

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2017

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W kwietniu 2017 r. koniunktura w rolnictwie znacznie poprawiła się pod wpływem wzrostu zarówno wskaźnika nożyc cen jak i potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) podniósł się w kwietniu o 0,6 pkt. proc. do 100,6 punktu. Wskaźnik ten był także o 0,5 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem o tej porze. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zwiększył się w kwietniu o 1,1 pkt. proc. do 100,5 punktu, głównie pod wpływem sezonowego zwiększenia wyrównanego wskaźnika sprzedaży przemysłu spożywczego (o 2,9 pkt. proc. do 102 punktów) oraz wzrostu wyrównanego indeksu zmian wynagrodzeń i cen żywności. Marcowy wzrost wynagrodzeń był najwyższy od lat, podczas gdy ceny detaliczne żywności spadły. Negatywny wpływ na potencjalny popyt wywarło natomiast osłabienie dynamiki obrotów handlowych artykułami rolno-spożywczymi w pierwszych dwóch miesiącach 2017 r. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu był jednak mniejszy niż przed rokiem o 0,6 pkt. proc. Wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł w analizowanym miesiącu o 0,2 pkt. proc. do 100,9 punktu. Jednocześnie był on o 1,4 pkt. proc. wyższy niż w kwietniu 2016 r. Wpłynęły na to podwyżki cen większości surowców rolniczych. W marcu podniosły się ceny wszystkich zbóż (o 0,2-3,9%), ziemniaków (o 13,3%), trzody chlewnej (o 3,3%) i drobiu (o 4,3%). Ceny bydła nie zmieniły się. Staniało tylko mleko – o 0,8%. W sumie uśredniony wzrost wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu wyniósł w marcu 2%. Jednocześnie zaczęły rosnać ceny środków produkcji. Wyrównany wskaźnik zmian cen środków produkcji wyniósł w kwietniu br. 100,2 punktu, a więc tyle samo co w poprzednim miesiącu i o 0,4 pkt. proc. przekroczył jego poziom sprzed roku.

Zmiany cen jakie dokonały się w ciągu I kwartału 2017 r. w porównaniu z grudniem 2016 r. były korzystne dla rolnictwa. Ceny koszyka skupu wzrosły bowiem o 2,7 pkt. proc., podczas gdy środki produkcji zdrożały o 0,5 pkt. proc. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 102,1 punktu, podczas gdy przed rokiem wynosił niespełna 99 punktów.

W najbliższych miesiącach można spodziewać się zbliżonych rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. Sprzyjać temu powinny rosące wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów ceny detaliczne żywności, poprawa koniunktury na światowych rynkach surowcowych, a także sezonowe spadki podaży większości produktów roślinnych i możliwe sezonowe wzrosty cen skupu trzody chlewnej i drobiu.

2. Ostatnie prognozy światowych zbiorów przewidują niewielkie zmniejszenie produkcji. Nie zmieni to jednak zasadniczo relacji podaży i popytu, mimo zwiększonego zapotrzebowania, ze względu na rekordowe zapasy. Zapasy na koniec sezonu 2017/18 wprawdzie będą mniejsze, ale i tak będą bardzo wysokie i będą działać stabilizująco na ceny światowe. Dla krajowego rynku zbóż będzie to oznaczać kolejny rok niskich cen, które prawdopodobnie będą wahać się w granicach cen bieżącego sezonu. Zwłaszcza, że także w Polsce zbiory

mogą być większe niż przed rokiem. Być może pozwoli to odbudować częściowo bardzo niskie zapasy. O tym zadecyduje jednak wielkość eksportu zbóż.

3. Znacznie większy od przewidywanego przez KE eksport wieprzowiny do krajów trzecich spowodował, że ceny w UE-28 i w Polsce wzrosły silniej niż przewidywano, mimo ograniczeń stosowanych przez niektóre kraje ze względu na ASF panujące w niektórych rejonach Polski. Słabnąca dynamika cen może jednak zapowiadać niższą skalę ich wzrostu.

4. Ptasia grypa, która dotarła także do Polski kilka miesięcy temu nie spowodowała większych skutków dla eksportu i funkcjonowania rynku drobiu w Polsce. Eksport zwiększył się, zwłaszcza do krajów członkowskich UE, do których eksport jest łatwiejszy, ale także do krajów trzecich. Przewagi cenowo-kosztowe polskiego drobiarstwa nie maleją, co umożliwia eksportowanie rosnących nadwyżek podaży. Ceny krajowe zaczęły rosnać z początkiem 2017 r., po ich wcześniejszym spadku w czwartym kwartale roku poprzedniego.

5. W kwietniu utrzymały się słabe tendencje spadkowe cen na światowym rynku mleka. Dairy Price Index (DPI) zmalał w porównaniu z poprzednim miesiącem o 6,2 pkt. proc. lub o 3,3%. Dobra koniunktura na światowym rynku mleka jednak nadal utrzymuje się. Wpłynęło na to rosące spożycie i ceny masła w Unii Europejskiej i w Stanach Zjednoczonych - co ogranicza ich eksport. Tanieją przede wszystkim proszki mleczne, a także sery po wcześniejszych znaczących podwyżkach ich cen. Istotnym zagrożeniem dla dalszego rozwoju cen odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) są bardzo wysokie zapasy w UE.

6. Wiosenne ożywienie popytu skutkowało wzrostem cen środków produkcji. Podniosły się przede wszystkim ceny środków plonotwórczych, w tym głównie nawozów azotowych oraz środków ochrony roślin. Na ceny materiałów budowlanych ożywiająco zadziałało zwiększenie inwestycji, po ubiegłorocznej zapaści. Podniosły się także ceny maszyn i urządzeń, mimo przedłużających się opóźnień w uruchomieniu wsparcia inwestycji w ramach PROW 2014-2020.

7. Po znaczącym wzroście cen żywności w lutym w marcu żywność relatywnie staniała na poziomie detalu. Może to wskazywać, że wzrost cen detalicznych żywności w 2017 r. nie będzie tak dynamiczny jak się spodziewano, po długotrwałym procesie relatywnego taniaenia żywności. Zimna i deszczowa wiosna może jednak doprowadzić do zmniejszenia produkcji owoców z drzew i roślin wcześniej kwitnących, nie tylko w Polsce. Może to skutkować znacznym wzrostem cen owoców i przyspieszyć dynamikę cen całej żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

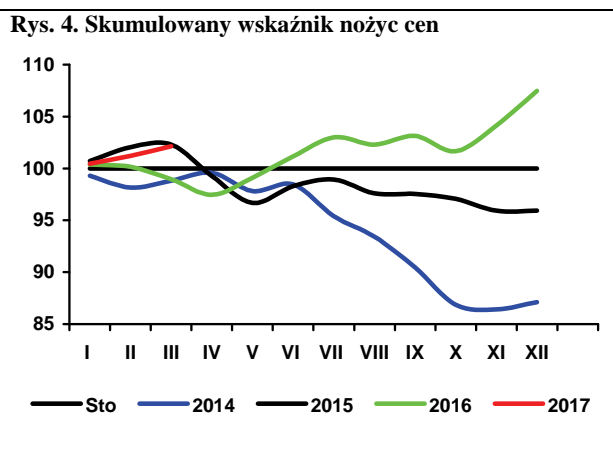
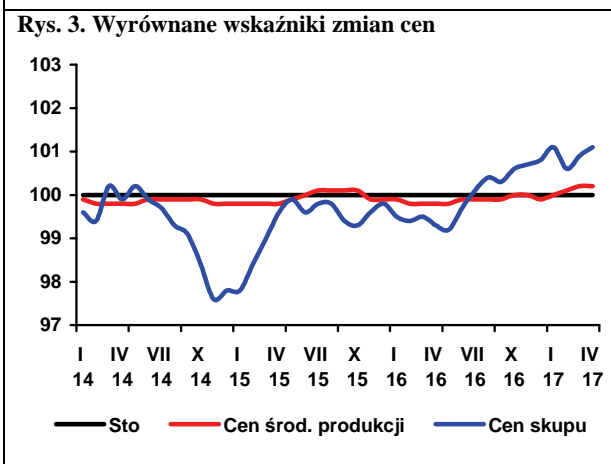
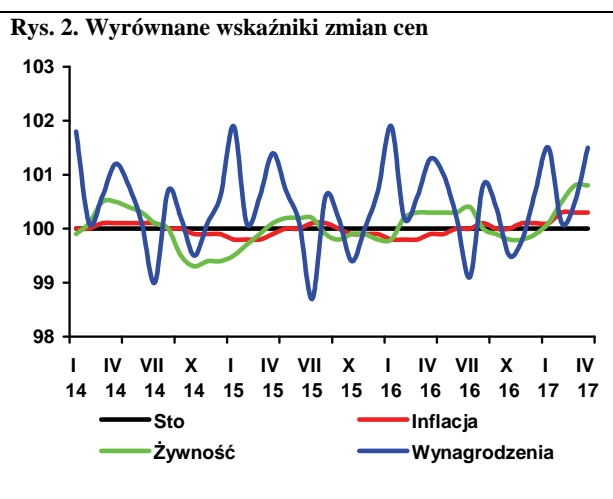
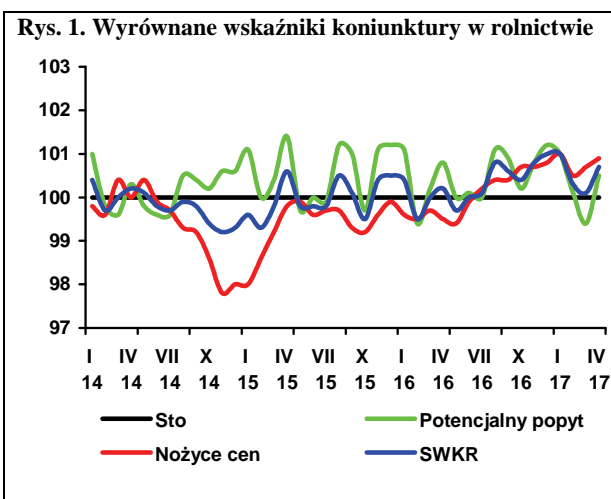
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IV 17	III 17	II 17	I 17	XII 16	XI 16	IV 16
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,7	100,1	100,3	101,0	100,2	100,2	100,2
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,5	99,4	100,1	101,0	101,2	100,8	100,8
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,9	100,7	100,5	101,0	100,8	100,7	99,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,1	100,9	100,6	101,1	100,8	100,7	99,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,6	99,6	99,7	100,1	100,2	100,2	99,6
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,7	99,7	99,5	101,4	100,8	100,0	101,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,0	99,1	100,3	100,9	101,5	101,6	101,1

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż w 2016 r. osiągnęły rekordowe 2,111 mld ton, wobec 2,008 mld ton w poprzednim sezonie. Dzięki największym w historii запасom początkowym, podaż całkowita w sezonie 2016/17, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyła się o 5,1% do 2,591 mld ton. Zużycie szacowane jest na poziomie o 4,6% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zasobów końcowych osiągnie nienotowany wcześniej poziom - 516 mln ton (480 mln ton w poprzednim sezonie).

W 2017 r. światowe zbiory zbóż mogą być o blisko 3% mniejsze (2,054 mld ton). Spadek bieżącej podaży ze zbiorów częściowo skompensują duże zapasy początkowe i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 może się zmniejszyć tylko o niespełna 1%. Zużycie prognozowane jest na 2,079 mld ton, tj. o 0,2% więcej niż w poprzednim sezonie. Zapasy końcowe mogą się zmniejszyć o 4,8% do 491 mln ton, ale nadal będzie to bardzo wysoki poziom.

W pierwszej połowie kwietnia 2017 r., zapoczątkowane przed miesiącem, spadki cen światowych, były kontynuowane, ale w drugiej połowie tego miesiąca tendencja się odwróciła, co odzwierciedlało doniesienia o niekorzystnych warunkach pogodowych. Pomimo tego, index cen GOI², w porównaniu z marcem 2017 r. zmalał o 0,9%, na co złożył się głównie spadek cen pszenicy, soi i jęczmienia, co rekompensowało wzrost cen ryżu. W porównaniu z kwietniem 2016 r. indeks cen był mniejszy o 5,3%.

Na rynku krajowym w marcu 2017 r. obserwowano, zapoczątkowany przed dwoma miesiącami, sezonowy wzrost cen zbóż. Za pszenicę płacono 688 zł/t (o 3,9% więcej niż w lutym 2017 r.), za kukurydzę 631 zł/t (o 2,0% więcej), za żyto 580 (o 3,1% więcej), a za jęczmień 620 zł/t (o 2,8% więcej).

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy sezonu 2016/17 (lipiec 2016 r. – marzec 2017 r.) do skupu trafiło 7,0 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 2,9% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,2 mln ton pszenicy (4,7 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 457 tys. ton żyta (557 tys. ton), a także 1,8 mln ton kukurydzy (1,3 mln ton).

W lutym 2017 r. z Polski wyeksportowano 518 tys. ton ziarna zbóż wobec 559 tys. ton w poprzednim miesiącu, w tym 320 tys. ton pszenicy, 23 tys. ton żyta, 4 tys. ton owsa i 138 tys. ton kukurydzy. W porównaniu

z poprzednim miesiącem eksport zbóż zmalał o 7,0%. Import ziarna wyniósł 92 tys. ton, wobec 102 tys. ton w styczniu 2017 r. W stosunku do poprzedniego miesiąca, przywóz zbóż był mniejszy o 9,0%.

W lutym 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmniejszył się eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż, w tym szczególnie mąk pszennych i słodu. W imporcie również zanotowano spadek obrotów, z wyjątkiem słodu oraz kasz i grysików.

Przemysłowe przemiaty zbóż, w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalały o 3,8%, skutkiem czego zmniejszyła się produkcja mąk pszennych. Mniej wyprodukowano również pieczywa świeżego, makaronów i pasz dla zwierząt.

W marcu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem nie zmieniły się ceny mąki poznańskiej i chleba mieszanego na poziomie zbytu, ale ceny detaliczne wzrosły odpowiednio o 0,4 i 0,5%. Potaniała kasza jęczmienna, a chleb razowy podrożał.

Ceny większości pasz przemysłowych nieznacznie wzrosły (z wyjątkiem mieszanki dla drobiu), co przy komfortowej sytuacji na światowych rynkach produktów wysokobiałkowych, odzwierciedlało wzrost cen zbóż.

W marcu 2017 r. nie było większych zmian cen na większości europejskich rynków. Nieznacznie potaniała pszenica konsumpcyjna w Niemczech, ale w Czechach jej notowania wzrosły o 3,4%.

**Wiesław
Łopaciuk**

1. Grain: World Markets and Trade nr 475, marzec 2017 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	x
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	x
2016	II	641,8	557,8	675,8	611,0	761,5	593,7	714,0	607,8	445,4
	III	630,4	543,7	657,1	598,1	764,5	593,2	715,6	622,2	435,0
	IV	623,7	543,5	655,6	590,0	757,6	584,5	713,3	617,2	436,3
	V	625,4	538,0	667,6	594,3	753,0	593,8	699,2	608,6	446,5
	VI	633,6	545,1	689,3	590,9	750,7	599,8	702,3	613,9	446,0
	VII	618,8	518,9	699,8	570,1	753,4	600,4	699,5	619,5	445,4
	VIII	595,4	491,3	673,1	558,8	736,0	569,1	662,8	600,1	435,7
	IX	611,9	501,6	532,3	631,7	742,6	603,8	678,7	599,4	438,2
	X	610,1	512,7	452,8	593,2	736,1	586,2	673,0	595,2	436,5
	XI	615,0	530,5	479,4	585,1	738,6	594,4	679,4	600,2	444,1
	XII	638,8	543,1	558,0	595,0	745,2	585,1	685,9	612,0	449,5
2017	I	656,4	557,5	581,2	600,2	748,5	589,6	688	637,4	436,6
	II	661,6	562,2	618,6	602,5	753,7	601,0	699,4	618,5	434,8
	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
Zmiana w %										
	III 2017 II 2017	3,9	3,1	2,0	2,8	1,7	1,3	2,8	3,5	-1,2
	III 2017 III 2016	9,1	6,7	-4,0	3,6	0,3	2,7	0,4	2,8	-1,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
VII 2013-VI 2014		5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0
VII 2014-VI 2015		6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1
VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4
2016	II	426,7	139,5	47,5	32,7	25,5	76,9	588,7	265,7	66,9
	III	404,3	138,8	32,0	21,2	14,3	49,3	511,4	221,8	77,4
	IV	428,1	176,7	30,7	26,1	18,8	52,1	543,9	266,8	60,2
	V	435,5	164,7	25,0	27,9	21,3	42,4	533,9	241,3	67,5
	VI	425,4	182,7	35,7	20,5	16,0	40,8	524,8	262,7	81,8
	VII	518,0	168,2	64,0	154,7	64,8	64,8	804,1	332,1	64,2
	VIII	1186,8	478,9	130,0	164,7	91,5	187,3	1695,7	832,0	43,0
	IX	723,4	227,0	65,7	109,2	31,8	77,3	986,8	376,8	153,2
	X	440,0	129,5	50,6	55,5	28,9	51,6	604,6	240,5	592,3
	XI	395,4	122,9	41,0	32,5	19,2	51,8	524,0	218,5	449,7
	XII	576,7	135,2	42,1	32,6	18,2	41,0	696,1	221,6	192,0
2017	I	428,6	128,8	34,9	26,4	17,1	43,0	536,4	210,4	108,7
	II	444,4	131,0	30,2	24,8	18,2	36,6	539,1	202,7	106,3
	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
Zmiana w %										
	III 2017 II 2017	17,0	35,1	7,3	41,2	36,0	-19,1	14,9	21,3	4,9
	III 2017 III 2016	28,6	27,5	1,3	65,0	73,5	-39,9	21,1	10,9	44,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2016 ^a	II	165,3	128,3	12,4	77,9	12,5	608,9
	III	171,6	129,3	10,7	84,8	12,6	681,3
	IV	165,4	129,1	12,8	83,8	12,3	674,6
	V	146,0	111,5	12,6	84,4	11,6	681,6
	VI	179,3	140,3	14,3	84,3	13,3	695,6
	VII	151,8	119,8	11,7	84,5	11,1	649,7
	VIII	173,7	137,1	12,1	85,6	12,2	675,1
	IX	184,8	145,6	12,7	85,2	13,7	725,7
	X	191,6	153,1	12,1	88,0	13,2	703,5
	XI	187,4	148,1	12,4	84,4	14,1	702,2
	XII	183,0	143,6	12,6	86,3	12,6	700,2
2017 ^a	I	179,8	142,7	12,4	80,0	12,5	705,0
	II	173,0	135,7	13,1	75,1	12,4	662,6
Zmiana w %							
<u>II 2017</u> I 2017		-3,8	-4,9	5,3	-8,6	-1,2	-6,0
<u>II 2017</u> II 2016		4,7	5,8	5,3	-3,5	-1,1	8,8

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6118,3	492,6	4,2	121,8	379,4	1064,0
2015	XII	480,4	49,5	5,4	40,3	636,2	40,0	0,2	8,6	89,2	146,3
2016	II	408,3	32,9	26,1	28,8	551,2	36,3	0,1	14,1	43,5	97,4
	III	448,4	21,2	1,1	22,6	525,9	68,3	0,1	6,9	63,8	144,3
	IV	380,4	30,0	0,9	20,8	469,4	79,1	0,0	12,7	38,0	136,3
	V	348,6	21,3	1,0	33,5	430,8	65,4	0,1	19,1	33,7	124,0
	VI	260,2	39,5	0,8	56,7	385,7	81,6	0,1	11,7	8,8	106,8
	VII	458,7	27,7	34,5	41,4	588,9	46,9	2,1	21,3	3,2	77,5
	VIII	294,2	56,8	8,9	54,5	508,6	73,8	3,0	8,0	2,5	96,2
	IX	403,4	42,4	6,4	77,6	595,6	105,8	3,1	11,0	14,5	138,9
	X	414,9	45,6	5,4	151,2	671,7	89,6	0,9	16,3	16,3	127,8
	XI	290,8	46,7	1,0	199,4	591,3	83,2	0,0	24,4	10,2	121,5
	XII	452,2	41,6	6,3	155,3	697,3	57,3	0,3	9,4	7,5	78,5
2017	I	331,6	31,8	6,4	155,2	559,8	63,2	0,8	10,7	24,1	101,8
	II	321,0	23,7	1,2	137,8	518,3	54,7	0,6	17,1	14,7	92,3
Zmiana w %											
<u>II 2017</u> I 2017		-3,2	-25,6	-81,7	-11,2	-7,4	-13,6	-25,0	59,7	-39,1	-9,3
<u>II 2017</u> II 2016		-21,4	-28,0	-95,5	377,6	-6,0	50,6	472,0	20,9	-66,2	-5,3

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	II	9,2	1,9	3,7	2,6	8,0	5,1	2,1	3,3	3,6	16,0
	III	10,5	1,8	3,9	2,4	5,8	4,5	1,8	2,9	3,1	18,1
	IV	10,7	1,6	4,5	2,7	5,8	4,4	1,8	3,7	3,1	20,4
	V	10,3	1,3	3,4	2,5	6,1	3,9	1,6	2,9	2,9	22,8
	VI	10,8	1,6	4,5	2,2	9,7	4,9	1,5	3,0	2,5	22,8
	VII	10,0	1,8	3,9	2,4	6,8	4,3	1,3	2,8	3,1	22,7
	VIII	11,3	1,9	3,9	2,4	7,1	4,2	1,2	3,1	2,5	16,8
	IX	11,7	1,6	4,2	2,2	6,7	3,9	1,6	3,0	2,5	17,1
	X	12,8	1,4	4,6	1,9	6,6	5,0	1,5	3,1	2,6	16,3
	XI	13,1	1,6	4,4	1,9	4,4	4,7	1,8	3,2	2,3	16,3
	XII	10,3	1,4	3,4	2,2	6,0	4,5	0,9	4,0	2,8	13,7
2017	I	12,8	1,5	4,7	3,0	6,5	4,3	1,9	2,9	3,2	7,9
	II	7,9	1,5	3,4	2,3	4,2	3,7	1,5	3,6	2,5	9,1
Zmiana w %											
<u>II 2017</u> I 2017		-38,4	-3,2	-26,1	-24,7	-35,9	-15,4	-21,8	23,6	-20,5	15,7
<u>II 2017</u> II 2016		-14,8	-22,9	-6,7	-14,2	-48,1	-27,9	-28,6	8,3	-29,9	-43,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	II	3,0	10,5	37,7	12,6	24,0	5,4	1,5	9,9	12,6	24,0
	III	3,2	10,0	41,9	14,3	24,1	6,0	2,1	10,7	14,3	24,1
	IV	2,6	10,0	53,5	14,4	22,3	5,8	2,2	11,8	14,4	22,3
	V	2,2	10,3	42,0	14,3	18,5	6,6	2,0	12,3	14,3	18,5
	VI	2,9	10,6	45,9	9,8	15,6	6,6	2,4	14,2	9,8	15,6
	VII	2,5	9,4	39,6	.	.	7,0	2,5	12,1	.	.
	VIII	3,2	10,1	44,2	.	.	6,1	1,9	12,0	.	.
	IX	3,0	10,8	45,8	.	.	6,9	2,3	14,6	.	.
	X	3,2	10,6	45,5	.	.	6,1	2,4	12,7	.	.
	XI	3,4	9,6	44,6	.	.	6,6	2,1	12,6	.	.
	XII	3,3	7,7	37,2	.	.	6,6	1,9	9,8	.	.
2017	I	2,7	10,0	39,5	.	.	6,1	2,0	10,6	.	.
	II	3,1	7,0	37,2	.	.	5,5	3,0	8,5	.	.
Zmiana w %											
<u>II 2017</u> I 2017		14,8	-29,7	-5,8	x	x	-9,5	51,1	-19,8	x	x
<u>II 2017</u> II 2016		3,0	-33,4	-1,2	x	x	1,3	99,3	-14,1	x	x

^a uzyskane przez spieczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86	
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83	
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80	
2016	III	0,99	2,40	2,23	4,40	3,94	4,40	4,91	5,86	
	IV	0,98	2,48	2,25	4,40	3,95	4,42	4,90	5,88	
	V	0,97	2,48	2,31	4,42	3,96	4,42	4,89	5,90	
	VI	0,96	2,47	2,24	4,44	3,97	4,40	4,90	5,92	
	VII	0,96	2,47	2,28	4,42	3,97	4,40	4,93	5,94	
	VIII	0,99	2,49	2,30	4,40	3,97	4,40	4,94	5,97	
	IX	0,96	2,50	2,31	4,38	3,97	4,40	4,95	5,97	
	X	0,96	2,50	2,28	4,42	3,98	4,42	4,95	5,93	
	XI	0,95	2,47	2,24	4,44	3,98	4,44	4,95	5,97	
	XII	0,96	2,42	2,22	4,44	3,98	4,42	4,95	5,93	
	2017	I	0,98	2,50	2,12	4,44	3,98	4,44	5,01	5,94
		II	0,99	2,52	2,12	4,44	3,99	4,44	5,03	5,98
III		0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00	
Zmiana w %										
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>		0,0	0,4	-0,5	0,0	0,0	0,5	1,0	0,3	
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>		0,0	5,4	-5,4	0,9	1,3	1,4	3,5	2,4	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6	
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3	
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9	
2016	III	1635,1	1729,9	2295,7	1369,1	1797,5	1599,3	2554,7	
	IV	1625,3	1728,1	2284,9	1368,1	1796,4	1596,8	2544,7	
	V	1633,6	1734,0	2280,5	1365,9	1799,0	1594,0	2529,6	
	VI	1638,1	1719,8	2288,6	1373,0	1805,4	1594,8	2530,6	
	VII	1639,0	1722,8	2292,3	1373,1	1810,0	1601,4	2534,6	
	VIII	1639,8	1716,5	2287,2	1373,6	1810,4	1607,7	2539,8	
	IX	1635,1	1714,2	2277,2	1363,1	1809,4	1603,3	2541,7	
	X	1633,5	1722,6	2285,4	1372,1	1807,8	1600,5	2528,9	
	XI	1617,3	1700,9	2282,7	1358,2	1803,0	1600,2	2522,5	
	XII	1618,5	1725,9	2287,7	1388,7	1792,5	1595,4	2515,4	
	2017	I	1612,5	1727,0	2300,1	1388,5	1791,4	1594,0	2516,4
		II	1614,2	1734,7	2313,5	1396,5	1798,9	1603,9	2526,9
III		1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4	
Zmiana w %									
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>		0,2	0,2	0,4	0,1	-0,2	0,3	0,1	
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>		-1,1	0,5	1,2	2,1	-0,1	0,6	-1,0	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2015	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	3,227	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	3,068	2,053
	IV	2,341	2,371	4,354	0,630	1,611	2,997	2,015
	V	2,300	2,389	4,260	0,613	1,779	3,295	2,068
	VI	2,289	2,405	4,219	0,610	1,936	3,569	2,077
	VII	2,287	2,402	4,222	0,618	2,091	3,860	2,160
	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	I	2,355	2,393	4,316	0,818	1,951	3,536	1,876
	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	3,459	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,815	1,974	3,569	2,038

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

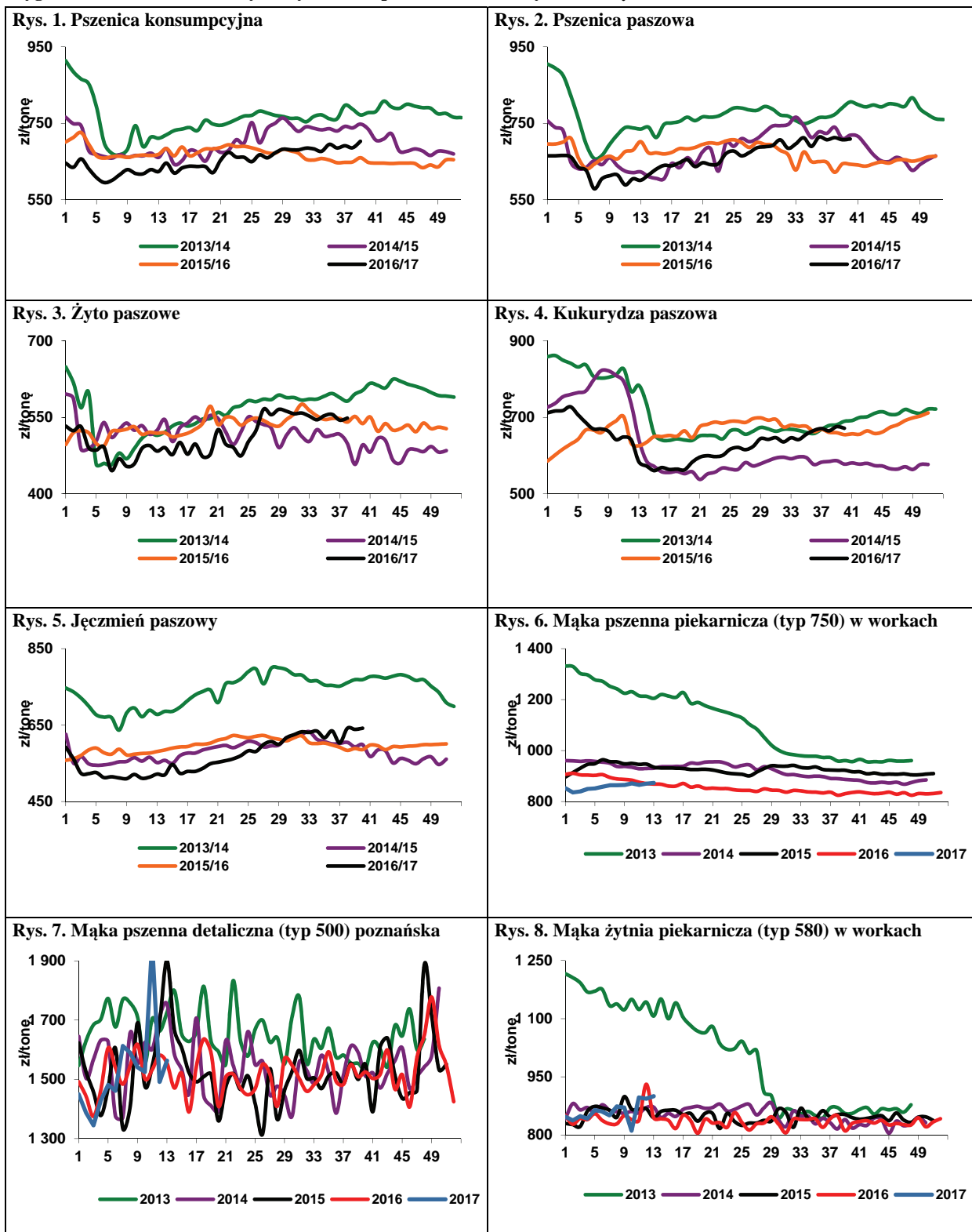
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Niemcy	
2015	XII	174	159	163	152	159	.	157	151	187
2016	I	163	158	156		151	126	149	144	186
	II	153	155	145	144	144	127	151	138	180
	III	157	147	137	144	142	123	154	140	180
	IV	153	139	139	143	140	122	137	144	184
	V	160	146	138	144	137	125	144	159	188
	VI	161	146	133	139	137	119	144	147	189
	VII	163	147	128	135	137	112	145	136	189
	VIII	168	136	.	135	142	110	.	133	182
	IX	161	141	133	129	137	107	.	128	154
	X	163	139	134	133	140	118	110	124	163
	XI	167	139	133	134,1	146	.	112	131	.
	XII	168	141	133	139	149	.	116	137	.
2017	I	174	140	133	148	149	.	118	138	.
	II	176	145	133	149	150	.	121	138	.
	III	173	149	150	152	153	.	137	142	.
	IV	171	154	150	152	153	.	137	142	.
Zmiana w %										
	IV 2017 III 2017	-1,2	3,4	0,0	0,0	0,0	x	0,0	0,0	x
	IV 2017 IV 2016	11,4	10,4	7,9	6,3	9,3	x	0,0	-1,7	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W sezonie 2017/2018 powierzchnia zasiewów buraków cukrowych wzrosła do ok. 220 tys. ha, wobec 205,6 tys. ha w sezonie poprzednim. Powodem wzrostu areалу uprawy są zmiany w systemie regulacji rynku w UE, w tym głównie likwidacja kwot produkcji cukru. Istotny wpływ na wzrost zainteresowania uprawą ma także dobra koniunktura i wysokie ceny na światowym i krajowym rynku cukru. Siewy i wschody przebiegały w opty-

malnych terminach agrotechnicznych i korzystnych warunkach pogodowych. Przymrozki i częste, obfite opady na przełomie kwietnia i maja nie miały negatywnego wpływu na rozwój roślin i tylko nieliczne plantacje zostaną przesiane. Jeżeli średni plon korzeni wyniesie ok. 630 ton/ha, a zbiory ok. 13,9 mln ton, to produkcja cukru może wynieść 2,1-2,2 mln ton. Produkcja będzie większa od zapotrzebowania rynku wewnętrznego, które jest szacowane na ok. 1,7 mln ton. W rezultacie konieczny będzie duży eksport cukru.

Na krajowym rynku cukru zarysowała się spadkowa tendencja cen zbytu cukru w paczkowanym, które w pierwszym kwartale spadły o 4% do 2,68 zł/kg. Ceny tą jeszcze o 6% wyższe niż przed rokiem. Powodem spadku cen była duża podaż przy niewielkich zmianach popytu ze strony przemysłu przetwórczego oraz spadek cen na świecie w marcu. Ceny zbytu cukru workowanego w pierwszym kwartale br. nie zmieniły się (2,61 zł/kg) i w marcu były o 18,1% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena detaliczna wzrosła o 0,6% do 3,19 zł/kg i była o 18,1% wyższa niż przed rokiem.

W okresie styczeń-luty 2017 r. eksport cukru wyniósł 69,5 tys. ton, w tym 54,6 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (19 tys. ton), Włochy (13 tys. ton), Belgia (5 tys. ton) oraz Grecja i Litwa (po 3 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 465 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (4 tys. ton) oraz Mołdawii (2 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich wyniosły ok. 510 EUR/tonę. Import wyniósł 20,5 tys. ton cukru, w tym 15,3 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Litwa (6 tys. ton), Niemcy (4 tys. ton) i Francja (1 tys. ton). Średnia cena importowa z UE wyniosła 465 EUR/tonę. Cukier importowano także z Ukrainy (4 tys. ton) po 530 EUR/tonę.

W marcu 2017 r. na światowym rynku ceny wyraźnie zmalły. Według danych ERS USDA światowe ceny cukru białego spadły do 508 USD/tonę, wobec 548 USD/tonę przed miesiącem. Ceny cukru surowego zmalły do 398 USD/tonę, wobec 449 USD/tonę w lutym br. Spadek cen cukru był wynikiem dużej podaży, przy niewielkich zmianach popytu oraz spadkowa tendencja cen paliw (ropy naftowej).

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie
2015	II	432,52	460,72	377,68	543,69	562,62	496,66
	III	418,88	448,92	377,34	589,43	582,54	624,53
	IV	418,65	444,97	357,70	406,73	463,59	398,55
	V	431,56	463,48	371,98	561,55	535,78	873,82
	VI	456,64	470,23	388,10	539,17	495,59	796,38
	VII	467,22	463,79	403,69	397,58	450,15	378,78
	VIII	489,97	476,80	373,61	494,96	475,37	801,02
	IX	507,03	500,13	360,53	519,57	488,06	789,55
	X	436,04	485,68	350,48	636,66	584,01	838,81
	XI	403,76	454,69	368,28	499,93	468,62	829,73
	XII	423,34	473,35	384,49	569,34	523,79	794,60
	2016	I	474,95	515,83	370,79	536,67	504,33
II		463,15	491,06	373,59	409,95	465,55	387,62
III		466,08	501,12	368,66	494,44	464,10	722,21
IV		478,85	510,90	417,39	416,41	484,28	407,62
V		486,79	547,04	399,09	653,33	617,95	702,06
VI		485,13	521,99	417,31	457,43	576,30	455,68
VII		479,40	527,39	422,79	528,41	503,14	671,24
VIII		478,95	546,75	432,30	405,11	504,26	387,69
IX		478,23	537,91	412,76	611,45	603,90	624,77
X		524,27	551,51	425,05	642,26	625,65	688,98
XI		525,95	557,03	464,47	579,33	562,11	817,17
XII		510,03	547,47	460,35	599,40	652,74	594,80
2017	I	417,00	400,00	494,82	560,78	549,39	590,73
	II	531,42	534,94	520,00	555,94	454,98	591,18

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

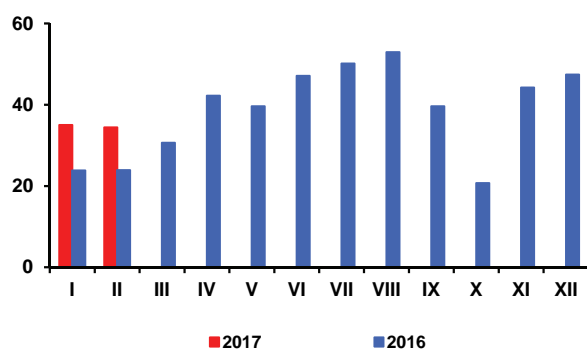
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		Workowany	paczkowany		
2015	II	1,83	1,86	1,67	2,06
	III	1,81	1,88	1,67	2,10
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12
	V	1,80	1,81	1,70	2,13
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39
	X	2,03	2,11	1,73	2,43
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50
	2016	I	2,25	2,32	1,78
II		2,25	2,48	1,78	2,58
III		2,21	2,51	1,74	2,70
IV		2,26	2,49	1,78	2,74
V		2,31	2,47	1,78	2,77
VI		2,31	2,46	1,78	2,78
VII		2,33	2,50	1,74	2,80
VIII		2,40	2,88	1,74	2,97
IX		2,42	2,86	1,73	3,12
X		2,54	2,71	1,75	3,17
XI		2,55	2,74	1,75	3,16
XII		2,55	2,75	1,76	3,17
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
	II	2,61	2,74	1,76	3,18
	III	2,61	2,68	1,75	3,19

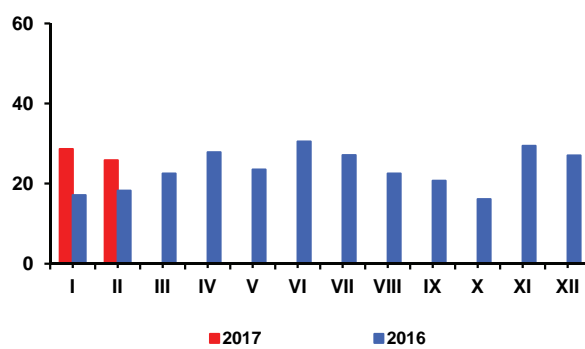
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

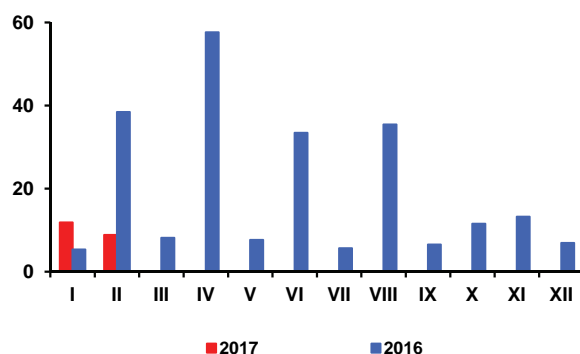
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

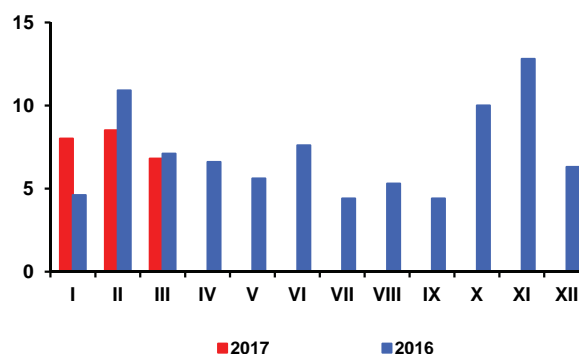
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

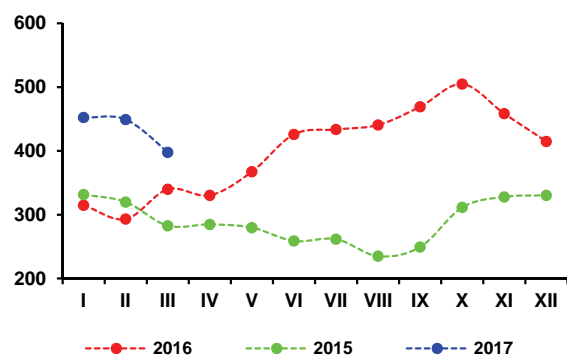
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

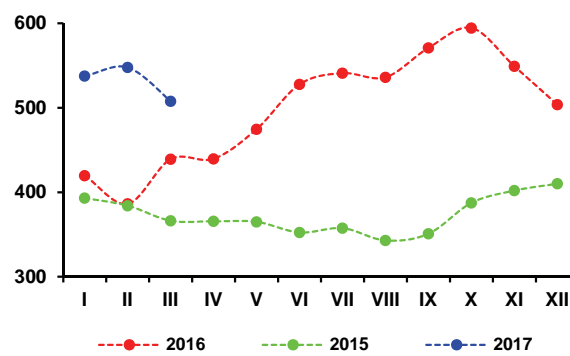
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

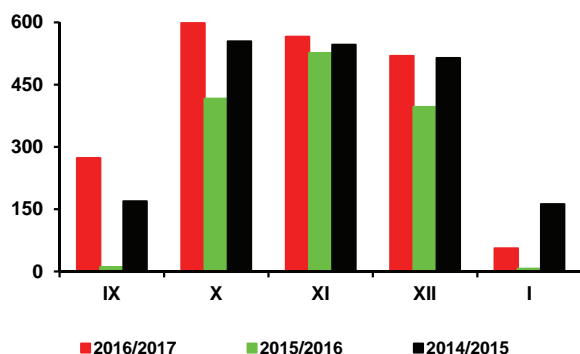
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS

Według prognozy francuskiej firmy analitycznej Strategie Grains opublikowanej 27 kwietnia 2017 r., światowe zbiory rzepaku w sezonie 2017/18 wyniosą 69,0 mln ton i będą o 1,9 mln ton większe niż w sezonie poprzednim. W grupie kluczowych producentów przewidywany jest wzrost zbiorów rzepaku w UE, Chinach i na Ukrainie, stabilizacja w Indiach, a w Kanadzie i Australii spadek. Pomimo niskich zapasów na początku sezonu, światowe zasoby rzepaku zwiększą się do 73,8 mln ton (o 0,9 mln ton). W ślad za rosnącym popytem na żywność i energię odnawialną, światowe zużycie rzepaku wzrośnie do 69,6 mln ton (o 1,5 mln ton) i przekroczy poziom produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy na koniec sezonu zmniejszą się do 4,3 mln ton (o 0,5 mln ton). Relacja zapasów do rocznego zużycia rzepaku obniży się do 6,1%, z 7,1% przed rokiem i 8,5% przed dwoma laty.

Po trzech latach spadków, tegoroczne zbiory rzepaku w UE zwiększą się do 21,4 mln ton (o 1,1 mln ton), w wyniku wzrostu średnich plonów do 3,3 t/ha (z 3,1 t/ha przed rokiem). Areał uprawy będzie zbliżony do notowanego przed rokiem (6,5 mln ha). Przewidywany jest też wzrost zbiorów nasion słonecznika do 8,6 mln ton (o 0,4 mln ton) oraz soi do 2,6 mln ton (o 0,2 mln ton). W grupie czterech kluczowych producentów rzepaku większe zbiory spodziewane są w Niemczech (5,1 mln ton, o 0,5 mln ton), Polsce (2,7 mln ton, o 0,5 mln ton) i Wielkiej Brytanii (1,9 mln ton, o poniżej 0,1 mln ton), przy spadku we Francji (4,6 mln ton, o 0,1 mln ton).

W kwietniu 2017 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 431 USD/tonę i była o 2,0% niższa niż przed miesiącem, ale o 2,4% wyższa niż w kwietniu poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 824 USD/tonę i był o 3,1% tańszy niż przed miesiącem, ale o 1,6% droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 239 USD/tonę, tj. o 0,4% więcej niż przed miesiącem i tyle samo co przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w kwietniu 2017 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1839 zł/t i była o 2,3% niższa niż przed miesiącem, ale o 8,5% wyższa w porównaniu z kwietniem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zmalała do 3753 zł/t (o 0,8% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a cena śruty rzepakowej zwiększyła się do 893 zł/t (o 1,2%). W porównaniu z kwietniem 2016 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio o 14,5% i 10,8% więcej.

W lutym 2017 r. krajowy przerób rzepaku był o 4,9% większy niż w poprzednim miesiącu i o 0,9% większy niż w lutym poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w pierwszych dwóch miesiącach br. 184,1 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 4,7% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, z tego rafinowały 131,3 tys. ton, tj. o 1,5% mniej. Produkcja margaryn w pierwszych dwóch miesiącach br. wyniosła 38,3 tys. ton i była o 25,7% mniejsza niż przed rokiem.

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

W lutym 2017 r. eksport olejów roślinnych i śrut oleistych był większy niż przed miesiącem, zmalał natomiast wywóz nasion oleistych i margaryn. W imporcie odnotowano wzrost przywozu nasion oleistych i olejów roślinnych, przy spadku przywozu śrut oleistych i margaryn. Łącznie w pierwszych dwóch miesiącach br. wywieziono: 55,2 tys. ton nasion oleistych, w tym 43,8 tys. ton rzepaku (o 16% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 19,8 tys. ton olejów roślinnych, w tym 17,3 tys. ton oleju rzepakowego (o 80% mniej), 97,5 tys. ton śrut oleistych, w tym 89,2 tys. ton śruty rzepakowej (o 1% więcej) i 18,6 tys. ton margaryn (o 5% mniej). Przywieziono: 457,9 tys. ton śrut oleistych (o 19% mniej niż w tym samym okresie przed rokiem), 91,0 tys. ton olejów roślinnych (o 2% mniej), w tym 10,7 tys. ton oleju rzepakowego (o 45% mniej), 116,5 tys. ton nasion oleistych (trzykrotnie więcej), w tym 68,3 tys. ton rzepaku (ośmiokrotnie więcej) oraz 12,3 tys. ton margaryn (o 4% mniej).

Na rynku tłuszczów w marcu 2017 r., w relacji do poprzedniego miesiąca, zmalały ceny detaliczne masła i margaryn, wzrosły natomiast ceny olejów roślinnych i „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu). W marcu za margaryny płacono o 2,9% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 1,7% więcej. W tym czasie ceny masła zwiększyły się o 2,6%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 0,7%. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych w trzech pierwszych miesiącach 2017 r. był o 2,4% wyższy, a tłuszczów zwierzęcych o 18,7% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W porównywanych okresach ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi zwiększyły się średnio o 3,4%, a stopa inflacji wyniosła 2,0%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 II	93 392	50 443	48 640	95 196	2,47	52,1	98,1
III	81 096	57 296	47 731	90 661	2,35	58,9	89,4
IV	87 490	51 814	42 097	97 207	2,52	48,1	90,0
V	91 822	53 758	38 932	106 648	2,77	42,4	86,1
VI	47 919	59 524	71 159	36 284	0,94	148,5	132,1
VII	68 485	46 254	39 553	75 186	1,95	57,8	91,1
VIII	116 927	54 958	36 676	135 209	3,51	31,4	86,5
IX	108 614	57 127	27 976	137 765	3,58	25,8	78,8
X	109 970	51 437	30 131	131 276	3,41	27,4	83,8
XI	100 954	54 942	33 763	122 134	3,17	33,4	82,7
XII	72 424	47 300	20 556	99 168	2,57	28,4	73,0
2017 I	89 862	45 018	8 624	126 256	3,28	9,6	71,2
II	94 231	45 954	11 156	129 029	3,35	11,8	73,0
Zmiany w %							
<u>II 2017</u> I 2016	4,9	2,1	29,4	2,2	2,1	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	0,9	-8,9	-77,1	35,5	35,6	x	x
<u>II 2017</u> XII 2016	30,1	-2,8	-45,7	30,1	30,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 II	93 392	12 571	46 288	59 675	1,55	49,6	156,5
III	81 096	18 771	46 340	53 527	1,39	57,1	151,5
IV	87 490	13 341	40 894	59 937	1,56	46,7	146,0
V	91 822	13 759	37 531	68 051	1,77	40,9	134,9
VI	47 919	15 632	69 754	-6 203	-0,16	145,6	-772,5
VII	68 485	9 535	37 971	40 049	1,04	55,4	171,0
VIII	116 927	12 760	35 409	94 279	2,45	30,3	124,0
IX	108 614	16 944	26 604	98 954	2,57	24,5	109,8
X	109 970	10 282	28 616	91 636	2,38	26,0	120,0
XI	100 954	8 066	32 245	76 774	1,99	31,9	131,5
XII	72 424	6 304	19 660	59 068	1,53	27,1	122,6
2017 I	89 862	4 611	7 577	86 896	2,26	8,4	103,4
II	94 231	6 124	9 758	90 597	2,35	10,4	104,0
Zmiany w %							
<u>II 2017</u> I 2016	4,9	32,8	28,8	4,3	4,4	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	0,9	-51,3	-78,9	51,8	51,6	x	x
<u>II 2017</u> XII 2016	30,1	-2,9	-50,4	53,4	53,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	756 921	4 304 259	40,1	43,8
2015 I-XII	1 914 950	3 116 534	812 865	4 218 619	42,4	45,4
2016 II	140 088	287 676	46 164	381 600	33,0	36,7
III	121 644	238 170	43 085	316 729	35,4	38,4
IV	131 235	177 108	46 613	261 730	35,5	50,1
V	137 733	328 654	47 128	419 259	34,2	32,9
VI	71 879	253 879	32 900	292 858	45,8	24,5
VII	102 728	204 686	25 663	281 751	25,0	36,5
VIII	175 391	155 608	77 314	253 684	44,1	69,1
IX	162 921	167 466	91 880	238 507	56,4	68,3
X	164 955	186 290	91 366	259 879	55,4	63,5
XI	151 431	286 932	95 444	342 919	63,0	44,2
XII	108 636	190 611	60 691	238 557	55,9	45,5
2017 I	134 793	313 494	48 129	400 158	35,7	33,7
II	141 347	144 443	49 383	236 407	34,9	59,8
Zmiany w %						
<u>II 2017</u> I 2016	4,9	-53,9	2,6	-40,9	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	0,9	-49,8	7,0	-38,0	x	x
<u>II 2017</u> XII 2016	30,1	-24,2	-18,6	-0,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	71 267	641 804	1 316 663	34,0	1847,5
2015 I-XII	1 914 950	54 380	762 518	1 206 812	39,8	2219,2
2016 II	140 088	3 536	41 492	102 132	29,6	137,2
III	121 644	2 698	37 816	86 526	31,1	140,6
IV	131 235	3 337	40 860	93 712	31,1	140,0
V	137 733	2 192	43 869	96 056	31,9	143,4
VI	71 879	2 607	30 750	43 735	42,8	164,4
VII	102 728	1 448	23 546	80 630	22,9	127,4
VIII	175 391	4 454	75 717	104 127	43,2	168,4
IX	162 921	6 118	88 773	80 266	54,5	203,0
X	164 955	3 336	89 082	79 209	54,0	208,3
XI	151 431	1 173	93 794	58 810	61,9	257,5
XII	108 636	928	58 750	50 814	54,1	213,8
2017 I	134 793	478	44 906	90 365	33,3	149,2
II	141 347	589	44 316	97 620	31,4	144,8
Zmiany w %						
<u>II 2017</u> I 2016	4,9	23,3	-50,7	114,7	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	0,9	-83,3	6,8	-4,4	x	x
<u>II 2017</u> XII 2016	30,1	-36,5	-24,6	92,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 II	26 426	6 963	9 881	23 508	0,61	37,4	112,4
III	30 599	10 536	19 340	21 794	0,57	63,2	140,4
IV	23 446	6 717	10 142	20 021	0,52	43,3	117,1
V	24 244	6 582	8 747	22 079	0,57	36,1	109,8
VI	26 097	5 940	8 981	23 057	0,60	34,4	113,2
VII	16 537	4 620	6 746	14 412	0,37	40,8	114,7
VIII	21 242	7 235	9 873	18 604	0,48	46,5	114,2
IX	24 316	6 426	10 272	20 470	0,53	42,2	118,8
X	24 245	7 486	10 949	20 782	0,54	45,2	116,7
XI	24 453	8 224	12 929	19 748	0,51	52,9	123,8
XII	26 648	7 962	10 517	24 093	0,63	39,5	110,6
2017 I	19 794	6 789	9 317	15 938	0,41	50,5	115,9
II	18 466	5 537	9 238	34 559	0,90	24,1	110,7
Zmiany w %							
II 2017 I 2016	-6,7	-18,4	-0,8	-14,5	15,6	x	x
II 2017 II 2016	-30,1	-20,5	-6,5	-37,2	-37,7	x	x
II 2017 XII 2016	-30,7	-30,5	-12,2	-38,7	-39,7	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2014 I-XII	1320	684	1,93
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 III	1672	630	2,65
IV	1695	624	2,72
V	1757	625	2,81
VI	1769	634	2,79
VII	1566	619	2,53
VIII	1576	595	2,65
IX	1629	612	2,66
X	1698	610	2,78
XI	1771	615	2,88
XII	1835	639	2,87
2017 I	1874	656	2,85
II	1893	662	2,86
III	1882	688	2,74
Zmiany w %			
III 2017 XII 2016	-0,6	3,9	x
III 2017 III 2016	12,6	9,2	x
III 2017 XII 2016	2,6	7,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

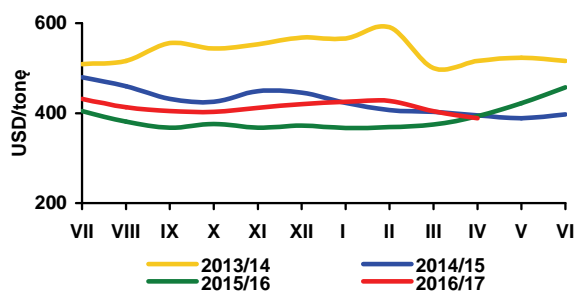
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2016 III	4,71	6,23	14,26	5,58	5,76	12,95	19,50	6,64
IV	4,75	6,15	13,82	5,46	5,81	12,95	19,20	6,60
V	4,68	6,23	13,71	5,45	5,79	12,95	19,10	6,64
VI	4,97	6,30	14,30	5,50	5,81	12,93	19,15	6,52
VII	4,88	6,27	15,48	5,54	5,82	12,93	19,45	6,48
VIII	4,95	6,17	16,33	5,60	5,83	12,88	20,15	6,48
IX	4,87	6,28	17,81	5,64	5,90	12,95	20,95	6,48
X	4,82	6,48	19,05	5,64	5,91	12,98	22,55	6,56
XI	4,96	6,54	19,71	5,66	5,88	13,03	23,50	6,60
XII	5,10	6,58	20,22	5,74	5,88	12,95	24,50	6,64
2017 I	5,14	6,57	20,06	5,77	5,95	.	25,10	6,64
II	5,20	6,53	19,12	5,8	6,10	.	25,15	6,52
III	5,20	6,52	19,27	5,83	6,18	.	24,95	6,60
Zmiany w %								
<u>III 2017</u> <u>XII 2016</u>	0,0	-0,2	0,8	0,5	1,3	.	-0,8	1,2
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	10,4	4,7	35,1	4,5	7,3	.	27,9	-0,6
<u>III 2017</u> <u>XII 2016</u>	2,0	-0,9	-4,7	1,6	5,1	.	1,8	-0,6

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

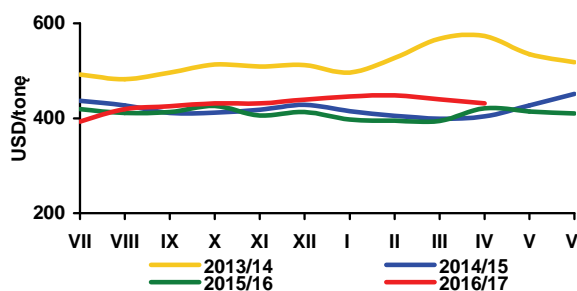
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

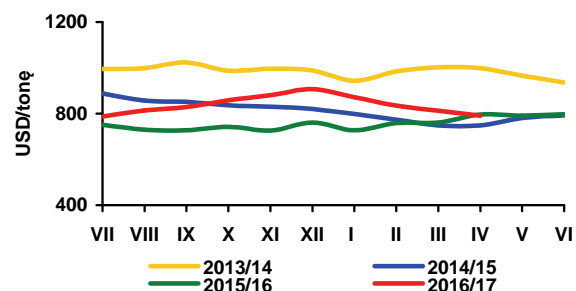
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (miesięczne - cif Rotterdam)

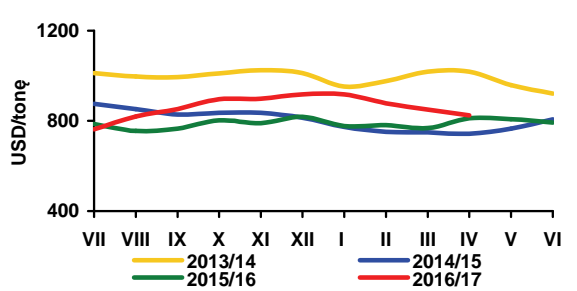
Rys. 2. Ceny rzepaku (miesięczne - cif Hamburg)

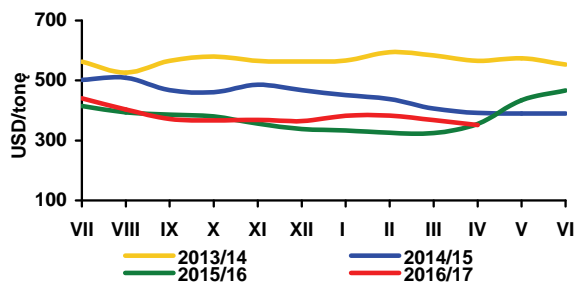
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (miesięczne - fob ex-mill)

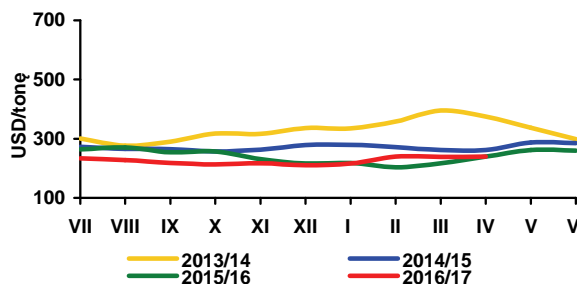
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (miesięczne - fob ex-mill)

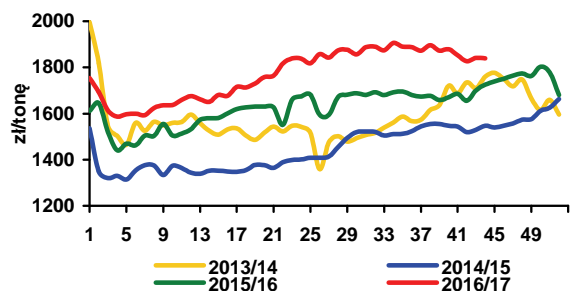
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 49% białka (miesięczne - cif Rotterdam)

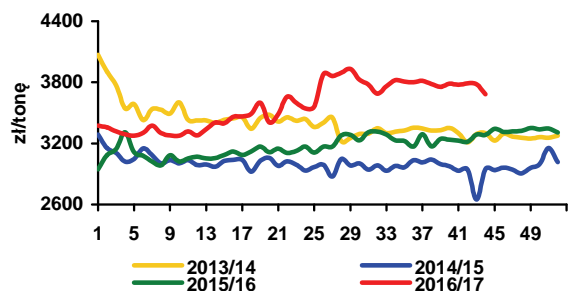
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (miesięczne - fob ex-mill Hamburg)

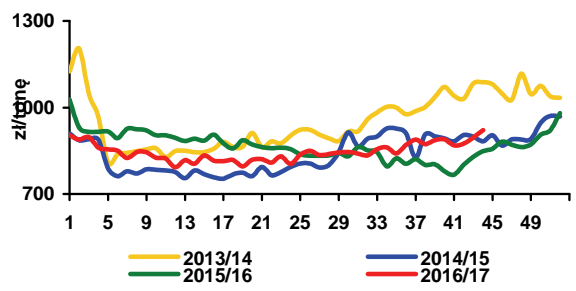
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

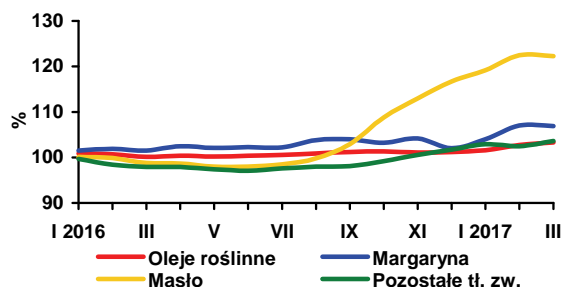
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2015 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Według szacunków NEPG (Stowarzyszenie Producentów Ziemniaków Europy Północno-Zachodniej), obejmującego: Niemcy, Francję, Holandię, Wielką Brytanię i Belgię, areał uprawy ziemniaków jadalnych (bez sadześniaków i skrobiowych) w tych krajach wyniesie w 2017 r. 572,5 tys. ha i będzie o 3,6% (o 20 tys. ha) większy niż w 2016 r., w odniesieniu do średniej z ostatnich pięciu lat będzie to wzrost o 7,2%.

Przy ostrożnych szacunkach plonów na poziomie 479 dt/ha (średnia z ostatnich pięciu lat), przewidywane zbiory ziemniaków w UE-5 mogą wynieść 27,4 mln ton, tj. o 11,6% więcej. Największy wzrost produkcji ziemniaków jest przewidywany w Belgii (o 22%), we Francji (o 16,5%) i w Holandii (o 15%), a nieco mniejszy w Niemczech (o 5%) i Wielkiej Brytanii (o 4%). Szacunki zbiorów na tym etapie wegetacji (w niektórych krajach trwa jeszcze sadzenie ziemniaków) mogą być obciążone dużym błędem z uwagi na dużą zależność plonów od warunków pogodowych w późniejszym okresie wegetacji, w tym zwłaszcza od wystarczającej ilości wody w glebie.

Z uwagi na utrzymującą się wysoką dynamikę produkcji i eksportu przetworów spożywczych z ziemniaków (głównie frytek), oczekuje się znaczącego wzrostu zapotrzebowania na ziemniaki do przetwórstwa. W Belgii, która w UE jest największym producentem przetworów spożywczych z ziemniaków, przemysł ziemniaczany przetworzył w 2016 r. 4,4 mln ton surowca, tj. o 11 procent więcej niż rok wcześniej. W innych krajach NEPG popyt na ziemniaki do przetwórstwa również systematycznie rośnie. Tak więc, mimo spodziewanego dużego wzrostu produkcji, ceny ziemniaków do przetwórstwa w Europie Zachodniej mogą być w 2017 r. relatywnie wysokie.

Ceny ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów na zachodnioeuropejskich rynkach są dosyć stabilne. W ofercie wolnorynkowej ceny ziemniaków Bintje, najpopularniejszej odmiany w Belgii, od dwóch miesięcy oscylują ok. 200 euro/t. W Holandii ceny ziemniaków do przetwórstwa w ciągu ostatniego miesiąca nie uległy zmianom, natomiast nieznacznie podrożały bulwy z przeznaczeniem na eksport. W pierwszym tygodniu maja ceny ziemniaków na frytki odmian Innovator i Fontane na rynku holenderskim wynosiły 210-240, a przeznaczone na eksport 240-280 euro/t.

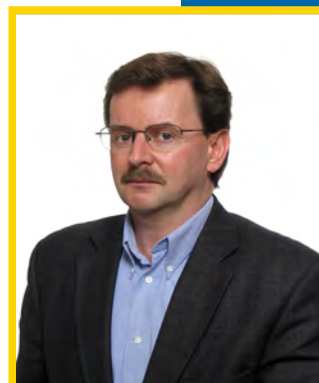
We Francji ceny ziemniaków do przetwórstwa są stabilne i wynoszą 210-225 euro/t, bowiem większość dostaw dla przemysłu ziemniaczanego dotyczy transakcji na podstawie wcześniej zawartych kontraktów. W końcu sezonu większe znaczenie mogą mieć zakupy na tzw. wolnym rynku, ale nie powinno to wpłynąć istotnie na zmiany cen ziemniaków w tym okresie. Ziemniaki jadalne najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania w pierwszych dniach maja kosztowały od 285 do 360 EUR/t i były o od kilkunastu do kilkudziesięciu procent droższe niż przed

rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata i Charlotta) w opakowaniach 12,5 i 2,5 kg były nieznacznie tańsze niż na początku kwietnia i kosztowały 560 -720 euro/t, tj. o 5-7% mniej niż roku poprzednim.

W Niemczech kwietniowe przymrozki wyrządziły dosyć duże szkody w uprawach ziemniaków bardzo wczesnych i opóźniły prace przy nasadzeniach na główny, jesienny zbiór. Sytuacja ta nie spowodowała zmian cen ziemniaków do przetwórstwa, które w końcu kwietnia w obrocie wolnorynkowym, w zależności od gatunku, wielkości bulw i regionu, wahały się w granicach 195-230 euro/t. Ceny ziemniaków jadalnych wzrosły w tym ok okresie o 5-10 euro do 215-230 euro/t. Natomiast ceny, sprowadzanych z Egiptu i z Hiszpanii ziemniaków wczesnych w końcu kwietnia wyniosły ok. 480 euro/t, ale przy tym poziomie zainteresowanie kupujących było relatywnie niewielkie.

Kwiecień, z wyjątkiem pierwszej dekady, był bardzo trudny dla plantatorów ziemniaków wczesnych w Polsce. Spadki temperatur do minus 5-6 C praktycznie w całym kraju spowodowały straty w uprawach ziemniaków bardzo wczesnych. Lokalnie, gdzie spadki temperatur były największe, niektóre plantacje zostały zniszczone. Jedynie uprawy, które były zabezpieczone podwójnie, agrowłókniną i folią przetrwały przymrozki w dosyć dobrej kondycji. Ze względu na niesprzyjającą pogodę nasadzenia ziemniaków na późny zbiór również mogą być zakończone później niż w latach poprzednich.

Spadki temperatur nie przełożyły się na wzrost cen. Popyt jest mały, zapasy duże, a zainteresowanie ziemniakami z przeznaczeniem na eksport niewielkie. W dużym hurcie ceny wynoszą 330 -430 zł/tonę. Średni poziom cen ziemniaków na targowiskach w końcu kwietnia, wg danych MRiRW, wyniósł 0,74 zł/kg, wobec 0,95 zł/kg w analogicznym okresie 2016 r. Nieznacznie wzrosły ceny na rynkach hurtowych, a średni ich poziom wynosił 0,64, wobec 0,81 zł/kg w końcu kwietnia 2016 r. W Broniszach ziemniaki oferowano w cenie 0,50-0,82 zł/kg, w Lublinie 0,70-0,80 zł/kg, w Poznaniu 0,53-0,67 zł/kg, we Wrocławiu 0,60-0,80 zł/kg, w Łodzi 0,47-0,80 zł/kg, a w Kaliszu jak zwykle było najtaniej, bo zaledwie 0,40-0,47 zł/kg. Na giełdach towarowych oferowane są również ziemniaki importowane „młode” w cenie 2,40-3,75 zł/kg. Natomiast nie ma w ofercie importowanych ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów, co może wskazywać na bardzo niewielki import w bieżącym sezonie.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	50 300	64 000	62 500	63 700	140	184	221	1 230
II	48 400	59 400	69 800	60 600	141	182	274	185
III	61 000	75 600	69 500	76 600	100	270	248	
IV	58 900	74 800	71 800		198	257	143	
V	48 300	62 600	45 500		268	160	168	
VI	56 700	58 300	58 800		77	187	233	
VII	55 900	54 900	48 700		114	100	52	
VIII	92 500	86 100	138 800		2 369	2 673	10 030	
IX	318 100	289 000	349 800		39 274	36 562	48 727	
X	350 200	328 100	356 000		46 459	52 406	55 531	
XI	260 800	238 400	321 200		38 522	38 997	51 152	
XII	113 100	83 800	178 900		8 527	3 636	23 291	
RAZEM	1 514 200	1 475 000	1 771 300	200 900	135 808	135 614	190 070	1 415

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2015 VII	91	17	584	7 689	1 650	3 508	1 034	16 891	3 349	1 293
VIII	83	2	341	7 381	1 689	2 945	819	15 070	2 848	1 264
IX	73	7	962	8 384	1 491	3 535	950	14 057	3 810	1 771
X	40	2	1 949	7 429	979	3 885	908	13 017	3 122	1 461
XI	31	2	1 065	7 982	1 083	3 879	981	12 047	3 149	1 556
XII	31	2	1 165	6 362	1 613	3 006	1 109	13 139	4 049	1 456
2016 I	46	23	1 320	5 465	834	3 768	716	10 497	2 891	2 172
II	77	23	2 471	5 891	781	4 421	788	11 165	3 067	2 094
III	541	277	1 755	6 543	959	4 775	772	13 748	3 644	1 865
IV	672	301	1 789	9 025	1 069	3 880	939	12 230	3 161	1 369
V	475	3	826	7 965	1 416	3 801	735	14 948	3 806	1 495
VI	557	2	473	7 767	1 521	220	571	16 547	3 138	1 193
VII	125	2	319	6 438	1 399	3 369	821	16 191	3 377	1 044
VIII	54	1	627	5 667	2 055	5 177	825	16 927	3 701	1 366
IX	52	6	1 138	9 466	2 115	6 361	1 596	14 354	3 506	1 850
X	36	2	3 464	11 579	2 211	5 434	873	13 678	3 056	1 773
XI	46	1	4 752	16 725	1 958	7 207	864	13 425	3 198	2 154
XII	125	422	3 882	12 323	2 540	5 521	948	14 306	2 293	1 718
2017 I	28	1	2 173	14 078	15 692	7 049	688	12 853	2 783	2 072
II	50	67	2 305	12 571	14 974	6 679	884	13 542	2 574	1 668

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	37 330	21 438	90 645	14 391	148 066	196 658	78 484	74 531	8 235	14 990
2015 VII	4	7	6 421	1 166	14 140	19 224	6 588	5 119	827	1 368
VIII	4	10	1 596	1 375	12 708	12 884	5 523	4 885	766	256
IX	27	3	6 575	1 963	12 564	16 717	7 160	6 238	606	445
X	451	3	7 635	1 670	13 046	15 286	6 436	4 768	580	624
XI	102	522	4 906	2 085	13 409	12 862	6 048	4 499	665	345
XII	217	470	6 644	1 084	13 832	14 338	7 105	3 842	540	497
2016 I	114	743	7 365	1 249	13 023	13 772	5 622	4 889	580	1 265
II	910	911	6 507	1 741	12 997	14 119	6 186	4 097	496	1 357
III	2 429	5 109	8 583	1 447	14 538	17 185	6 936	5 863	523	1 712
IV	11 105	12 045	15 940	1 150	14 420	17 914	6 566	6 377	729	983
V	19 644	1 435	22 667	1 068	14 242	16 325	6 909	6 075	809	1 246
VI	2 859	25	15 457	1 087	8 819	18 377	6 309	6 539	658	581
VII	9	0	6 456	1 294	14 104	19 604	6 143	7 652	953	1 552
VIII	16	0	1 514	1 655	14 154	15 602	6 505	6 794	1 094	1 972
IX	14	0	150	1 151	10 984	14 619	7 284	6 613	607	1 126
X	38	0	221	828	11 100	15 247	6 520	7 256	576	1 586
XI	145	502	2 268	844	9 051	17 121	6 593	5 428	744	1 404
XII	45	667	3 518	876	10 636	16 772	6 912	6 947	467	205
2017 I	145	735	5 058	1 462	12 238	14 764	6 906	6 881	377	1 884
II	510	387	3 067	1 353	14 245	14 747	6 131	5 741	194	853

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

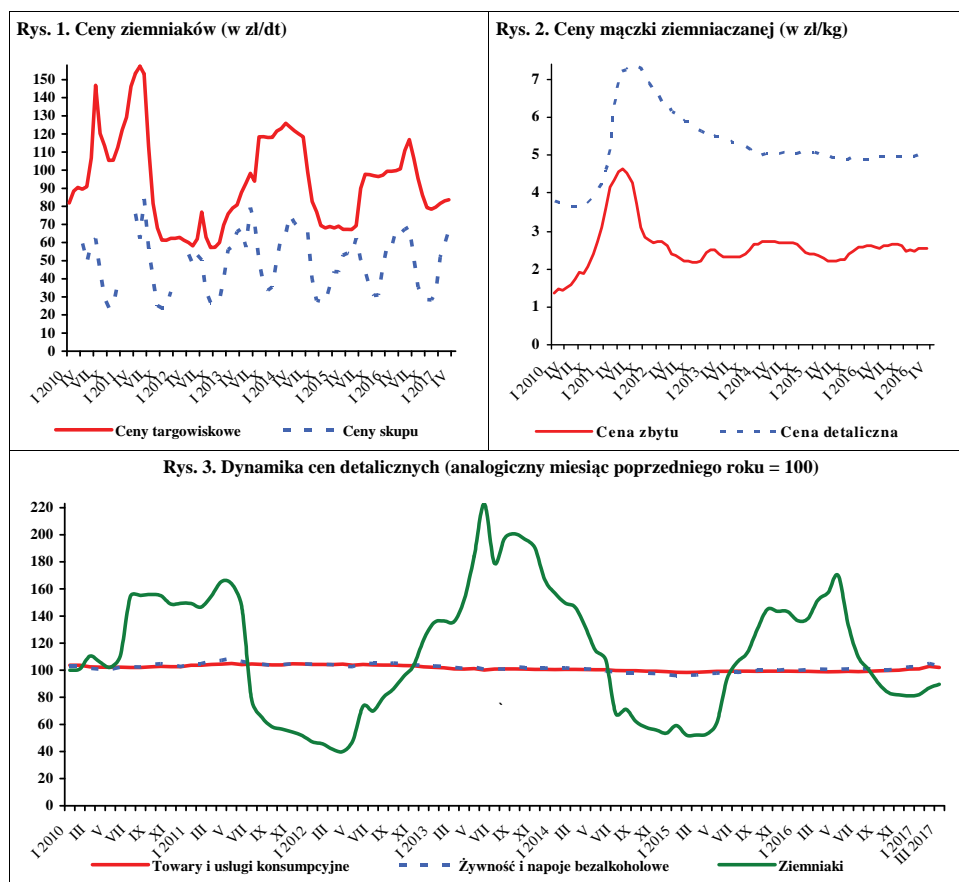
Wyszczególnienie	Rodzaj	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2016	2017	2017	2017	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	57,2	52,0	59,1	66,9	117,0	113,2
	targowiskowa	99,3	81,7	83,0	83,6	84,2	100,7
	detaliczna (zł/kg)	1,23	1,00	1,07	1,11	90,2	103,7
	importowa	123,7	111,2	139,1		123,6	125,1
	eksportowa	110,4	59,3	72,1		86,1	121,5
Relacje cen	skup / targowisko	0,58	0,64	0,71	0,80	138,9	112,4
	targowisko / detal	0,81	0,82	0,78	0,75	93,3	97,1
	skup / detal	0,47	0,52	0,55	0,60	129,6	109,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,58	2,54	2,53	2,54	98,4	100,4
	detaliczna (zł/kg)	4,93	5,02	5,01	5,01	101,6	100,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,36	8,42	8,40	8,36	100,0	99,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,10	35,00	34,90	35,00	99,7	100,3
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,80	9,88	9,90	9,92	101,2	100,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2016		2017		wsk. zmian cen	
		marzec	styczeń	luty	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	105,1	99,1	101,7	98,7	93,9	97,1
2	Kujawsko-pomorskie	98,3	85,6	87,7	88,1	89,6	100,4
3	Lubelskie	94,5	68,4	72,8	75,2	79,6	103,3
4	Lubuskie	99,6	94,2	98,5	95,2	95,6	96,7
5	Łódzkie	92,0	72,1	77,7	78,7	85,5	101,3
6	Małopolskie	89,6	71,9	75,6	79,0	88,2	104,5
7	Mazowieckie	110,7	73,5	74,9	74,7	67,5	99,8
8	Opolskie	109,7	94,4	91,2	95,0	86,6	104,2
9	Podkarpackie	87,6	92,9	89,9	85,9	98,0	95,6
10	Podlaskie	119,2	74,1	75,0	72,5	60,8	96,7
11	Pomorskie	99,9	88,7	88,8	86,4	86,5	97,3
12	Śląskie	99,8	81,9	87,1	86,9	87,1	99,9
13	Świętokrzyskie	78,8	62,7	70,5	65,2	82,8	92,5
14	Warmińsko-mazurskie	114,7	95,8	93,5	100,0	87,2	107,0
15	Wielkopolskie	98,9	88,0	87,6	89,6	90,6	102,3
16	Zachodniopomorskie	109,8	98,5	96,0	103,4	94,2	107,8
	maksimum	119,2	99,1	101,7	103,4	X	
	minimum	78,8	62,7	70,5	65,2		
	różnica w %	51,2	58,1	44,2	58,6		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W kwietniu 2017 r., w porównaniu z marcem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny marchwi (o 2%) i pieczarek (o 3%), a niższe ceny kapusty białej (o 2%) i buraków ćwikłowych (o 8%). Ceny skupu cebuli białej utrzymywały się na niezmiennym poziomie. W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu marchwi na kostkę i buraków (po 4%), a obniżyły się ceny skupu kapusty białej (o 4%). Stabilne były ceny skupu cebuli obieranej. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 39%), kapusty czerwonej (o 10%), selerów (o 7%), kapusty białej i cebuli (po 13%) i marchwi (o 2%). Nie zmieniły się ceny ziemniaków, buraków ćwikłowych, pietruszki i porów. Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (o 1%), a wzrosły ceny kapusty białej (o 4%). Stabilne były ceny cebuli i marchwi.

W relacji do kwietnia 2016 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny buraków (o 32-46%), cebuli (o 48-55%), kapusty białej (o 41-74%) i marchwi (o 10-50%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (o 23%), marchwi (o 37%), cebuli (o 46%) i kapusty białej (o 55%).

W marcu 2017 r., w stosunku do lutego 2017 r., obniżyły się ceny detaliczne kalafiorów (o 18%), pomidorów (o 13%), papryki i selerów (po 3%), porów (o 5%), cebuli (o 2%) oraz marchwi i kapusty białej (po 1%). Wzrosły jedynie ceny detaliczne buraków ćwikłowych (o 1%). Stabilne były ceny pieczarek. W relacji do cen detalicznych z marca 2016 r. podniosły się ceny porów (o 40%), pomidorów (o 15%) i pieczarek (o 3%), a obniżyły ceny kapusty białej (o 37%), buraków ćwikłowych (o 12%), cebuli (o 21%), selerów (o 19%), kalafiorów (o 10%), marchwi (o 29%) i papryki (o 2%).

W lutym 2017 r., w stosunku do lutego 2016 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych mniej wyprodukowano warzyw mrożonych (o 3%), konserw warzywnych (o 15%), soku pomidorowego (o 10%) i marynat (o 22%).

Ekspert warzyw świeżych w lutym 2017 r. wyniósł 35,3 tys.t, a jego wartość 15,5 mln EUR. W porównaniu z lutym 2016 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 9%, a jego wartość obniżyła się o 2%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zwiększenie sprzedaży marchwi (o 237%), kapusty (o 56%), ogórków (o 45%) i pomidorów (o 3%). W tym samym cza-

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

sie wyeksportowano 53,6 tys.t przetworów warzywnych o wartości 39,7 mln EUR. W stosunku do lutego 2016 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych spadł o 11%, a jego wartość zmniejszyła się o 7%. W porównaniu z lutym 2016 r. obniżyła się sprzedaż mrożonek (o 6%), suszy (o 37%), marynat (o 20%) i kapusty kwaszonej (o 9%).

W lutym 2017 r. zaimportowano 50,2 tys.t warzyw świeżych o wartości 65,3 mln EUR. W relacji do lutego 2016 r. import warzyw świeżych obniżył się o 21%, a jego wartość zwiększyła się o 16%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu kapusty białej (o 70%), marchwi (o 48%), cebuli (o 25%), pomidorów (o 4%), ogórków (o 16%), papryki (o 18%) i czosnku (o 19%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 21,8 tys.t, a jego wartość 21,1 mln EUR. W stosunku do lutego 2016 r. wolumen importu przetworów warzywnych zmalał o 16%, a jego wartość zmniejszyła się o 14%. Mniej zaimportowano koncentratu pomidorowego (o 27%), suszy (o 20%) i konserw (o 32%) w tym koncentratu pomidorowego (o 27%).

W lutym br., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 31,3 mln EUR. Ujemne saldo zarejestrowano w obrocie świeżymi warzywami (49,8 mln EUR), a dodatkowo w obrocie przetworami warzywnymi (18,5 mln EUR). W porównaniu z lutym ub.r. deficyt w handlu zagranicznym pogłębił się o 16,8 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2016 IV	1,18	1,88	0,85	1,25	0,77	-	-	-	7,42	-	4,53
V	1,26	1,94	0,84	1,35	0,82	-	-	-	3,30	-	4,63
VI	1,35	2,21	0,83	1,38	0,90	-	-	-	2,32	-	4,92
VII	1,18	2,37	0,50	1,09	0,78	1,53	0,88	-	2,39	2,13	4,78
VIII	0,74	2,10	0,30	0,64	0,55	1,55	0,92	-	2,45	2,16	5,45
IX	0,59	1,73	0,34	0,57	0,50	-	1,64	-	2,21	1,67	5,08
X	0,41	1,46	0,28	0,53	0,48	-	-	-	3,17	1,74	5,23
XI	0,40	1,36	0,25	0,52	0,45	-	-	-	3,86	2,90	4,93
XII	0,39	1,37	0,28	0,51	0,45	-	-	-	-	-	5,01
2016 I-XII	0,87	1,84	0,61	0,97	0,67	1,54	1,15	-	4,12	2,12	4,87
I	0,51	1,39	0,30	0,55	0,45	-	-	-	-	-	5,40
II	0,55	1,39	0,37	0,63	0,46	-	-	-	-	-	5,14
III	0,53	1,32	0,41	0,62	0,52	-	-	-	-	-	5,04
IV	0,53	1,34	0,40	0,63	0,48	-	-	-	8,06	-	5,18
Wskaźnik zmian w %											
IV 2017 III 2017	100	102	98	102	92	x	x	x	x	x	103
IV 2017 IV 2016	45	71	47	50	62	x	x	x	109	x	114

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2016 IV	1,16	0,98	0,29	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,14	0,94	0,30	0,45	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,11	-	-	-	1,14	-	1,80	1,35	1,90	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,77	-	-	0,25	-	0,76	1,72	1,23	1,32	0,58	0,37
IX	0,61	0,20	0,27	0,25	-	0,73	1,67	1,18	-	0,58	0,30
X	0,63	0,21	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,62	0,25	0,25	0,25	-	-	1,74	1,15	-	-	-
XII	0,60	0,25	0,26	0,25	-	-	1,80	1,21	-	-	-
2016 I-XII	0,95	0,47	0,27	3,69	1,18	0,75	1,75	1,24	1,70	0,59	0,34
2017 I	0,61	0,25	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,62	0,27	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,60	0,26	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,60	0,25	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
IV 2017 III 2017	100	96	104	104	x	x	x	x	x	x	x
IV 2017 IV 2016	52	26	90	54	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2016 II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,00	2,20	0,88	2,75	0,60	0,58
V	3,08	-	1,08	1,05	-	-	1,16	-	-	0,89	-	0,62	0,63
VI	2,50	1,00	1,01	0,66	0,80	-	1,16	-	-	0,99	-	0,63	-
VII	2,17	0,94	1,45	0,40	0,80	6,50	0,80	-	-	1,18	-	0,59	-
VIII	2,84	1,01	1,41	0,38	0,70	4,31	0,70	-	-	0,80	-	0,52	-
IX	2,41	1,05	0,93	0,34	0,80	2,86	0,51	1,00	0,98	0,39	-	0,40	0,50
X	2,98	-	0,61	0,31	0,80	3,44	0,47	1,07	0,89	0,38	-	0,35	0,42
XI	-	-	0,61	0,31	0,68	-	0,49	1,01	0,90	0,37	1,34	0,35	0,43
XII	-	-	0,69	0,30	0,68	-	0,50	1,00	0,90	0,37	1,65	0,35	0,38
2017 I-XII	3,02	1,00	1,18	0,59	1,08	4,28	0,85	2,01	1,54	0,74	2,25	0,52	0,52
I	-	-	0,80	0,30	0,74	-	0,50	1,00	1,00	0,37	2,00	0,35	0,38
II	-	-	1,12	0,36	0,93	-	0,51	1,05	1,10	0,39	2,01	0,37	0,40
III	-	-	1,33	0,39	1,03	-	0,54	1,10	1,20	0,40	2,10	0,41	0,43
IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2017</u> III 2017	x	x	139	113	110	x	102	100	107	113	100	100	100
<u>IV 2017</u> IV 2016	x	x	93	59	71	x	50	37	58	51	76	68	74

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2016 II	2 887	42 638	16 544	2 908
III	3 531	36 935	15 576	3 355
IV	2 902	34 163	13 534	2 954
V	3 168	27 167	12 758	1 934
VI	2 444	43 901	15 321	2 816
VII	2 497	56 217	16 625	12 125
VIII	3 100	74 658	26 099	13 101
IX	2 778	89 439	26 297	6 750
X	2 033	83 657	22 107	4 966
XI	2 281	68 937	25 038	3 995
XII	2 316	50 404	20 209	3 192
2016 I-XII	32 626	647 208	224 477	60 494
2017 I	2 334	48 773	14 609	2 170
II	2 603	41 190	14 026	2 281
Wskaźnik zmian w %				
<u>II 2017</u> II 2015	90	97	85	78

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015		2016												2017		II 2017 II 2016 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
Warzywa ogółem	469533	30851	32509	32647	30468	36950	48795	41296	51555	45997	42538	31908	32846	458361	32223	35321	109
Cebula	122124	11351	13741	11903	10120	9472	5863	6290	8965	7892	10675	10366	10062	116699	9061	11092	81
Kapusta	64895	3263	3331	4076	3588	2753	1662	1325	2041	2604	3221	4151	4231	36244	5292	5200	156
Marchew	30482	1849	1038	1560	1752	1718	1192	1744	1433	1824	2468	2661	3573	22813	3799	3496	337
Ogórki	8685	520	280	639	713	1608	2839	3319	2191	1418	349	183	896	14954	154	404	145
Pomidory	97698	1162	898	598	4553	11089	22232	13760	13884	11785	10226	3724	1028	94939	702	925	103
Kalafiory	27534	514	509	406	319	709	5293	5683	4213	4360	4099	1242	380	27727	191	437	86
Przetwory ogółem	674418	52084	60235	58846	57377	47029	49940	46015	50332	55479	61998	65172	50107	654614	57202	53640	89
Susze	37714	3101	3557	2979	2740	2673	2850	2334	3196	2720	5218	4730	3146	39246	2317	2237	63
Marynaty	46959	3621	4113	4529	4288	3806	4046	3589	3942	4025	4685	5212	4189	50045	3374	3298	80
Konserwy	59467	3591	3973	4778	4070	4000	4170	3526	3784	4583	5106	6258	5194	53032	3848	4222	106
-kapusta kwasz.	9953	682	718	726	614	648	586	379	415	646	827	1144	1099	8484	787	656	91
Mrożonki	437799	34431	40293	38460	38045	28717	29906	28861	32794	37799	39708	40709	31302	421024	41999	37770	94
Pieczarki i ich przetwory	294015	25056	26112	30063	29508	26906	25544	22101	23108	24679	25736	27815	27569	314196	27277	26664	102
Warzywa ogółem	253050	15795	15844	16455	17728	26556	30518	26350	30966	27388	23763	14902	15238	261502	13000	15528	98
Cebula	45887	4426	5317	4680	4140	5117	2847	2842	3257	2933	3830	3687	3484	46561	3116	4200	79
Kapusta	14322	1167	1200	1486	1254	1055	590	360	463	622	686	915	970	10768	1151	1327	111
Marchew	10397	736	386	614	694	640	458	634	427	488	627	629	855	7189	834	878	227
Ogórki	7121	471	323	734	830	1388	1765	1924	1370	951	367	232	1379	11735	187	752	233
Pomidory	77403	1131	868	658	4251	8196	13328	9254	10013	8525	8534	3291	1000	69046	829	916	106
Kalafiory	15810	433	403	341	350	593	3076	4433	2831	2786	2422	922	294	18885	234	378	94
Przetwory ogółem	492540	39932	42768	42824	41637	37830	39538	34082	37082	40619	44448	45875	38020	484656	41075	39660	93
Susze	57683	5357	5832	5279	4663	4732	4599	4169	5174	5315	6803	6535	5398	63855	6110	5966	102
Marynaty	43313	3291	3474	3975	3839	3313	3368	2925	3327	3723	4449	4768	3891	44344	3042	2954	85
Konserwy	61873	4028	4273	5166	4684	4573	4982	3969	4196	4858	5584	5938	5415	57668	4074	4668	109
-kapusta kwasz.	6736	487	564	554	472	485	454	285	280	467	559	817	794	6218	524	447	79
Mrożonki	236511	19747	21050	19896	20441	16881	17361	15491	17878	20330	20238	20159	15881	225353	21212	18412	87
Pieczarki i ich przetwory	427239	36593	34804	40377	39361	37177	34862	29959	31296	34542	36022	39432	39270	433695	38677	37931	109

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015		2016												2017		II 2017 II 2016 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
	534723	60284	63434	72295	82639	56835	37084	19437	14005	11477	24140	41677	46616	529921	52770	50163	
Warzywa ogółem	72803	4150	5489	7648	6858	8636	10902	5294	2 655	3169	2793	1320	1189	60103	2802	4129	79
Cebula	18447	436	798	1868	12130	1796	50	17	20	10	22	75	10	17232	15	237	75
Kapusta	34433	4055	4388	7167	8126	7709	7918	511	121	69	188	349	455	41056	1163	2298	30
Marchew	55530	7803	6897	5332	2978	1701	1732	2340	3 126	1485	4638	7139	7492	52663	7544	5815	52
Ogórki	144295	18989	17715	20327	18901	14494	6816	4440	4 042	3148	3803	11975	17638	142288	18061	16960	84
Pomidory	52756	5027	5400	5081	7165	6928	4608	2675	536	383	2879	5122	5862	51666	6783	4404	96
Papryka	6283	415	593	710	1311	1034	659	347	479	438	579	578	479	7623	507	478	82
Czosnek	250022	18245	25901	23744	23514	22102	20300	19135	21 024	23161	20083	21357	24674	263240	20124	21754	81
Przetwory ogółem	46785	4691	4872	4943	4684	4057	4610	4319	4 331	4425	3878	4185	3631	52624	4532	5063	84
Mrożonki	20051	1394	1527	1588	2141	2263	1963	2009	1 158	1616	1169	2086	2623	21536	1396	1218	104
Susze	16340	1084	1070	1264	1115	1229	1221	1015	1 010	1253	1877	1732	2006	15877	1055	1179	80
Marynaty	48404	2606	3764	3529	4356	3380	3364	3536	3 579	4185	4191	5579	5570	47638	2352	2546	110
Konserwy																	68
-kukurydza																	
konserw.	19589	939	1761	1397	1287	1113	795	1222	1 608	1890	1816	2733	2051	18613	502	1139	65
Koncentrat pomid.	74139	5225	10983	7969	6484	6332	5479	4737	7 059	7247	5160	4462	6834	77973	6731	7994	73
Warzywa ogółem	484821	52197	56362	68680	76768	53786	25369	16030	12 521	9415	23896	44986	57641	497652	76914	65274	116
Cebula	15465	1207	2008	2879	1995	2074	2449	1154	643	490	466	375	418	16159	725	1442	72
Kapusta	5824	161	243	994	4656	751	19	5	9	3	15	13	9	6878	5	127	52
Marchew	14239	1493	1512	2613	2296	2739	2449	247	101	157	188	345	357	14497	570	824	54
Ogórki	40305	5703	6425	4631	2485	1276	798	1144	1 542	666	3562	6881	9583	44695	10466	8237	128
Pomidory	161521	18195	17755	22234	22908	15022	5858	4215	4 431	4015	6095	14553	22088	157369	28186	23600	133
Papryka	78390	7528	9462	10771	13582	13035	7671	5133	950	409	2916	6051	8201	85709	11893	9360	99
Czosnek	9856	904	1341	1395	2065	1787	873	783	1 490	880	1395	1411	1391	15716	1406	1075	80
Przetwory ogółem	261117	17967	24524	22846	24511	23060	22581	19943	20 446	24094	20902	22467	25754	269095	21056	21054	86
Mrożonki	34797	3323	3238	3445	3501	3149	3406	3187	3 169	3238	2820	3310	3017	38803	3628	3985	123
Susze	37227	2532	3154	3712	5606	4800	4376	3881	2 824	4193	3263	4262	4644	47246	4470	3496	111
Marynaty	18550	1237	1232	1237	1216	1381	1426	1199	1 229	1382	1894	1954	2454	17841	1187	1266	103
Konserwy	61631	3503	4149	3629	4960	4619	5531	5136	4 852	5590	5472	6489	6880	60811	3198	3114	75
-kukurydza																	
konserw.	19257	937	1590	1257	1320	1092	749	1269	1 516	1801	1949	2660	2014	18155	515	1052	66
Koncentrat pomid.	68646	4619	9631	7119	5279	4992	4500	3589	5 217	5691	3932	3256	5018	62843	5164	6317	66

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioiry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2015 I-XII	0,39	0,26	0,37	0,93	0,89	0,62	1,49	0,89	0,68	0,43
2016 I	0,39	0,36	0,40	0,91	0,97	0,84	1,46	0,84	0,71	0,47
II	0,39	0,36	0,37	1,16	0,97	0,79	1,33	0,79	0,79	0,37
III	0,39	0,36	0,39	1,15	1,10	0,84	1,34	0,80	0,76	0,34
IV	0,41	0,35	0,40	1,16	0,93	1,10	1,33	0,82	0,77	0,37
V	0,54	0,38	0,37	0,86	0,74	0,84	1,38	0,80	0,75	0,51
VI	0,49	0,35	0,38	0,62	0,60	0,58	1,36	0,73	0,77	0,42
VII	0,45	0,27	0,36	0,58	0,67	0,78	1,36	0,73	0,75	0,35
VIII	0,36	0,23	0,30	0,63	0,72	0,67	1,35	0,77	0,67	0,47
IX	0,37	0,24	0,27	0,67	0,72	0,64	1,40	0,82	0,72	0,41
X	0,36	0,21	0,25	1,05	0,83	0,59	1,40	0,85	0,68	0,45
XI	0,36	0,22	0,24	1,26	0,88	0,74	1,42	0,83	0,71	0,41
XII	0,35	0,23	0,24	1,54	0,97	0,77	1,42	0,81	0,72	0,37
2016 I-XII	0,40	0,30	0,33	0,97	0,84	0,77	1,38	0,80	0,73	0,41
2017 I	0,34	0,22	0,22	1,22	1,18	1,22	1,42	0,84	0,67	0,42
II	0,38	0,26	0,25	1,86	0,99	0,87	1,42	0,81	0,68	0,39
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	110	117	114	153	84	71	100	97	102	91
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	97	71	68	160	102	110	107	103	86	105

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioiry gruntowe ^a
2015 XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
V	1,28	1,06	1,46	0,98	-	-	2,96	3,67	-
VI	1,46	1,12	1,51	1,19	1,65	-	1,65	2,88	2,47
VII	1,40	1,00	1,23	1,03	1,42	-	1,09	2,67	2,97
VIII	1,03	0,83	0,95	0,79	1,56	1,64	1,39	2,50	2,93
IX	0,80	0,66	0,81	0,76	-	1,22	1,75	2,62	2,78
X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	2,48
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	100	104	100	99	x	x	x	x	x
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	54	45	63	77	x	x	x	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2016 II	3,80	9,87	3,35	3,21	3,64	4,68	2,02
III	3,80	9,79	3,22	3,17	3,51	4,69	2,02
IV	3,73	9,81	3,20	3,15	3,48	4,63	2,06
V	3,71	9,76	3,21	3,16	3,48	4,69	2,03
VI	3,68	9,80	3,29	3,20	3,55	4,65	2,03
VII	3,67	9,73	3,23	3,31	3,56	4,60	2,01
VIII	3,63	9,76	3,24	3,32	3,57	4,67	2,02
IX	3,58	9,73	3,38	3,38	3,59	4,69	2,03
X	3,54	9,70	3,32	3,31	3,60	4,80	2,21
XI	3,59	9,80	3,40	3,36	3,61	4,82	1,89
XII	3,57	9,65	3,32	3,29	3,57	4,77	1,86
2016 I-XII	3,68	9,78	3,29	3,25	3,56	4,70	2,06
2017 I	3,44	9,47	3,31	3,20	3,52	4,75	1,91
II	3,43	9,39	3,30	3,19	3,53	4,72	2,00
Wskaźnik zmian w %							
<u>II 2017</u> I 2017	100	99	100	100	100	99	105
<u>II 2017</u> II 2016	90	95	99	99	97	101	99

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
IV	2,32	2,01	2,45	1,89	4,77	5,88	14,66	8,57	-	8,35	7,41
V	2,46	2,02	2,58	1,93	5,75	6,44	13,01	6,37	6,10	7,55	7,34
VI	2,87	1,97	2,74	2,55	6,67	6,82	12,43	4,47	4,11	3,87	7,43
VII	3,04	1,89	2,59	2,30	6,66	6,42	12,34	4,13	2,98	3,90	7,44
VIII	2,47	1,74	2,10	1,92	5,40	6,00	6,19	3,88	2,66	3,90	7,50
IX	2,09	1,73	1,83	1,76	4,40	5,33	5,04	4,13	3,14	3,77	7,56
X	1,88	1,35	1,72	1,69	4,03	5,27	5,75	4,89	5,47	3,76	7,59
XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2017</u> II 2017	98	99	99	101	97	95	97	87	x	82	100
<u>III 2017</u> III 2016	79	63	71	88	81	140	98	115	x	90	103

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
IV	5,99	15,00	8,38	9,68	8,50	10,80	3,75	6,30	8,91	4,09
V	6,01	15,15	8,46	9,74	8,56	10,75	3,74	6,35	9,00	4,05
VI	5,99	15,00	8,48	9,78	8,54	10,75	3,73	6,38	9,06	4,02
VII	5,96	15,00	8,42	9,68	8,56	10,80	3,74	6,33	9,06	4,04
VIII	5,97	15,05	8,34	9,66	8,54	10,70	3,74	6,35	9,06	4,05
IX	5,94	15,05	8,34	9,56	8,48	10,80	3,69	6,33	9,00	4,07
X	6,03	15,15	8,34	9,60	8,48	10,80	3,71	6,38	9,09	4,03
XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2017</u> <u>II 2016</u>	102	100	100	99	100	100	100	101	100	103
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	101	102	99	100	101	99	98	102	100	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

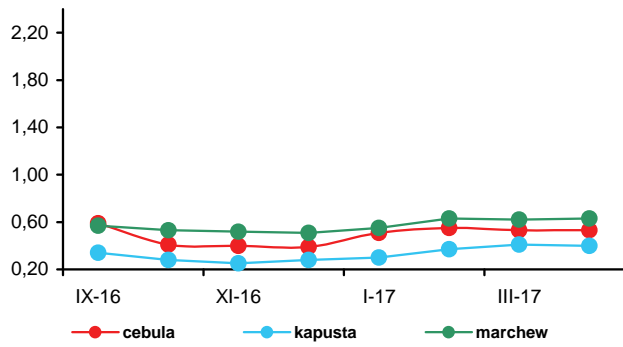
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

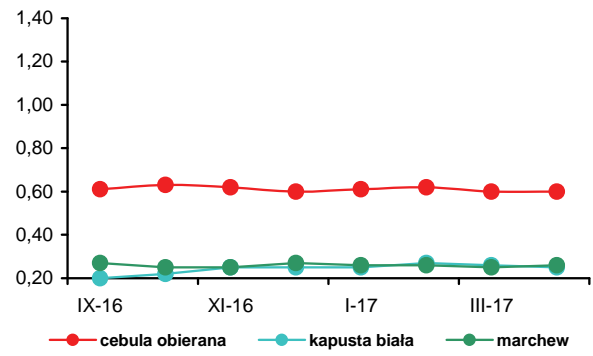
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2015 XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-
III	89	91	80	55	70	-
IV	91	87	85	56	75	69
V	89	79	78	54	69	59
VI	92	81	81	49	70	55
VII	90	78	77	50	70	57
VIII	85	80	80	54	-	-
IX	87	75	76	55	-	-
X	85	74	75	58	-	-
XI	79	68	72	55	-	-
XII	73	65	70	46	-	-
2017 I	72	56	65	50	-	-
II	65	50	55	51	-	-
III	60	48	50	50	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

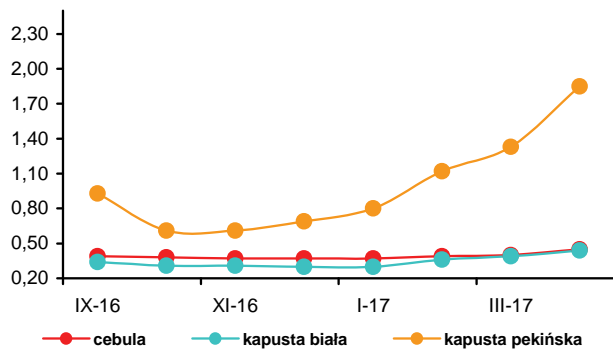
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

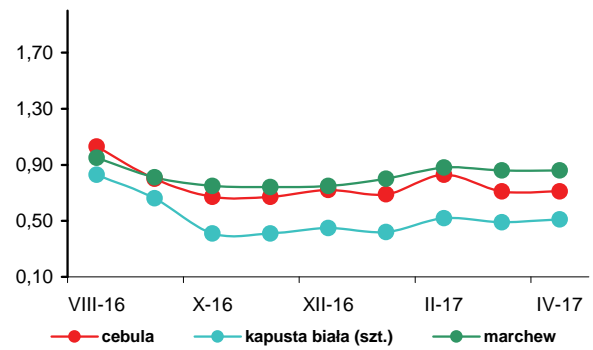
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

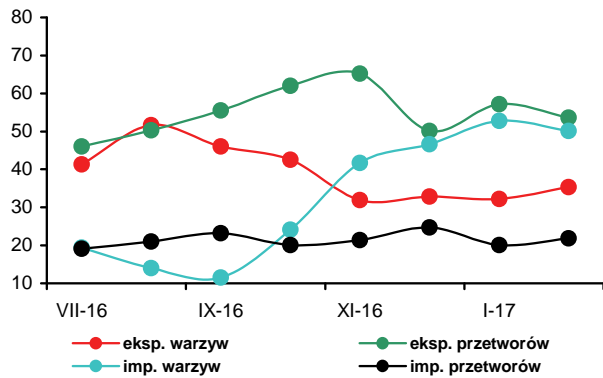
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

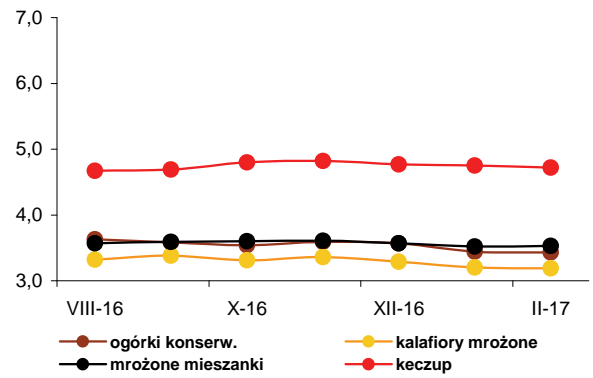
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

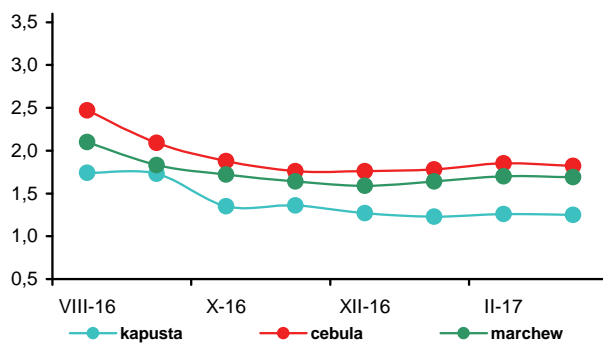
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

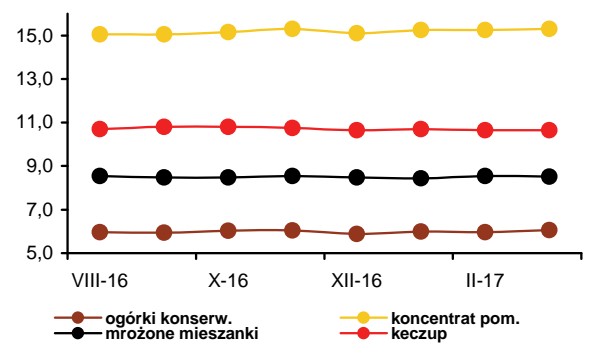
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W kwietniu 2017 r., w porównaniu z kwietniem 2016 r., średnie ceny oferowane za jabłka w firmach eksportujących wzrosły o 26%, na rynkach hurtowych o 13%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 12%. Gruszki deseryjne na rynku hurtowym podrożały o 20%, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 53%. Na rynkach hurtowych podrożały mandarynki (o 34%), winogrona (o 10%), a także banany (o 2%). Potaniały natomiast cytryny (o 27%) oraz pomarańcze

(o 10%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaciły 0,37 zł/kg (więcej o 54%). W kwietniu 2017 r. w porównaniu z marcem br. ceny jabłek oferowane przez firmy eksportujące wzrosły o 3%, na rynkach hurtowych o 4%, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 6%. Wzrosła też cena skupu jabłek w zakładach przetwórczych (o 12%). W skupie w spółdzielniach ogrodniczych gruszki podrożały o 12%. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny bananów (o 10%), mandarynek (o 7%), cytryn (o 2%) oraz pomarańczę i gruszek (o 1%). Potaniały natomiast winogrona (o 11%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w marcu 2017 r. w relacji do marca 2016 r. zwiększyły się o 3,7%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 3,1%. Najbardziej wzrosły ceny owoców jagodowych (o 21,5%) oraz nieznacznie owoców cytrusowych (o 4,3%) i owoców pestkowych (o 1,1%). Obniżyły się ceny bananów (o 7,7%), a także jabłek (o 6,3%). Przetwory owocowe były droższe o 4,7%, owoce suszone i orzechy o 1,0%, a owoce mrożone potaniały o 2,3%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lutym 2017 r. w relacji do lutego 2016 r. była o 20% większa. Produkcja soków pitnych z jabłek wzrosła o 14%, z owoców cytrusowych o 19%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 24%. Zwiększyła się też produkcja dżemów (o 94%) oraz mrożonek (o 7%). Mniejsza o 51% była produkcja soków zagęszczonych, a o 6% kompotów i owoców pasteryzowanych. W lutym 2017 r. w relacji do stycznia produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się o 10% do 52,7 tys. ton. Wzrosła produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych,

owocowych i owocowo-warzywnych (o 12%), soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 19%), a obniżyła się soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 6%) oraz soków zagęszczonych (12%). Większa była produkcja dżemów (o 31%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 12%) oraz owoców mrożonych (o 3%). W miesiącach I-II br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu 2016 r. o 19% do 100,8 tys. ton. Zwiększono produkcję soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 35%), z owoców cytrusowych (o 19%), pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 12%) oraz dżemów (o 73%) i owoców mrożonych (o 14%). Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 40%, a kompotów i owoców pasteryzowanych (o 6%). Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w marcu 2017 r. zwiększyły się o 2% wobec marca 2016 r., a pitnych soków pomarańczowych oraz dżemów produkowanych z czarnych porzeczek i z truskawek nie zmieniły się.

Wolumen eksportu owoców świeżych w lutym 2017 r. wobec lutego 2016 r. był większy o 4%, a przetworów owocowych mniejszy o 1%. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie zagranicznej sprzedaży jabłek (o 3%) i gruszek (o 10%). Wobec stabilnych cen eksportowych wpływy z ich sprzedaży zwiększyły się tak jak wolumen o 4% do 55,0 mln euro. Z powodu spadku cen eksportowych zagęszczonego soku jabłkowego (o 15%), wpływy z eksportu przetworów owocowych obniżyły się o 8% do 82,7 mln euro. Import owoców świeżych zmniejszył się o 11% do 102,5 tys. ton, przy mniejszych zakupach bananów (o 5%) oraz owoców cytrusowych (o 16%). Większy o 12% był import przetworów owocowych (27,7 tys. ton). W lutym 2017 r. dodatnie saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 7,4 mln euro, wobec 6,2 mln euro w lutym 2016 r. W miesiącach I-II 2017 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami pogłębiło się do 17,5 mln euro, z 13,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zmniejszyła się w tym czasie o 1% do 270,7 mln euro, a importu zwiększyła się o 1% do 288,2 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2016 II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
IV	1,03	2,63	-	-	-	-	-
V	1,01	2,74	5,46	-	-	-	-
VI	0,99	2,85	4,40	-	-	-	-
VII	0,97	1,80	7,43	3,38	5,86	2,83	2,5
VIII	1,20	1,83	10,17	3,25	4,71	2,23	1,68
IX	0,91	1,78	8,75	-	3,08	-	1,29
X	0,78	2,02	-	-	-	-	2,01
XI	0,88	2,34	-	-	-	-	-
XII	0,93	2,37	-	-	-	-	-
2016 I-XII	1,02	2,36	6,63	3,50	4,42	2,26	1,94
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	106	112	x	x	x	x	x
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	112	153	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2016 II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,24	-	1,17	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,23	3,49	2,16	1,69	0,69	5,32	-	-	-	-
VII	0,33	4,30	-	1,80	0,64	5,44	-	1,76	1,31	-
VIII	0,25	-	-	-	-	4,94	0,76	1,24	0,83	1,24
IX	0,26	-	-	-	-	4,65	0,62	-	-	0,82
X	0,25	-	-	-	-	4,53	-	-	-	0,72
XI	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016 I-XII	0,28	3,90	1,67	1,75	0,67	4,98	0,69	1,50	1,07	0,93
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	112	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	154	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jablka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2016 II ^a	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
V ^a	0,95	1,34	1,15	0,80	0,82	0,86	0,86	-	-	7,00	-	-
VI ^a	0,90	1,23	1,15	0,76	0,77	0,82	0,84	-	-	5,00	5,50	-
VII ^a	0,84	1,12	1,13	0,73	0,68	0,73	0,81	-	-	5,25	4,47	-
VIII	0,84	-	-	0,82	0,65	0,83	0,83	1,78	-	8,67	4,50	1,30
IX	0,65	1,13	1,00	-	-	-	0,63	1,89	1,82	8,50	-	1,04
X	0,64	1,07	0,94	0,64	0,61	0,62	0,61	2,03	1,90	-	-	2,20
XI	0,76	1,21	1,16	0,74	0,76	0,76	0,76	2,18	2,06	-	-	-
XII	0,84	1,24	1,22	0,76	0,80	0,81	0,82	2,20	2,20	-	-	-
2016 I-XII	0,84	1,29	1,18	0,79	0,78	0,83	0,83	2,07	2,16	6,88	4,82	1,51
2017 I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
VI ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	103	100	101	103	102	104	103	x	x	x	x	x
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	126	115	121	128	121	121	125	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2016 I	7 598	8 992	23 844	7 737	14 327	1 627	4 227
II	13 843	8 477	21 669	8 578	16 818	1 666	4 666
III	12 520	14 312	31 050	7 915	16 080	3 672	5 014
IV	12 056	12 112	29 131	9 733	16 287	3 090	5 326
V	12 367	10 460	26 269	9 652	14 281	2 468	5 478
VI	10 012	10 209	28 753	15 368	69 036	3 218	4 928
VII	8 855	11 014	62 661	16 213	102 369	2 409	5 929
VIII	74 408	13 073	36 269	24 442	60 536	3 031	5 732
IX	18 232	12 896	38 092	50 793	36 903	2 783	4 971
X	21 731	10 235	30 280	77 046	19 849	3 330	4 751
XI	20 111	11 068	27 873	58 226	19 324	3 674	4 590
XII	17 794	18 455	26 975	17 087	17 286	3 224	4 031
2016 I-XII	229 527	141 303	382 866	302 790	403 096	34 192	59 643
2017 I	13 245	10 730	24 075	4 771	17 445	2 459	3 944
II	15 778	10 095	26 861	4 197	17 953	3 225	4 404
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	119	94	112	88	103	131	112
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	114	119	124	49	107	194	94

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015		2016*												2017*		II 2017 II 2016 (%)		
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II			
Owoce świeże	1 175 502	111 327	151 098	163 319	176 563	145 469	119 004	75 518	46 193	50 490	75 474	107 397	137 108	1 358 959	152 349	156 798	104		
Jabłka	945 873	90 182	131 660	147 018	163 793	134 544	95 033	40 085	18 453	28 741	58 776	81 762	103 085	1 093 132	128 198	136 205	103		
Gruszki	28 763	6 497	6 298	5 037	3 456	1 916	417	431	855	4 381	5 705	6 520	8 740	50 254	6 078	6 933	110		
Truskawki	17 436	140	305	356	879	2 123	8 952	683	600	356	191	137	147	14 868	48	163	53		
Śliwki	6 893	9	22	19	14	10	4	280	3 371	4 402	672	181	183	9 167	52	25	115		
Maliny	17 880	179	124	98	255	133	949	3 927	4 897	4 541	1 004	318	79	16 505	7	374	300		
Wiśnie	12 790	126	198	167	163	47	581	5 863	1 747	81	86	134	43	9 238	26	111	56		
Przetwory owocowe	944 152	67 087	70 956	81 548	87 213	82 306	84 268	87 182	91 553	87 995	90 198	95 191	67 740	993 236	69 980	70 025	99		
Zagaszony sok jabłkowy	290 888	19 046	18 071	20 526	24 139	26 664	26 509	22 705	23 858	26 658	31 965	34 853	16 772	291 766	16 483	17 238	95		
Truskawki w puszkach	8 131	702	607	961	887	983	929	1 071	1 065	680	912	669	531	9 996	586	772	127		
Wiśnie w puszkach	5 256	347	279	670	456	398	407	676	547	455	464	353	293	5 346	404	246	88		
Dżemy	30 310	2 200	2 505	2 944	2 761	2 978	2 867	2 678	2 663	2 905	3 298	2 607	2 440	32 845	1 832	1 828	73		
Mrożonki	368 772	27 658	29 771	32 366	34 707	29 634	29 986	35 420	34 907	31 874	28 166	29 633	24 368	368 490	27 913	30 328	102		
Owoce świeże	567 392	41 740	52 907	54 809	57 293	50 439	50 305	56 498	50 303	40 338	31 454	43 939	53 312	583 337	53 254	54 981	104		
Jabłka	299 495	26 707	38 395	41 638	46 658	40 362	27 716	12 058	5 949	8 098	16 665	23 913	30 052	318 210	36 340	39 344	102		
Gruszki	15 417	2 734	3 089	2 490	1 477	885	205	242	514	2 228	2 680	3 082	4 132	23 759	2914	3 466	112		
Truskawki	17 503	161	317	345	356	1 606	9 285	1 200	1 369	712	399	212	278	16 239	140	178	56		
Śliwki	4 504	18	34	32	22	15	4	191	1 668	2 228	404	63	40	4 718	45	41	121		
Maliny	39 339	631	372	278	590	346	1 745	6 082	7 547	7 932	2 275	1 531	487	29 817	23	946	254		
Wiśnie	7 909	116	174	140	160	46	499	4 137	1 148	80	71	110	45	6 725	23	99	57		
Przetwory owocowe	1 133 438	88 476	90 104	96 913	105 293	103 070	101 133	112 362	117 985	111 931	110 677	111 431	79 045	1 228 420	79 723	82 723	92		
Zagaszony sok jabłkowy	266 064	22 627	20 743	23 614	28 077	30 649	29 621	24 376	25 823	28 403	29 670	34 239	16 879	314 721	15 740	16 889	81		
Truskawki w puszkach	11 388	985	903	1 264	1 275	1 390	1 330	1 594	1 495	896	1 286	949	760	14 129	834	1 137	126		
Wiśnie w puszkach	6 535	405	339	770	614	502	480	766	624	548	544	510	373	6 474	473	342	101		
Dżemy	52 514	4 024	3 508	4 082	3 877	4 864	5 165	4 430	3 985	4 470	5 232	4 316	4 294	52 246	3345	3 963	113		
Mrożonki	451 925	35 988	36 498	37 245	41 560	36 724	33 702	41 292	42 473	41 064	36 711	37 525	29 618	450 401	33 469	34 335	94		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015		2016*												2017*		II 2017 II 2016 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
Owoce świeże	1 474 449	120 127	115 670	113 488	111 705	117 118	109 237	131 806	139 758	106 745	112 354	130 190	144 177	1 452 376	138 126	102 531	89
Banany	379 904	26 944	35 836	35 077	37 987	35 339	25 396	25 529	26 700	25 504	34 835	33 869	26 924	369 940	38350	34027	95
Owoce cytrusowe	491 461	69 991	56 140	49 266	34 776	27 202	15 278	14 576	14 582	17 827	32 779	59 136	87 772	479 325	73624	46914	84
Brzoskwinie i nekt.	112 466	13	88	101	203	4 043	15 592	30 162	31 966	16 587	2 090	744	1 185	102 779	61	94	107
Winogrona	101 827	3 890	2 765	3 822	5 849	4 501	1 992	6 587	17 108	18 179	17 137	9 881	3 488	95 200	3028	2481	90
Arbuzy	123 059	329	352	1 801	4 963	17 102	30 014	33 935	28 866	10 988	1 215	930	754	131 251	1038	754	214
Jabłka	29 154	642	570	987	948	1 073	1 407	1 718	1 573	560	865	1 036	567	11 947	725	535	94
Przetwory razem	381 385	32 748	24 689	29 727	30 138	26 267	26 799	33 763	30 862	33 124	34 731	36 495	31 575	370 920	31 267	27 693	112
Soki zagęszczone	181 071	18 884	9 220	12 450	13 021	12 136	14 271	13 150	12 233	14 509	14 991	15 845	13 800	164 510	15300	9091	99
-sok pomarańczowy	31 778	2 082	2 367	3 401	3 198	2 620	2 343	2 200	2 655	2 635	2 156	2 473	4 208	32 339	2242	1674	71
Mrożonki	55 525	3 395	3 699	4 698	4 912	3 565	3 507	10 070	8 140	6 319	6 458	6 467	5 139	66 367	4656	5505	149
Susze	17 056	784	848	892	913	682	828	989	1 268	2 015	2 331	2 070	1 261	14 882	1364	1279	151
Dżemy	10 463	995	1 009	911	871	1 060	944	1 071	826	1 154	1 132	1 151	1 103	12 227	794	1353	134
Przetwory puszkow.	115 244	8 497	9 832	10 602	10 215	8 717	7 171	8 374	8 261	8 897	9 641	10 813	10 007	111 026	8801	10260	104
-ananas	15 212	1 459	906	1 856	1 157	1 419	1 033	1 201	1 589	1 377	1 219	1 219	1 436	15 869	1797	1531	169
-brzoskwinie	24 554	1 008	2 068	2 279	1 500	1 497	1 110	1 144	1 353	2 068	1 706	2 839	2 057	20 629	1327	2272	110
Owoce świeże	1 246 026	97 179	97 311	102 175	114 115	122 229	98 341	108 990	112 135	93 441	100 809	110 433	117 874	1 275 031	114 366	90 656	93
Banany	246 638	17 974	25 501	26 239	28 886	24 582	17 178	16 573	16 401	14 537	16 564	16 630	14 057	235 122	20310	19664	77
Owoce cytrusowe	345 538	45 212	35 103	33 339	27 281	27 531	20 589	21 417	18 264	17 246	26 008	40 001	57 718	369 710	49304	34191	97
Brzoskwinie i nekt.	79 787	16	139	186	365	4 830	14 207	22 912	23 330	12 078	1 540	624	1 002	81 228	112	182	131
Winogrona	123 746	6 347	4 912	6 650	9 762	7 446	3 588	8 333	15 162	15 425	16 192	11 709	6 230	111 756	6628	5145	105
Arbuzy	35 621	236	297	1 040	2 798	8 215	9 200	8 002	5 334	1 659	784	614	456	38 634	770	705	238
Jabłka	16 589	545	482	759	923	910	933	1 021	801	525	672	1 009	742	9 322	733	418	87
Przetwory razem	661 372	52 410	39 501	55 850	51 729	41 744	38 918	49 833	46 386	49 826	49 489	53 989	52 632	582 308	43 585	39 616	100
Soki zagęszczone	183 803	21 043	11 942	15 488	16 155	15 245	16 045	16 367	14 858	16 706	14 947	18 379	18 500	195 675	15807	11742	98
-sok pomarańczowy	57 130	3 814	3 924	5 739	5 581	4 537	3 827	3 697	4 238	4 601	3 614	4 879	7 896	56 348	4029	3025	77
Mrożonki	98 993	6 194	6 795	8 581	8 448	5 956	5 849	16 278	12 739	9 645	9 558	10 151	8 097	108 291	7207	7990	118
Susze	58 577	2 883	3 286	2 799	3 552	2 861	3 077	2 873	3 828	5 587	6 484	6 312	4 416	47 960	4205	3629	110
Dżemy	17 899	1 265	1 337	1 537	1 370	1 696	1 769	1 957	1 655	2 368	2 408	2 338	2 235	21 936	1599	2219	166
Przetwory puszkow	297 692	20 522	15 930	27 021	21 798	15 782	11 975	12 087	12 925	14 992	15 671	16 391	18 798	203 892	14051	13649	86
-ananas	17 467	1 640	1 075	2 105	1 315	1 671	1 210	1 309	1 807	1 570	1 675	1 520	1 792	18 688	2179	1881	175
-brzoskwinie	19 876	841	1 606	1 789	1 260	1 236	861	910	1 034	1 732	1 349	2 506	1 836	16 960	1056	1762	110

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2016 I	0,30	0,42	1,15	0,49	3,53	0,92	1,19	0,80	1,19	1,40	1,17
II	0,29	0,49	1,04	0,43	2,99	-	1,19	0,71	1,15	1,49	1,21
III	0,28	0,49	0,97	0,41	2,83	-	1,09	0,62	1,15	1,31	1,15
IV	0,28	0,43	0,40	0,41	2,31	-	1,10	0,70	1,16	1,44	1,35
V	0,30	0,46	0,76	0,48	2,60	-	1,12	0,78	1,15	1,41	1,26
VI	0,29	0,49	1,04	0,40	1,84	0,86	1,05	0,72	1,12	1,43	1,18
VII	0,30	0,56	1,76	0,39	1,55	0,71	1,19	0,69	1,07	1,49	1,13
VIII	0,32	0,60	2,28	0,44	1,54	0,66	1,23	0,64	1,08	1,40	1,14
IX	0,28	0,51	2,00	0,43	1,75	0,99	1,33	0,63	1,07	1,32	1,20
X	0,28	0,47	2,08	0,46	2,27	0,82	1,31	0,66	0,93	1,41	1,17
XI	0,29	0,47	1,55	0,43	4,81	0,82	1,36	0,63	0,98	1,42	1,45
XII	0,29	0,47	1,89	0,43	6,15	1,04	1,37	0,64	1,01	1,43	1,28
2016 I-XII	0,29	0,47	0,43	0,51	1,81	1,19	0,68	1,08	1,08	1,41	1,22
2017 I	0,28	0,48	2,94	0,37	3,33	0,90	1,29	0,68	0,95	1,42	1,17
II	0,29	0,50	1,09	0,86	2,53	0,89	1,28	0,63	0,98	1,47	1,39
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	104	104	37	232	76	99	99	93	103	104	119
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	100	102	105	200	85	x	108	89	85	99	115

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2016 II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
V	1,49	1,45	1,49	1,51	1,48	2,95	12,04	-	-	-	4,73	9,90	4,84	4,27	11,01
VI	1,46	1,44	1,47	1,48	1,46	3,18	4,61	5,83	7,92	-	4,75	11,2	5,27	4,72	12,29
VII	1,52	-	-	-	-	2,92	9,07	3,40	6,51	2,74	4,71	11,9	7,91	6,35	9,18
VIII	1,49	-	-	-	-	2,94	9,36	-	8,14	2,21	4,47	11,4	7,08	6,33	7,08
IX	1,47	1,39	1,55	1,57	1,55	2,83	9,48	2,13	-	1,85	4,04	8,43	6,79	5,79	5,86
X	1,29	1,25	1,32	1,38	1,31	2,62	11,75	-	-	2,84	3,83	5,61	5,91	5,63	5,69
XI	1,20	1,16	1,25	1,23	1,20	2,72	-	-	-	3,36	3,71	5,42	4,85	5,64	7,02
XII	1,20	1,15	1,23	1,24	1,21	3,01	-	-	-	-	3,73	4,78	4,31	4,78	9,74
2016 I-XII	1,41	1,37	1,43	1,45	1,41	2,89	9,39	3,79	7,52	2,60	4,43	7,93	5,39	4,98	9,25
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	5,05	5,07	5,76	4,74	11,31
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	104	99	103	103	103	101	x	x	x	x	110	102	107	101	89
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	113	101	110	108	112	120	x	x	x	x	102	73	134	90	110

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogródnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2015	I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
2016	I	8,30	8,60	2,22	2,59
	II	8,20	9,03	2,27	2,60
	III	8,03	9,23	2,25	2,59
	IV	7,97	9,47	2,26	2,59
	V	7,90	9,47	2,30	2,60
	VI	7,90	9,53	2,31	2,65
	VII	7,93	9,43	2,31	2,61
	VIII	7,97	9,50	2,29	2,63
	IX	8,00	9,67	2,31	2,64
	X	8,00	9,70	2,27	2,64
	XI	7,93	9,87	2,27	2,53
	XII	7,93	9,83	2,25	2,49
2016	I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
2017	I	7,40	7,70	2,24	2,65
	II	7,30	7,77	2,24	2,72
	III	7,30	7,77	2,28	2,73
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>III 2017</u> II 2017		100	100	102	100
<u>III 2017</u> III 2016		91	84	101	105

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2016 I	2,64	5,09	-	-	-	-	12,71	4,79	4,73	7,55	5,23	
II	2,65	5,09	-	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68	
III	2,62	5,21	-	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18	
IV	2,60	5,29	-	-	-	-	13,65	5,50	4,86	8,18	6,30	
V	2,58	5,47	-	-	14,72	-	12,59	5,31	5,08	10,94	6,06	
VI	2,62	5,70	-	15,91	6,43	39,40	13,80	5,27	5,42	12,95	6,68	
VII	2,76	6,09	6,14	10,41	11,28	21,42	12,03	5,19	5,77	13,54	8,17	
VIII	2,78	5,89	3,81	-	13,48	20,28	8,04	4,97	5,86	14,06	8,76	
IX	2,52	4,97	3,24	-	-	20,06	6,57	4,81	5,75	12,01	8,74	
X	2,32	4,55	4,32	-	-	-	6,94	4,62	6,01	7,99	8,00	
XI	2,35	4,68	-	-	-	-	8,54	4,51	5,90	7,07	5,81	
XII	2,36	4,91	-	-	-	-	12,34	4,49	5,06	6,55	4,90	
2016 I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	25,29	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71	
2017 I	2,37	5,11	-	-	-	-	15,77	4,60	5,16	6,56	5,13	
II	2,36	5,47	-	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91	
III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44	
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>III 2017</u> II 2017		103	105	x	x	x	x	93	107	102	99	109
<u>III 2017</u> III 2016		93	111	x	x	x	x	106	92	112	81	104

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2016 I	13,17	3,66	4,32	15,74	8,38	6,16
II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
IV	13,25	3,65	4,28	15,64	8,44	6,16
V	13,14	3,62	4,27	15,88	8,40	6,21
VI	13,17	3,63	4,22	15,76	8,46	6,25
VII	13,08	3,67	4,29	15,76	8,52	6,25
VIII	13,19	3,71	4,34	15,60	8,56	6,24
IX	13,17	3,64	4,38	15,62	8,64	6,27
X	13,17	3,61	4,22	15,46	8,72	6,31
XI	12,94	3,64	4,26	15,54	8,86	6,39
XII	13,14	3,63	4,26	15,34	8,84	6,35
2015 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
2017 I	13,28	3,58	4,24	15,40	8,94	6,46
II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	99	100	100	100	101	100
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	100	99	99	97	107	105

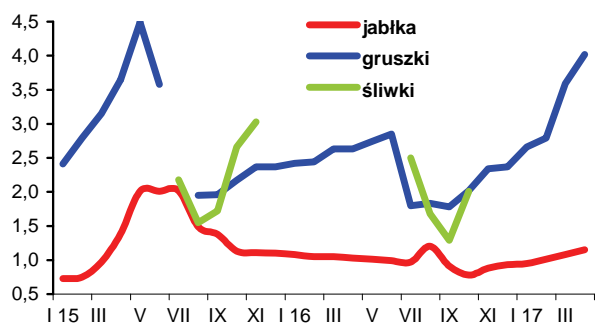
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

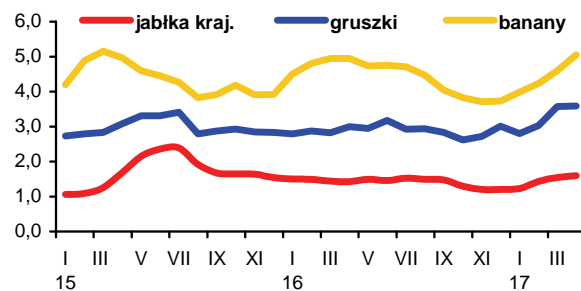
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2015 IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-
V	51	73	-	72	89	-
VI	53	75	81	75	90	-
VII	56	78	86	77	91	49
VIII	61	77	-	79	96	56
IX	64	78	-	81	94	44
X	66	81	-	85	92	45
XI	59	80	-	86	94	49
XII	61	83	-	88	95	-
2017 I	62	85	-	89	94	-
II	64	86	-	90	95	-
III	63	87	-	89	94	-
IV	61	88	-	88	93	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

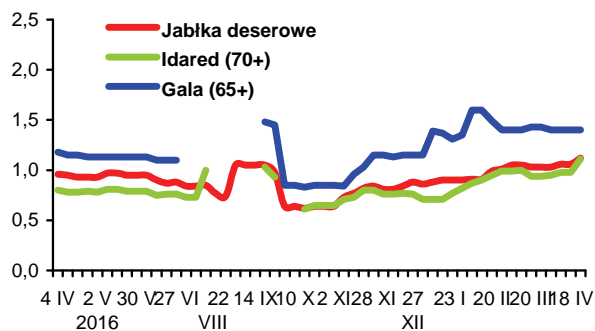
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2015 - 2017 r. (zł/kg)

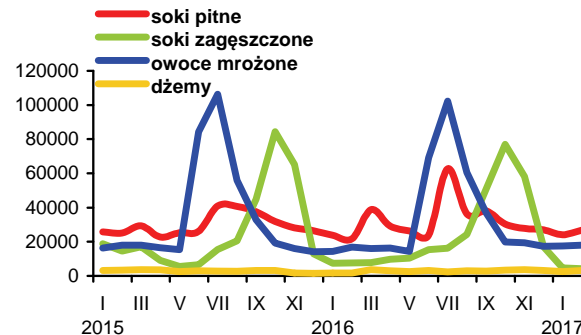
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2015 -2017 (zł/kg)

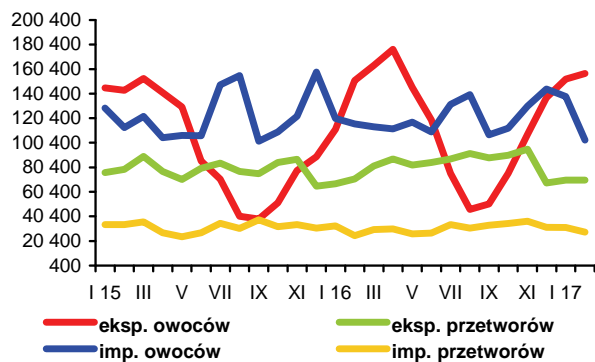
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV. 2016 r. do IV. 2017 r. (zł/kg)

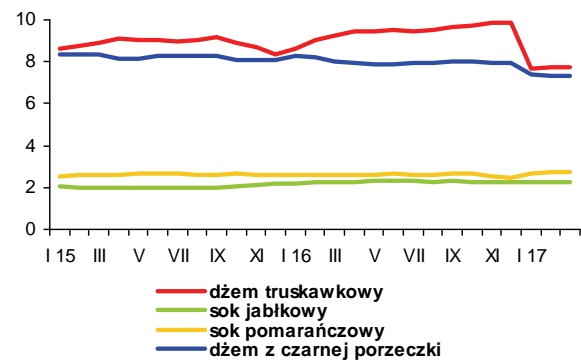
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2015 - 2017 r. (tony)

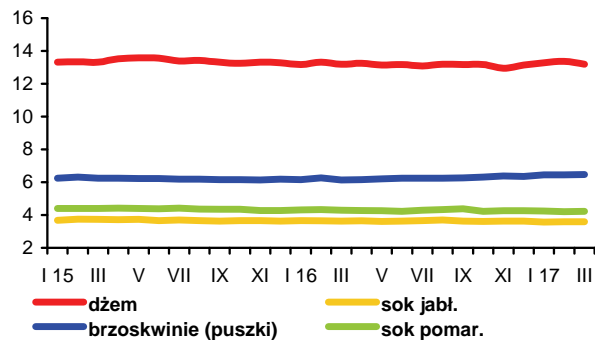
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2015 - 2017 r. (tony)

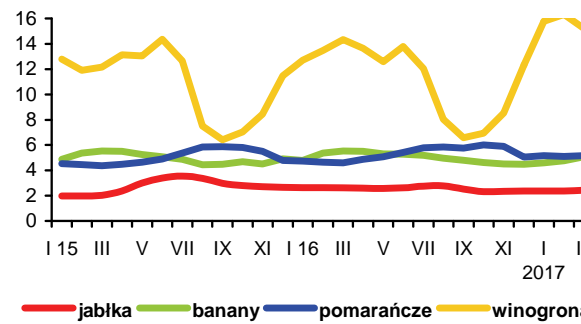
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Na europejskich giełdach towarowych kierunki miesięcznych zmian cen masła, mleka w proszku i serów dojrzewających w kwietniu br. były takie same jak w marcu. Masło podrożało o 6% do 4480 EUR/t, przy obniżkach cen chudego i pełnego mleka w proszku o 4-5% (odpowiednio do 1749 i 2719 EUR/t) oraz serów Edam, Gouda i Cheddar po 1% (odpowiednio do 3100, 3130 i 3270 EUR/t). Ceny suszonej serwatki, po znaczących zwyżkach w miesiącach styczeń-marzec, w kwietniu obniżyły się o 6,5% do 976 EUR/t.

Na krajowym rynku mleka w marcu przeważały obniżki cen. Wobec zwiększenia dostaw mleka do 967,8 mln l, tj. o 13,3% w relacji do lutego, ceny skupu spadły o 0,8% do 131,49 zł/hl, ale były o 24,2% wyższe niż przed rokiem. Od stycznia do marca skupiono ponad 2,7 mld l mleka, tj. o 3,0% więcej niż w tym samym okresie 2016 r., a średnie ceny skupu w I kwartale osiągnęły poziom 132,00 zł/hl, tj. o 21,1% wyższy niż w I kwartale roku poprzedniego.

W marcu zahamowany został dynamiczny wzrost cen jajówek, jaki notowano w dwóch poprzednich miesiącach. Na targowiskach płacono za nie 2115 zł/szt., tj. o 18,6% mniej niż w lutym. Natomiast krowy dojne potaniały tylko o 0,7% do 2931 zł/szt. Przeciętny poziom targowiskowych cen jajówek w I kwartale br. był o 24,6% wyższy, podczas gdy krów dojnych o 5,5% niższy niż w I kwartale ub. roku.

W marcu ceny zbytu przetworów mlecznych były średnio o 0,4% niższe niż w lutym, głównie za sprawą obniżek cen serów dojrzewających (o 3,2-4,1%), chudego mleka w proszku (o 3,8%), świeżego mleka tłustego w folii (o 1,6%) oraz jogurtu owocowego (o 1,0%). Natomiast pod wpływem wzrostu cen na rynkach europejskich podrożało masło, przede wszystkim masło w blokach (o 1,3%), przy wzroście cen masła konfekcjonowanego o 0,8% i masła z dodatkiem oleju o 0,5%. Zmiany cen zbytu innych przetworów mlecznych wahały się od -0,6% do +0,6%. Pod wpływem poprawy koniunktury na światowym rynku mleka, przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był o ok. 12% wyższy niż w analogicznym okresie 2016 r. Zadecydował o tym przede wszystkim wzrost cen masła (w blokach o 40%, konfekcjonowanego o 33% i z dodatkiem oleju o 24%), serów dojrzewających (o 30-32%), mleka w proszku (pełnego o 27% i chudego o 19%) oraz mleka UHT (o 9-11%).

Na rynku detalicznym w marcu ceny nabiału wzrosły średnio o 0,3% w stosunku do lutego. Podrożała większość przetworów mlecznych, w tym najbardziej jogurty i inne napoje mleczne (o 1,3-1,4%). Podrożało również mleko zagęszczone i w proszku, twarogi oraz śmietana (o 0,1-0,3%). Potaniało natomiast świeże mleko pełne (o 0,6%) oraz minimalnie sery dojrzewające i topione. Jedynie ceny świeżego mleka niskotłuszczowego pozostały na poziomie lutego. W tym czasie ceny masła obniżyły się o 0,2%. W I kwartale br. przeciętny poziom cen detalicznych nabiału i masła był odpowiednio o 3,1 i 20,1% wyższy niż w takim samym okresie ub. roku.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

Teresa Zdziarska

Poprawa opłacalności eksportu, a także zwiększone spożycie krajowe, przy większych o 2% dostawach surowca do przemysłu mleczarskiego, wpłynęły na wzrost produkcji wielu grup przetworów mlecznych w ciągu pierwszych dwóch miesięcy 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. Przede wszystkim zwiększono produkcję fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (o 12%), pełnego mleka w proszku (o 11%), śmietany oraz przetworzonego mleka płynnego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” odsprzedawanym innym mleczarniom do dalszego przerobu (o 5-6%). Zwiększono również produkcję twarogów i serów topionych (o 1-2%) oraz serów dojrzewających (o 0,4%). Równocześnie prawie dwukrotnie wzrosła produkcja wyrobów seropodobnych wytwarzanych z białka mleka z dodatkiem tłuszczów roślinnych. Zmniejszono natomiast produkcję mleka zagęszczonego (o 16%), jogurtów (o 15%), chudego mleka w proszku (o 11%), masła i tłuszczów mlecznych, suszonej serwatki oraz serów tartych, pleśniowych i proszkowanych (o 2-4%).

Wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w pierwszych dwóch miesiącach 2017 r. były lepsze niż w tym samym okresie 2016 r. Wpływ z eksportu przetworów mlecznych zwiększył się o 27% do 301,9 mln EUR, w wyniku znacznego wzrostu cen transakcyjnych, przy niewielkim zwiększeniu wolumenu wywozu. Tymczasem wydatki na import przetworów mlecznych zmniejszyły się o 2% do 128,0 mln EUR. W efekcie wartość dodatniego salda wymiany handlowej z zagranicą poprawiła się o 63% do 173,9 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2015 I-XII	10 567,4	113,40	.
2016 I-XII*	10 799,8	110,54	.
2016 II	854,5	109,54	112,60
III	921,5	105,89	110,45
IV	916,4**	102,35	105,16
V	981,5	100,19	102,76
VI	927,5	99,97	101,75
VII	937,3	101,28	102,42
VIII	920,4	104,88	107,26
IX	871,7	111,81	114,21
X	866,1	120,29	121,95
XI	828,9	129,69	130,00
XII	891,2	135,97	136,07
2017 I	921,6	132,03	132,02
II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	113,3	99,2	99,5
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	105,0	124,2	118,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * dane wstępne GUS, ** korekta GUS

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2015 I-XII	3 123,0	161,6	46,0	412,5	359,2	191,4	429,9	309,5
2016^a I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2016 ^a I	251,7	14,1	3,8	33,0	26,3	19,3	34,7	26,1
II	244,2	13,2	3,6	33,9	25,8	15,5	36,7	25,2
III	278,8	15,6	3,8	34,6	29,6	18,8	39,1	25,9
IV	267,3	17,5	3,0	32,6	28,5	19,0	35,8	24,6
V	262,1	18,2	3,8	32,7	31,7	19,2	37,7	26,2
VI	246,7	15,6	2,6	34,4	31,2	15,0	35,0	26,4
VII	267,1	13,7	2,1	32,8	30,4	16,5	34,4	26,1
VIII	265,8	12,1	2,3	31,3	29,8	16,5	36,7	27,6
IX	260,0	9,1	2,8	30,2	27,5	14,3	38,2	25,3
X	258,7	7,8	2,3	29,3	28,1	16,0	37,8	27,6
XI	254,9	6,4	2,4	27,8	26,5	14,8	38,4	27,9
XII	285,9	10,6	3,0	25,5	28,5	17,5	36,5	32,4
2017 I	271,5	13,2	4,5	28,6	27,7	18,1	36,9	26,6
II	251,4	11,1	3,7	28,5	27,3	15,9	35,1	24,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	92,6	83,8	83,0	99,7	98,7	87,6	95,1	93,6
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	102,9	83,5	104,3	84,2	106,1	102,4	95,8	98,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2016 I	1,89	1,83	7,47	10,78	13,63	14,95	0,89	5,51	9,93	11,62
II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV	1,87	1,80	7,29	10,11	12,29	13,82	0,88	5,42	9,84	10,50
V	1,86	1,78	7,30	10,08	12,13	13,71	0,89	5,36	9,83	10,38
VI	1,85	1,76	7,32	10,15	12,93	14,30	0,88	5,39	9,81	11,04
VII	1,85	1,78	7,50	10,24	14,14	15,48	0,89	5,38	9,77	11,77
VIII	1,86	1,81	7,76	10,31	14,97	16,33	0,88	5,45	9,78	12,84
IX	1,87	1,87	8,20	10,73	16,66	17,81	0,88	5,53	9,86	13,91
X	1,89	1,92	8,35	11,17	18,38	19,05	0,88	5,70	9,96	14,97
XI	1,89	1,99	8,66	11,93	19,16	19,71	0,91	5,74	10,04	15,41
XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I	1,91	2,03	9,03	13,72	19,45	20,06	0,96	5,81	10,10	15,16
II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV ^a	1,89	1,95	7,62	11,58	17,58	18,51	.	5,44	9,09	13,27
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	98,4	100,0	96,2	99,4	101,3	100,8	99,0	100,3	99,9	95,9
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	99,5	111,7	116,1	126,7	143,2	135,1	109,0	106,4	102,8	128,6

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 17-23 IV 2017 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2016 I	2,54	2,80	16,85	3,37	3,96	0,72	1,19	1,67	13,88	17,85
II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
IV	2,48	2,71	16,92	3,38	3,84	0,72	1,18	1,64	13,83	17,33
V	2,48	2,72	17,00	3,37	3,82	0,72	1,19	1,63	13,69	17,11
VI	2,48	2,69	16,84	3,35	3,83	0,72	1,18	1,63	13,83	17,02
VII	2,47	2,69	16,89	3,34	3,89	0,72	1,16	1,63	13,67	17,32
VIII	2,49	2,70	16,95	3,35	4,03	0,72	1,16	1,63	13,63	17,75
IX	2,49	2,70	16,62	3,34	4,19	0,72	1,16	1,63	13,62	18,45
X	2,51	2,70	16,71	3,34	4,51	0,72	1,17	1,63	13,87	19,17
XI	2,52	2,74	16,65	3,32	4,70	0,73	1,16	1,65	13,90	20,08
XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	0,74	1,17	1,65	13,88	20,55
2017 I	2,56	2,79	16,49	3,39	5,02	0,74	1,21	1,67	14,00	20,99
II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	0,74	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	0,75	1,26	1,68	13,96	20,61
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2017</u> <u>II 2017</u>	100,4	98,2	100,4	100,3	99,2	101,4	101,6	100,6	100,2	98,7
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	101,6	99,3	96,6	102,4	127,9	104,2	105,9	101,8	100,6	117,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

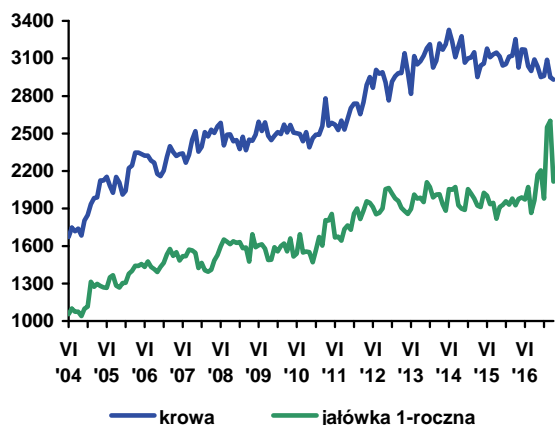
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	142,4	223,2	41,3	525,8	101,5	238,5	106,4	76,2	13,7	212,4	38,7	72,6
2016 I-XII	109,9	233,4	45,1	603,2	91,8	221,6	114,1	85,0	16,3	252,9	63,2	60,8
2016 I	10,9	17,2	2,8	32,5	7,8	19,0	12,4	5,9	0,9	19,0	3,4	3,9
II	8,2	17,9	4,9	48,2	8,0	19,4	11,5	6,0	1,1	10,1	3,6	4,1
III	8,7	19,7	4,3	51,7	8,9	18,1	12,7	6,8	0,8	16,5	6,6	4,4
IV	11,5	18,2	5,2	53,7	6,9	19,6	10,7	6,9	0,9	17,9	6,5	4,4
V	10,0	21,3	5,5	54,3	7,1	16,9	8,8	7,9	1,0	23,0	5,9	4,0
VI	9,6	20,0	4,1	51,0	7,9	18,7	9,2	7,2	1,0	24,5	5,8	4,0
VII	9,8	19,1	3,1	55,8	7,4	17,2	7,5	7,1	1,9	26,9	4,2	6,7
VIII	8,7	20,8	3,4	48,9	7,5	19,1	8,5	7,4	1,7	34,4	4,3	9,4
IX	8,9	20,6	3,8	54,5	7,9	20,8	7,8	8,0	1,9	24,6	4,0	9,2
X	8,1	19,8	3,5	56,5	8,1	17,3	8,9	6,8	1,5	21,6	6,8	4,1
XI	7,6	20,9	2,3	53,2	7,5	16,9	8,8	7,0	2,1	16,7	5,8	3,5
XII	7,8	17,9	2,4	42,8	6,6	18,6	7,2	7,9	1,5	17,6	6,4	3,0
2017 I	7,3	18,0	3,8	43,9	7,8	19,8	10,0	6,3	1,7	16,5	6,3	4,1
II	12,3	18,5	3,7	41,0	7,6	15,4	6,1	5,7	1,1	11,3	5,5	2,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	167,6	102,7	96,2	93,6	96,8	77,6	61,7	90,0	63,7	68,3	88,1	70,5
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	149,9	103,3	76,2	85,1	94,1	79,2	53,3	94,0	104,0	111,4	154,0	69,4

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

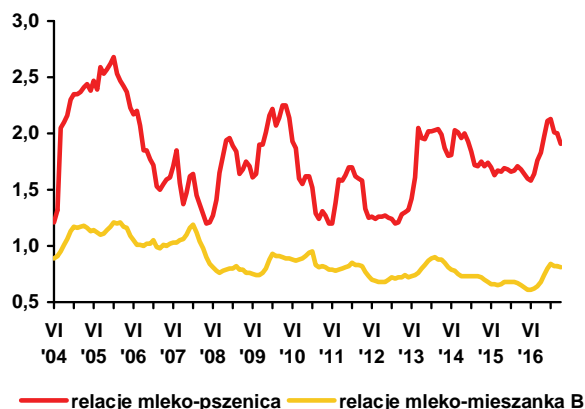
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	1 972	2 677	2 924	506	1 098	719	2 289	3 442	3 531	409	1 330	433
2016 I-XII	1 738	2 672	2 892	457	1 114	674	2 023	3 260	3 698	497	1 146	493
2016 I	1 881	2 646	2 898	470	1 130	585	1 768	3 131	3 646	519	1 327	685
II	1 939	2 500	2 617	426	1 061	626	1 869	3 045	3 345	517	1 228	536
III	1 790	2 478	2 544	360	1 077	629	1 638	2 945	3 480	466	1 144	537
IV	1 691	2 460	2 470	353	1 164	585	1 867	3 307	3 453	378	1 175	583
V	1 352	2 517	2 519	382	1 128	573	1 982	3 166	3 216	511	1 145	526
VI	1 616	2 451	2 626	431	1 088	606	2 224	3 076	3 191	370	1 157	625
VII	1 752	2 484	2 587	437	1 089	628	1 999	3 135	3 355	598	1 133	414
VIII	1 725	2 627	3 143	442	1 083	671	1 967	3 279	3 417	410	1 125	301
IX	1 574	2 709	2 968	507	1 119	765	2 327	3 408	3 690	508	1 144	349
X	1 580	2 897	3 559	522	1 117	778	2 439	3 524	4 040	585	1 056	569
XI	1 851	3 273	3 801	587	1 144	841	2 333	3 566	4 301	570	1 112	713
XII	2 230	2 986	4 201	583	1 199	809	2 288	3 453	4 488	590	1 116	620
2017 I	2 371	2 997	3 963	584	1 179	899	1 889	3 620	4 556	621	1 129	678
II	2 272	3 008	3 769	594	1 240	825	1 917	3 171	4 493	515	1 101	978
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	95,8	100,4	95,1	101,7	105,2	91,8	101,5	87,6	98,6	82,9	97,5	144,2
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	117,2	120,3	144,0	139,4	116,9	131,8	102,6	104,1	134,3	99,6	89,7	182,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

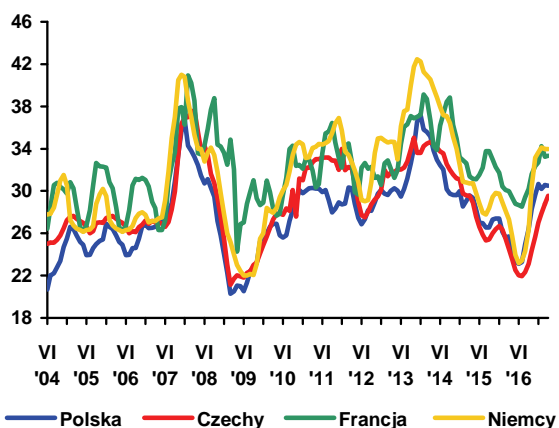
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

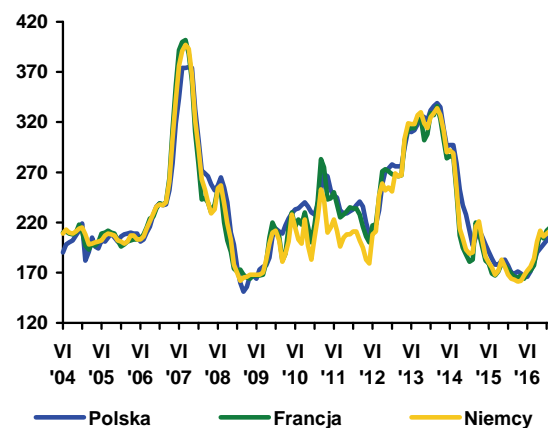
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

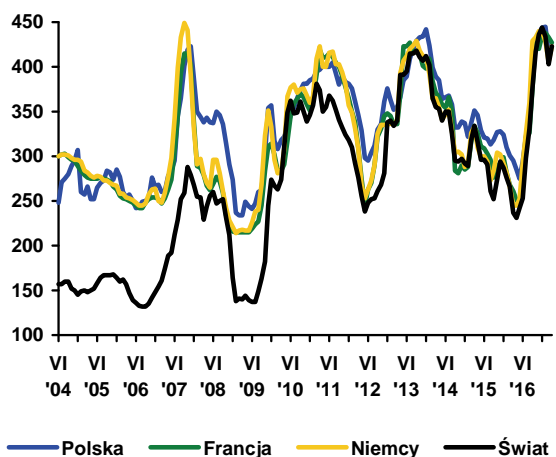
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

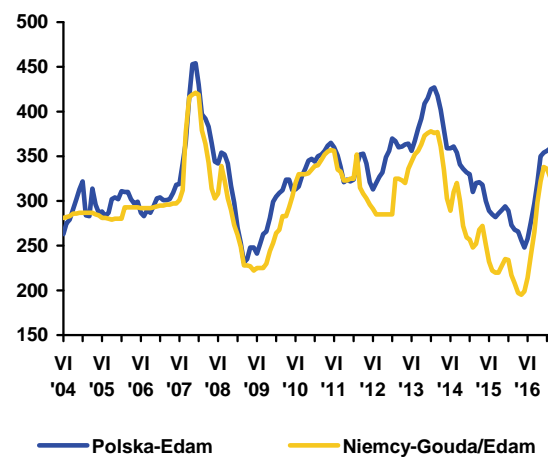
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W okresie styczeń-marzec 2017 r. skupiono o 4,2% więcej bydła w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (103,5 tys. ton ż. w.), a w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 48,5 tys. ton wołowiny, tj. o 7,8% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu bydła była wyższa niż w pierwszym kwartale 2016 r. o około 6,9% i wynosiła 6,23 zł/kg, a w marcu o 12,5% wyższa niż przed rokiem (6,19 zł/kg). Średnie ceny skupu młodego bydła wzrosły w tym czasie o 12% do 6,38 zł/kg w. ż. Zwiększenie cen skupu żywca wołowego, przy niskich cenach pasz doprowadził do poprawy relacji cen żywca: mieszanka B2 dla opasów. Relacja ta była korzystniejsza we wszystkich miesiącach I kwartału br. niż w analogicznych miesiącach 2016 r.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu kwietnia 2017 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu bydła zanotowano w regionie północnym (5,63 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,28 zł/kg). Ceny ćwierci z krów i byków były najtańsze w regionie południowym (10201 zł/tonę i 11871 zł/tonę), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (12 771 zł/tonę i 10 692 zł/tonę).

Na poziomie detalu od stycznia do marca 2017 r. mięso wołowe zdrożało średnio o 1,7%, a cielęce o 1,5%. W marcu 2017 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem przeciętna cena detaliczna wołowiny była wyższa średnio o 0,69%, ceny cielęciny prawie nie zmieniły się, mięso wieprzowe staniało o 0,8%, a drobiowe zdrożało o prawie 3,0%. Ceny detaliczne wyrobów zmieniły się nieznacznie. Spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożał tylko szponder (mięso wołowe z kością) z 18,85 do 18,94 zł/kg oraz rostbef i antrykot z 26,81 do 26,95 zł/kg, mięso wołowe bez kości z udźca z 32,88

do 32,91 zł/kg, podczas gdy ceny mięsa cielęcego bez kości spadły z 47,39 do 47,14 zł/kg, a mięsa cielęcego z kością z 28,57 do 28,44 zł/kg.

Polska wołowina nadal jest konkurencyjna cenowo. W okresie 09-16.04.2017 przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 15% niższa niż średnia w UE (314,29 i 370,16 EUR/tonę), tusz młodego bydła w wieku 8-12 miesięcy (kategorii Z klasy U+R+O) o 16% niższa (324,60 i 386,29 EUR/tonę), a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 14% niższa (314,23 i 367,05 EUR/tonę). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 21%), Niemczech (o 13%), Hiszpanii (o 17%), Francji (o 7%) i Wielkiej Brytanii (o 25%).

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w pierwszych dwóch miesiącach 2017 r. o ponad 1% (do 279,8 tys. szt.) na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 3,4%, jałówek o 5,9% i spadku ubojów krów o 2,2% oraz cieląt o 19,9%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (49,9%), a następnie krowy (ok. 30,6%), choć udział tych ostatnich spadł o 1 pkt proc., co może zwiastować spowolnienie przeciętnej stopy redukcji pogłowia krów mlecznych. Mniejszy udział w ubojach miały jałowki 15,9% i cielęta 3,5%.

¹ A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy

² U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otłuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2015	I-XII	832,1	410,4	19,2	370,0	56,3	31,8	22,6
2016	I-XII	589,7	398,1	16,4	359,4	69,1	40,1	26,9
2016	II	31,9	31,7	1,4	28,8	5,6	3,3	2,1
	III	37,5	35,1	1,5	31,7	5,2	3,5	1,6
	IV	32,7	34,8	1,4	31,4	5,2	3,1	1,9
	V	31,2	31,0	1,3	27,9	5,7	3,0	2,5
	VI	33,8	35,6	1,8	31,8	6,2	4,2	1,9
	VII	30,8	34,2	1,6	30,8	5,8	3,4	2,2
	VIII	30,5	32,2	1,3	28,7	5,2	2,8	2,3
	IX	31,2	33,7	1,1	30,8	4,9	2,9	1,8
	X	30,6	34,2	1,3	31,1	5,4	3,2	2,0
	XI	33,3	34,0	1,3	30,9	5,7	3,2	2,3
2017	XII	31,2	32,3	1,2	29,0	6,6	3,6	2,9
	I	32,5	29,7	0,9	26,9	6,9	4,2	2,4
	II	32,0	31,2	1,2	28,0	5,7	3,3	2,3
w % skupu	III	39,0	-	-	-	-	-	-
	sprzed roku	104,0	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	121,9	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2015	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	9,56	25,07	26,03	4,11	4,27
	II	5,96	8,77	25,11	26,06	4,21	4,37
	III	5,50	9,28	25,11	26,21	4,57	4,77
	IV	5,94	9,24	25,02	26,03	4,21	4,38
	V	6,09	9,33	25,02	25,93	4,11	4,26
	VI	6,11	9,17	25,02	25,94	4,09	4,25
	VII	5,96	10,72	25,10	26,12	4,21	4,38
	VIII	6,08	9,10	25,11	26,18	4,13	4,31
	IX	6,07	9,11	25,12	26,24	4,14	4,32
	X	5,86	9,11	25,21	26,32	4,30	4,49
	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97	4,25
	II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
	III	6,19	8,79	25,09	26,95	4,09	4,35
w % ceny	sprzed roku	112,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,0	-	-	-	-	-

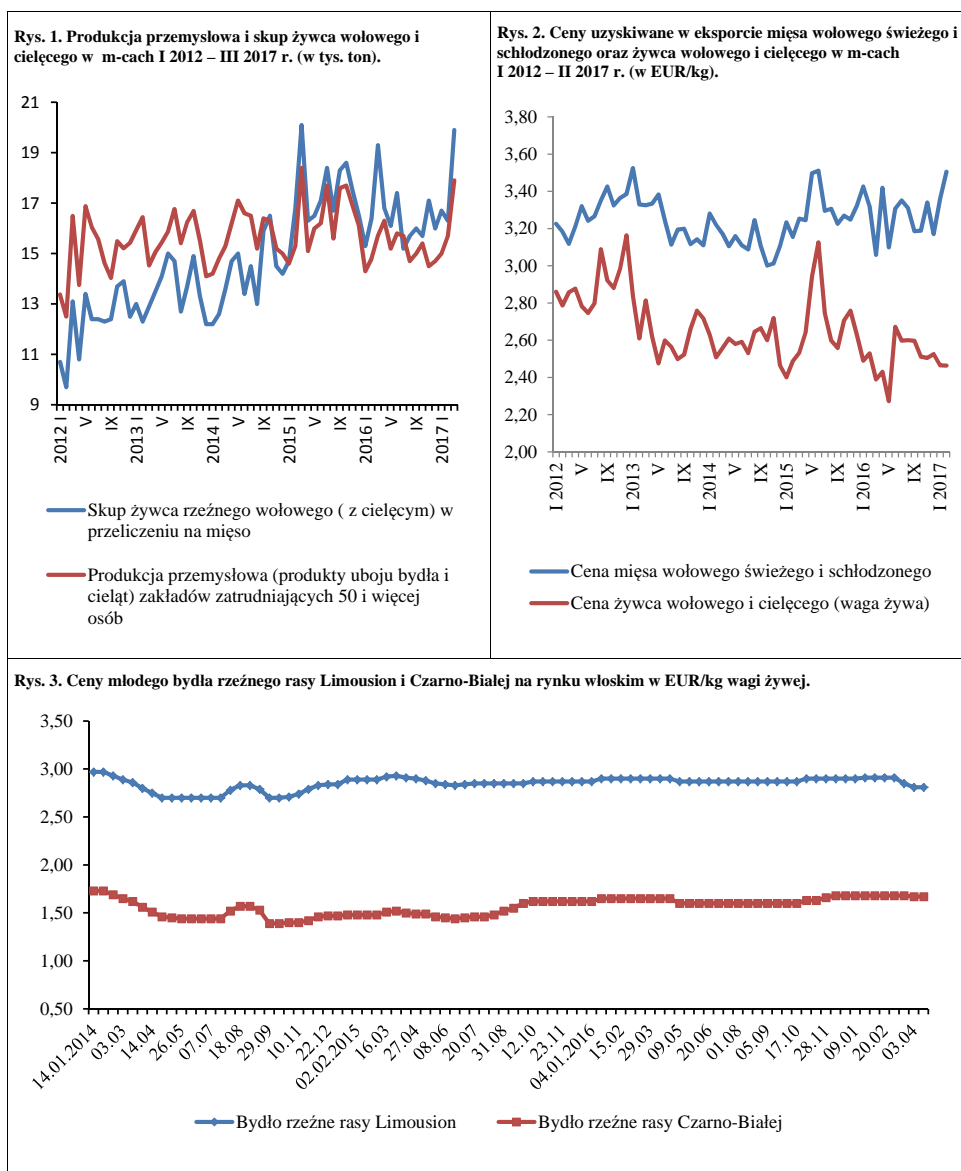
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VII 2016	VIII 2016	IX 2016	X 2016	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	5,99	6,08	6,22	6,04	6,21	6,38	6,37	6,34	6,25	6,21
Byki (12-24 miesiące)	6,86	7,05	7,16	7,00	7,14	7,29	7,32	7,21	7,04	7,01
Krowy	4,58	4,47	4,60	4,49	4,63	4,75	4,81	4,86	4,92	5,00
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,58	11,40	11,67	11,80	11,76	12,00	11,64	12,19	12,07	12,17
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12749	12708	13103	12759	13208	13266	12853	12657	12295	12254
ćwierci z krów rzeźnych	9278	9218	9631	9435	9708	10237	10273	10124	10146	10328
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	356,04	361,16	363,98	359,35	367,38	373,89	374,98	374,63	372,39	370,16
Polska	297,13	315,16	316,65	312,39	306,82	312,90	318,55	319,74	312,38	314,29

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

W I kwartale 2017 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 153,51 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 20% wyższa niż w I kwartale 2016 r. Cena polskiej trzody wyniosła 150,82 EUR/100 kg i była o 19% wyższa niż przed rokiem. Nieco mniejszy wzrost ceny polskiej trzody niż średniej ceny w UE-28 spowodował, że w I kwartale 2017 r. cena polskiej trzody była o 2% niższa od przeciętnej ceny w UE-28, podczas gdy w I kwartale 2016 r. była niższa o 1%. Z dotychczasowych danych wynika, że w kwietniu cena trzody kl. E w UE-28 może wynieść 170,30 EUR/100 kg, a w Polsce 169,60 EUR. Gdyby tak było to cena zarówno w UE-28, jak i w Polsce byłaby o 23% wyższa niż w kwietniu 2016 r. Tak wysoki poziom cen trzody miał miejsce ostatnio w połowie 2014 r. W marcu Komisja Europejska przewidywała, że w II kwartale, przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniesie 155,60 EUR/100 kg i będzie o 12% wyższa niż rok wcześniej. Sądząc po cenach kwietniowych, wzrost tych cen może być większy.

W Polsce, w związku z deprecjacją złotego względem euro, ceny wyrażone w złotych wzrosły w większym stopniu. W I kwartale cena skupu trzody wyniosła 4,91 zł/kg i była o 20% wyższa niż w I kwartale 2015 r. W kwietniu może ona wynieść 5,45 zł/kg. Byłaby wówczas o 33% wyższa niż w kwietniu 2016 r. W tym miesiącu deprecjacja złotego względem euro wyniosła bowiem 4% w skali roku.

W krótkookresowej ocenie z 15 lutego 2017 r. Komisja Europejska przewidywała, że eksport wieprzowiny z UE-28 do krajów trzecich będzie w 2017 r. o 9% mniejszy niż w 2016 r. Zdaniem FAS/USDA eksport ten będzie o 6% większy. W dwu pierwszych miesiącach 2017 r. eksport wszystkich produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich był o 12,3% większy niż rok wcześniej, w tym mięsa wieprzowego o 19,2%. W obu przypadkach styczniowe stopy wzrostu były znacznie większe niż lutowe. W styczniu 2017 r. w stosunku do stycznia 2016 r. eksport produktów wieprzowych z UE-

28 do krajów trzecich zwiększył się bowiem o 23,5%, a mięsa o prawie 30%. W lutym (w stosunku do lutego 2016 r.) było to odpowiednio 2% i 10%. Wyniki te nie przesądzają definitywnie słuszności jednej czy drugiej prognozy, ale wskazując na mniejszą dynamikę wzrostu w kolejnym miesiącu, mogą oznaczać zmianę tendencji rozwojowej.

Dla krajów Unii Europejskiej najważniejsze rynki eksportowe produktów wieprzowych to kraje azjatyckie, takie jak Chiny i Hongkong, Japonia czy Korea Płd. W pierwszych dwu miesiącach 2017 r. eksport do Chin wzrósł o 12% w skali roku (w tym w styczniu o 35%), eksport do Hongkongu o 9% (w styczniu o 15%), do Japonii o 13% (podobnie jak w styczniu), do Korei Płd. o 50% (w styczniu o 64%).

W pierwszych dwu miesiącach 2017 r. eksport produktów wieprzowych z Polski do krajów trzecich był większy niż rok wcześniej o 17%, w tym mięsa o 26%. W styczniu wzrost eksportu w skali roku wyniósł odpowiednio 12% i 22%. W lutym było to 22% i 29%. W przypadku polskiego eksportu stopa wzrostu uległa więc zwiększeniu. Dla Polski najważniejszym rynkiem azjatyckim jest Hongkong. W pierwszych dwu miesiącach 2017 r. sprzedano tam 5 561 tys. ton wieprzowiny, a więc o 13% więcej niż rok wcześniej.

Wyniki te są dobrym sygnałem dla polskich eksporterów, zwłaszcza w sytuacji blokady niektórych rynków (np. rynku chińskiego) w związku z ASF. Widać, że sytuacja się normalizuje pod tym względem. Ostatnie ognisko choroby u świń zostało wykryte w końcu września 2016 r. W końcu marca 2017 r. został otwarty dla polskiego mięsa rynek malezyjski.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton		
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b			
2015	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0	
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8	
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4	
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0	
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1	
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4	
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4	
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9	
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4	
	2016	I	126,5	108,4	58,9	97,0	52,8	98,7	6,1
		II	126,5	125,3	65,9	118,7	53,9	106,7	12,0
		III	131,7	97,8	63,2	99,5	68,1	103,3	-4,9
IV		119,9	112,8	67,0	120,1	56,2	104,5	10,8	
V		122,5	105,0	66,5	111,6	57,1	100,5	9,4	
VI		119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4	
VII		111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3	
VIII		125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1	
IX		123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4	
X		129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8	
XI		131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9	
XII		134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8	
2017	I	122,9	97,1	65,1	110,5	52,9	100,2	12,2	
	II	119,0	94,0	63,7	96,7	52,9	98,1	10,8	
	III	137,8	104,7	x	x	x	x	x	

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2015	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154
	VIII	4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155
	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
	II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
	III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146
	IV	4,10	7,0	5,8	136,81	3,0	254,47	1,6	147
	V	4,50	7,6	6,4	136,59	3,3	252,96	1,8	153
	VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151
	VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155
	VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155
	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej		
2015	IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1	
	V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6	
	VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8	
	VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3	
	VIII	5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0	
	IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8	
	X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4	
	XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0	
	XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3	
	2016	I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
		II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1
		III	5,50	12,27	19,71	12,33	13,49	24,09	15,26	109,9	122,2	123,8
IV		5,37	12,25	19,72	12,26	13,55	24,12	15,20	110,6	122,3	124,0	
V		5,89	12,56	19,76	12,28	13,62	24,04	15,09	108,4	121,7	122,9	
VI		6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1	
VII		6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5	
VIII		6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4	
IX		6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7	
X		6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1	
XI		6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3	
XII		6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5	
2017	I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x	
	II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	x	x	
	III	6,54	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	x	x	

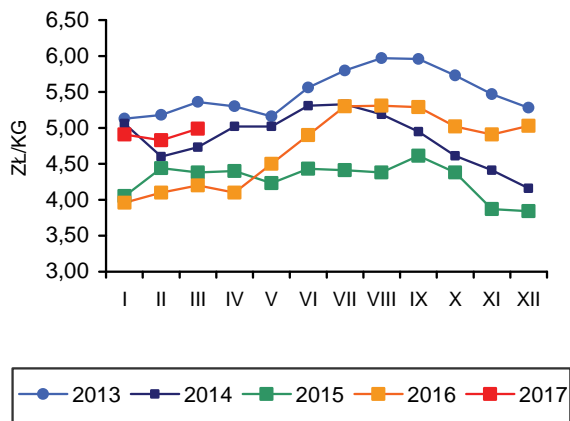
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

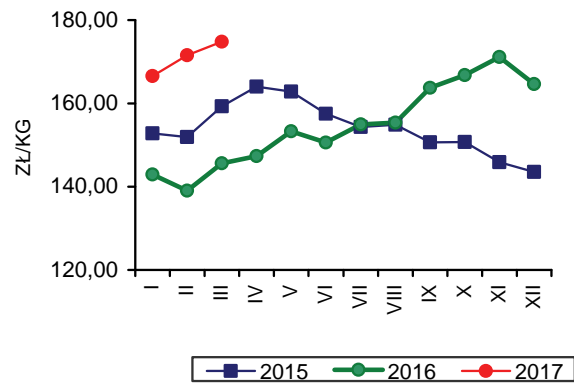
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2015	VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0
	VIII	142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1
	IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9
	X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8
	XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6
	XII	126,18	119,77	128,77	123,47	94,9	93,0	97,0
2016	I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,6	91,9	100,2
	II	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7
	III	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0
	IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
	V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
	VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
	VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
	VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
	IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
	X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
	XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
	XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017	I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
	II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
	III	156,20	152,80	161,35	143,80	97,8	94,7	106,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

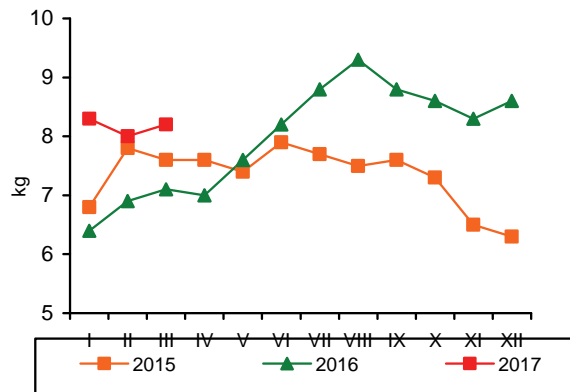
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

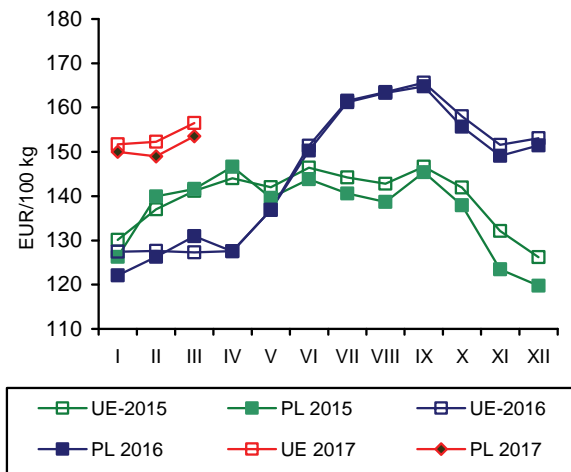
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

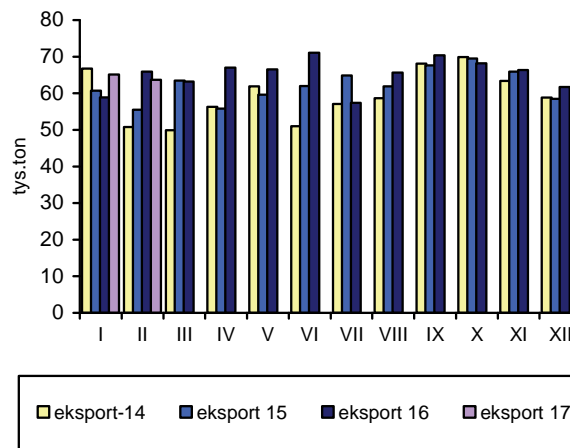
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

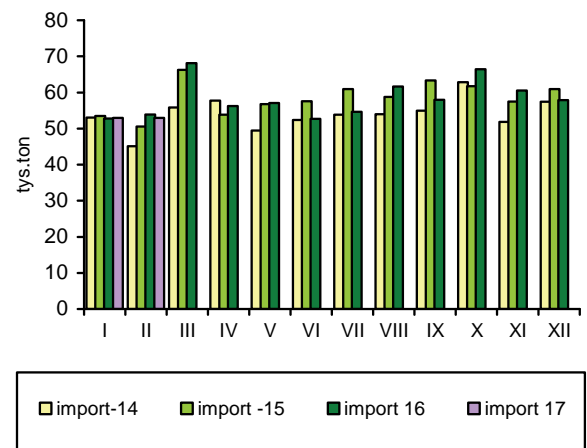
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w marcu 2017 r. ok. 230 tys. ton mięsa drobiowego, a więc o 17,3% więcej niż przed miesiącem. Jednak uwzględniając różną liczbę dni roboczych w obu miesiącach, produkcja w marcu 2017 r. w przeliczeniu na jeden dzień była tylko o 5,7% większa niż w lutym. W relacji rok do roku w marcu br. nastąpił wzrost produkcji mięsa drobiowego w dużych zakładach przemysłowych o 16,2%, a w całym pierwszym kwartale roku o 9,8%. Dynamika ta była jednak znacząco wolniejsza niż przed rokiem kiedy wskaźnik wzrostu wyniósł 14,6%. Jest to następstwem rozprzestrzeniania się w Polsce ognisk wirusa grypy ptaków w ostatnim kwartale ub. roku i w pierwszych miesiącach br.

Skutki wirusa dały o sobie znać w handlu zagranicznym. Sprzedaż zagraniczna, która w listopadzie 2016 r. obniżyła się tylko o 0,2% w relacji miesiąc do miesiąca, w grudniu była już mniejsza o 13,1%, a w styczniu br. o 8,1%. W lutym eksport był o 1,8% mniejszy niż w styczniu, ale nadal o 6,4% większy niż przed rokiem. Jest to skutek restrykcji importowych wprowadzonych przez wiele państw spoza UE będących odbiorcami polskiego drobiu. W okresie dwóch pierwszych miesięcy br. w relacji rok do roku, eksport drobiu z Polski był jednak o 10,3%, tj. o 15,2 tys. ton większy. Eksport stanowił ok. 40% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w średnich i dużych zakładach przemysłowych. Import tego mięsa zwiększył się w okresie styczeń - luty br. o ok. 53%, tj. o ponad 3 tys. ton w relacji do analogicznego okresu 2016 roku.

W pierwszych czterech miesiącach 2017 r. nieznacznie obniżyły się przeciętne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały o 0,2% w relacji rok do roku. Pasze dla indyków były natomiast o 1,5% droższe. W kwietniu 2017 r., w porównaniu z marcem, pasze dla kurcząt były średnio droższe o 0,1%, a dla indyków o 1,3%. Geny skupu kurcząt w pierwszym kwartale br. wzrosły, ale ich poziom nie zmienił się w porównaniu z rokiem poprzednim. W kwietniu kurczęta potaniały w skupie o 3,8% w relacji do poprzedniego miesiąca, a indyki zdrożały o 1,8%, były jednak o 6,2% niższe niż w roku poprzed-

nim. W pierwszych czterech miesiącach 2017 r. średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,52 wobec 2,51 przed rokiem, a na rynku indyków 3,71 wobec 4,25. Opłacalność produkcji kurcząt praktycznie nie zmieniła się, natomiast indyków uległa pogorszeniu. Obydwa wskaźniki zbliżyły się do prognozy rentowności chowu.

Przeciętna cena zbytu tuszki kurcząt w zakładach przemysłu drobiarskiego była w kwietniu br. o 2,5% niższa niż przed miesiącem i o 7,6% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu indyków wzrosła w relacji do marca o 3,7% i była o 2,9% wyższa niż w kwietniu 2016 r. Średnia cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła w pierwszym kwartale 2017 r. 6,73 zł/kg i była o 0,5% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim nieznacznie się pogorszyły. W lutym 2017 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 51,9% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 52,4%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE-28 wzrosła w tym czasie o 2,5%, podczas gdy cena polska o 2,8%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE spadek cen kurcząt patroszonych notowano w Czechach, Holandii i na Węgrzech, a wzrost w Hiszpanii, Niemczech i we Francji. W relacji do stycznia 2017 r. przeciętna unijna cena kurczęcia wzrosła w lutym o 4,1%, a cena polska o 9,4%.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na osobę w gospodarstwach domowych wyniosła średnio w okresie trzech kwartałów 2016 r. 4,61 kg, a wędlin drobiowych 0,54 kg. Było to odpowiednio o 2% i 1,9% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017
I	146,0	162,0	174,0	195,0	212,0
II	131,0	142,0	159,0	188,0	196,0
III	148,0	157,0	174,0	198,0	230,0
IV	157,0	169,0	171,0	218,0	
V	151,0	163,0	182,0	196,0	
VI	144,0	145,0	173,0	206,0	
VII	157,0	169,0	174,0	201,0	
VIII	151,0	154,0	165,0	206,0	
IX	150,0	171,0	172,0	211,0	
X	175,0	179,0	201,0	217,0	
XI	162,0	163,0	189,0	220,0	
XII	155,0	156,0	190,0	207,0	
RAZEM	1827,0	1930,0	2124,0	2463,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017
I	2958	4060	72222	82565
II	2743	4659	76211	81108
III	2612		81296	
IV	3143		86933	
V	4120		85630	
VI	2965		86315	
VII	4402		83359	
VIII	4009		81933	
IX	4748		90229	
X	5014		97592	
XI	4614		97405	
XII	5222		84670	
RAZEM	46550		1023795	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a,b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1318	1281	3,14	3,12	6,63	6,76	6,82	6,60
II	1310	1302	3,27	3,28	6,58	6,26	6,64	6,66
III	1290	1300	3,38	3,41	6,55	6,17	6,84	6,94
IV	1278	1302	3,28	3,28	6,45	6,02	6,67	
V	1264		3,48		6,92		7,05	
VI	1293		3,44		6,55		6,96	
VII	1313		3,55		6,97		7,12	
VIII	1300		3,53		6,83		7,23	
IX	1288		3,37		6,33		7,06	
X	1269		3,18		6,68		6,74	
XI	1253		3,10		6,49		6,67	
XII	1265		3,08		6,09		6,45	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiR i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

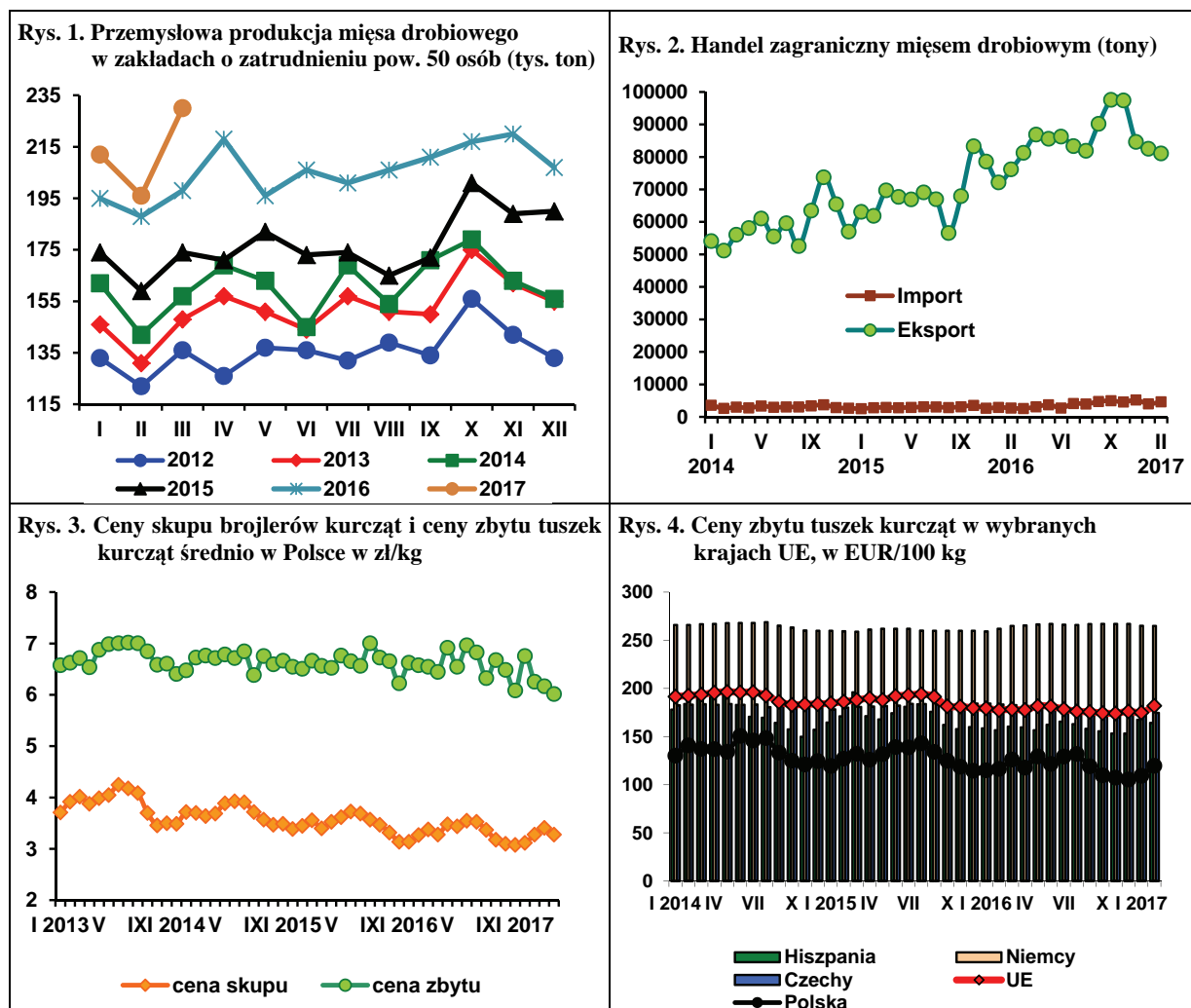
Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1377	1350	1343	6,02	5,91	4,94	8,85	8,83	7,90
II	1395	1331	1369	6,02	5,73	5,05	8,74	8,73	8,20
III	1393	1347	1351	5,97	5,65	5,05	9,68	9,78	8,44
IV	1361	1325	1369	5,99	5,48	5,14	8,75	8,50	8,75
V	1342	1328		5,97	5,38		8,86	8,85	
VI	1337	1332		5,99	5,36		8,94	8,67	
VII	1343	1355		5,99	5,17		8,86	8,10	
VIII	1339	1336		5,96	5,09		8,97	8,19	
IX	1325	1317		5,94	5,03		8,96	8,06	
X	1333	1300		5,98	4,97		8,96	7,91	
XI	1338	1290		5,97	5,01		8,81	8,68	
XII	1350	1311		5,94	5,00		9,84	9,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1,49	1,54	1,55	0,20	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,51	0,18	0,17	0,18
III	1,47	1,47	1,55	0,19	0,18	0,18
IV	1,63	1,61	-	0,19	0,17	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014	I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
	II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
	III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
	IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
	V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
	VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
	VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
	VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
	IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
	X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
	XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
	XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
	, a więc I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
	II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
	III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
	IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
	V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
	VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
	VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
	VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
	IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
	X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
	XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
	XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
	II	11651	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	174,94
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	171,00	164,31	182,03

Źródło: Dane MRiRW.

Na rynku jaj spożywczych ptasia grypa wyrządziła nieco mniejsze szkody niż na rynku drobiu rzeźnego, gdyż niewiele ognisk choroby wystąpiło w dużych fermach kur niosek. Polska eksportuje jaja głównie do UE, gdzie sprzedaż jaj pochodzących spoza stref zapowietrzonych i zagrożonych jest możliwa. Dlatego restrykcje wobec polskiego towaru wprowadzone przez odbiorców spoza Unii Europejskiej miały mniejszy wpływ na handel zagraniczny i ogólnie na rynek jaj.

W kwietniu 2017 r. średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 36,13 zł za 100 sztuk i była o 7,5% wyższa niż w marcu i o 12,2% wyższa niż w roku poprzednim. W relacji rok do roku o 7,7% podrożały jaja bardzo duże, klasy XL, o 17,7% jaja duże, klasy L i o 16% jaja średnie, klasy M. Ceny jaj małych, klasy S, były takie same jak przed rokiem. W okresie pierwszych czterech miesięcy br. przeciętna cena

jaj wszystkich klas wagowych była o 2,5% wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r. Obniżyły się tylko ceny jaj klasy S – o 3,8%. Jaja klasy M były droższe o 4,8%, klasy L o 5,2%, a klasy XL o 2,8%.

Ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek w okresie pierwszych czterech miesięcy 2017 r. były średnio o 2,1% niższe niż w takim samym okresie roku poprzedniego, a ceny jaj sprzedawanych przez fermy produkcyjne wzrosły o ok. 10%. Ceny producenta wyniosły ok. 0,31 zł. za sztukę, wobec 0,28 zł w początku 2016 r. Opłacalność produkcji jaj, która w 2016 r. kształtowała się na bardzo niskim poziomie, pod koniec roku ubiegłego i w pierwszych czterech miesiącach 2017 r. wyraźnie poprawiła się.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego były w kwietniu 2017 r. o ok. 6,5% wyższe niż przed miesiącem i o ok. 40% wyższe niż przed rokiem. Na rynku jaj przerobowych

występuje silna wahliwość cen skupu. Ceny te wynosiły w 2016 r. od 2150 do 3650 zł. za tonę.

Przeciętna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych utrzymywała się od maja do listopada 2016 r. na poziomie 0,49 zł za sztukę. W grudniu wzrosła do 0,50 zł, tj. o 2%. W skali całego 2016 r. przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj spożywczych była o 2% niższa niż w 2015 r. W marcu br. jaja w detalu sprzedawane były średnio po 0,52 zł za sztukę - podobnie jak w całym pierwszym kwartale 2017 r. Była to cena o ok. 2% wyższa niż w analogicznym okresie przed rokiem.

W 2016 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 1,2%, a import o 16,1% większy niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj wzrósł o 30,2%, natomiast import o 33,8%. W pierwszych dwóch miesiącach

2017 r. sprzedano za granicą o 24% mniej jaj w skorupkach, ale o 16,4% więcej przetworów z jaj niż w roku przednim. Zmniejszenie eksportu jaj świeżych to efekt grypy ptasiej. Niektórzy importerzy nie objęli natomiast restrykcjami produktów poddanych obróbce termicznej, stąd wzrost eksportu przetworów z jaj. Import jaj świeżych zwiększył się o 73,4%, a przetworzonych o 48,2%.

W pierwszym półroczu 2016 r. bezpośrednio spożycie jaj w gospodarstwach domowych wyniosło 11,7 sztuk na mieszkańca i było o 2,4% mniejsze niż w analogicznym okresie 2015 r. W okresie trzech kwartałów 2016 r. miesięczna konsumpcja bezpośrednia jaj zwiększyła się w relacji rok do roku nieznacznie, bo tylko o 0,3%.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1403	2310	24131	19103	383	589	1655	2330
II	1097	2025	22617	16471	530	764	2224	2185
III	1646		22399		396		2271	
IV	1704		19164		382		2062	
V	1590		21546		603		2836	
VI	1776		18793		554		2313	
VII	1921		18576		707		1631	
VIII	1762		18420		637		1997	
IX	1307		16709		818		2125	
X	1445		18178		769		2445	
XI	1853		17930		493		2629	
XII	1985		18434		426		2310	
RAZEM	19489		236897		6698		26498	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

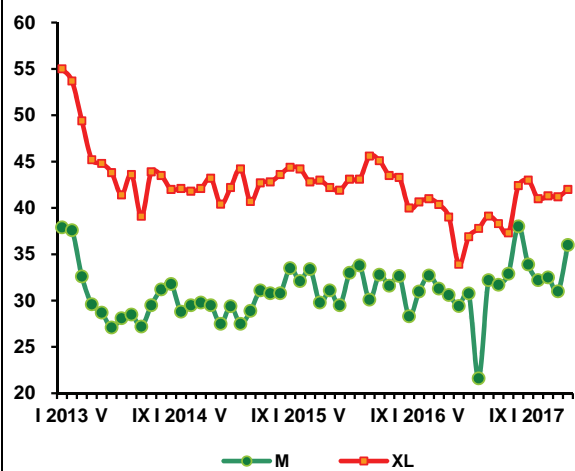
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	40,64	39,60	34,64	34,90	30,99	30,90	30,06	24,00
II	41,00		36,69		32,70		23,66	
III	40,38		35,23		31,29		28,62	
IV	39,01		33,13		30,61		26,01	
V	33,91		33,13		29,42		23,03	
VI	36,88		31,29		30,77		24,90	
VII	37,78		29,42		21,61		18,92	
VIII	39,12		33,14		32,20		24,30	
IX	38,30		36,50		31,70		25,70	
X	37,30		34,10		32,90		20,40	
XI	42,40		38,40		38,00		28,99	
XII	43,00		35,70		33,90		30,60	

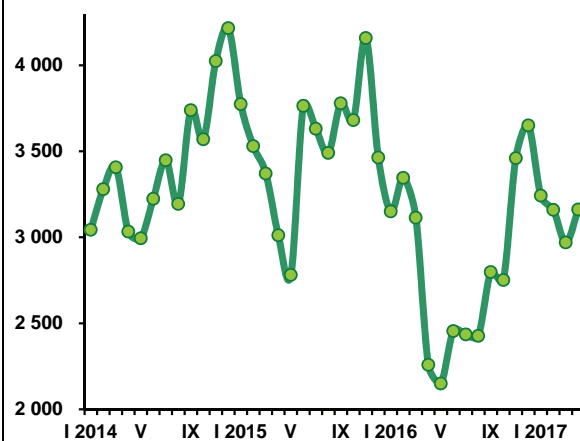
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W I kwartale 2017 r., przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 527 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 10% niższa niż rok wcześniej. Stopa jej spadku rosła z 6% w styczniu do 10% w lutym i 15% w marcu. W kwietniu cena jagniąt wyniosła 417 EUR/100 kg i była o 20% niższa niż rok wcześniej. Przekiętna cena owiec cięzkich w I kwartale 2017 r. wyniosła w UE-28 457,02 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 12% niższa niż rok wcześniej i spadała z coraz większą dynamiką, bo z 9% w styczniu do 13% w lutym i 14% w marcu. W kwietniu cena owiec wyniosła 417 EUR/100 kg i była o 21% niższa niż w kwietniu 2016 r. Može to zapowiadać, że 2017 r. będzie kolejnym rokiem niskich cen owiec i jagniąt.

W Polsce przeciętna cena owiec w I kwartale 2017 r. wyniosła 357,5 EUR/100 kg i była o 2,6% niższa niż rok wcześniej. Roczne zmiany tych cen w poszczególnych miesiącach kwartału były nieco inne niż w UE-28. W styczniu i w lutym ceny te wzrosły odpowiednio o 8% i 6%, ale w marcu nastąpił ich 6% spadek. W kwietniu cena polskich owiec cięzkich wyniosła 363 EUR/100 kg i była o 2% niższa niż rok wcześniej. O jej relatywnie małym spadku zdecydowała późniejsza w tym roku Wielkanoc i związane z tym większe zakupy unijnych kontrahentów.

W styczniu przeciętna cena skupu żywca baraniego wyniosła 6,20 zł/kg, a w lutym 6,26 zł/kg. Cena w styczniu była o 4% niższa niż przed rokiem, a w lutym o 5% wyższa niż w lutym 2016 r.. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika natomiast, że w I kwartale przeciętna cena zbytu jagniąt poniżej 12 miesięcy wyniosła w Polsce 7,80 zł/kg wagi żywej i była o 4% niższa niż przed rokiem. W marcu cena ta wyniosła też 7,80 zł/kg, ale była o prawie 8% niższa od ceny z marca 2016 r. Nieco inna tendencja rozwojowa, a także wyższy poziom tych cen niż cen skupu są prawdopodobnie pochodną odmiennej struktury skupowanych owiec.

Z krótkookresowej prognozy Komisji Europejskiej, z lutego 2017 r. wynika, że w 2017 r. produkcja mięsa baraniego wyniesie prawdopodobnie 891 tys. ton i będzie o 1,7% większa niż rok wcześniej. Jej wzrost w UE-15 može wynieść 1,5%, a w UE-13 3,5%. Nastąpi niewielki wzrost importu mięsa baraniego, a także konsumpcji, z tym że spożycie w przeliczeniu na mieszkańca pozostanie na ubiegłorocznym poziomie (1,8 kg w wadze detalicznej).

W pierwszych dwu miesiącach 2017 r. import baraniny do Unii Europejskiej wyniósł 24 547 tys. ton i był o 34% mniejszy niż rok wcześniej, w tym import z Nowej Zelandii o 34%, a z Australii i z Urugwaju wzrósł odpowiednio o 22% i 50%. Australia jest drugim krajem pod względem wielkości importu baraniny na rynek unijny, ale jej import jest niewspółmiernie mały w stosunku do importu z Nowej Zelandii. Import australijski jednak permanentnie rośnie, a nowozelandzki maleje. W 2016 r. import z Australii wypełnił prawie cały (96%) przyznany Australii kontyngent na przywóz baraniny do Unii Europejskiej, natomiast import z Nowej Zelandii jedynie 76%. W ostatnich latach postępuje więc powolne wypieranie z rynku unijnego mięsa baraniego pochodzącego z Nowej Zelandii przez mięso z Australii.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	Zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	664	109
II półrocze	876	478	526	110
Rok	1 804	1 087	1 190	109,5

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	130,5	94,2	284,5	178,7	150,8	135,5	125,5	78,9	66,2	62,1	68,6	147,6	1523^{a)}
2016	96,7	96,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	74,1	102,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2015	41,5	108,9	131,1	143,2	110,8	115,9	123,2	40,9	86,4	41,4	75,3	44,0	1063^{a)}
2016	103,8	90,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	250,1	83,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

a) dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2015/2016	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01	6,48	5,97
2016/2017	8,59	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,0	87,9	95,6	94,5	108,9	88,7	104,4	95,7	100,3	94,4	95,7	104,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2016	8,1	17,6	1,67	3,56
V	8,1	17,6	1,83	3,89
VI	7,9	17,2	1,80	3,83
VII	7,7	16,7	1,76	3,74
VIII	7,7	16,7	1,78	3,78
IX	7,6	16,5	1,76	3,74
X	7,6	16,5	1,76	3,74
XI	7,5	16,3	1,70	3,61
XII	8,3	18,0	1,90	4,12
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85
II	7,7	16,3	1,78	3,79
III	7,8	16,6	1,84	3,92

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2015/2016	51,82	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47	55,18	54,51	54,90
2016/2017	55,73	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,5	105,4	105,0	103,2	104,6	102,3	104,9	102,0	100,9	99,7	99,7	96,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2015/2016	617,1	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	635,5	619,3	604,4	575,8	578,8
2016/2017	562,1	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	623,7	619,1	570,3	520,8	490,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,1	94,5	95,9	94,1	95,7	94,1	97,1	98,1	100,0	94,4	90,4	84,7
Włochy												
2015/2016	621,6	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	663,9	657,5	596,3	552,3	594,0
2016/2017	530,1	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	616,0	588,8	527,2	491,5	482,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,3	90,7	92,8	95,1	94,7	93,9	96,1	92,8	89,6	88,4	89,0	81,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2015/2016	560,0	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	495,1	498,9	508,3	520,2	531,7
2016/2017	526,2	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	461,1	455,2	454,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,0	96,3	97,4	102,4	103,6	100,7	98,3	94,7	96,0	90,7	87,5	85,5
Wielka Brytania												
2015/2016	582,9	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,9	500,6	511,8	536,7	546,6
2016/2017	529,6	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	448,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,9	98,8	96,2	103,7	103,6	99,9	94,6	90,4	90,9	86,1	83,5	82,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	59,67	53,12	69,49	75,40	70,20	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03	49,93
2016/2017 NZD/szt. 15 kg	48,81	48,55	62,40	61,03	61,15	61,34	63,26	65,85	63,26	58,10	62,49	54,82
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,8	91,4	89,8	80,9	87,11	90,09	94,00	99,9	102,6	102,4	104,1	109,8

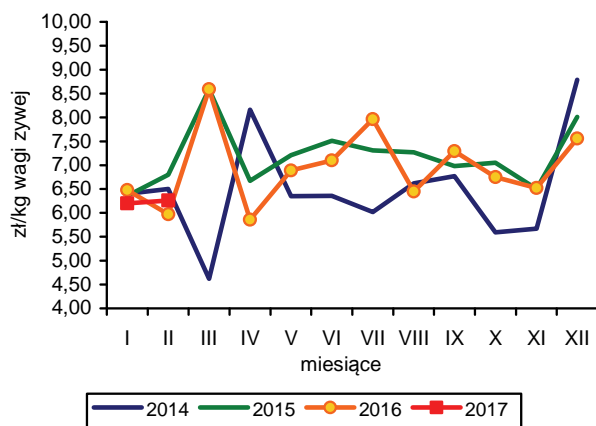
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

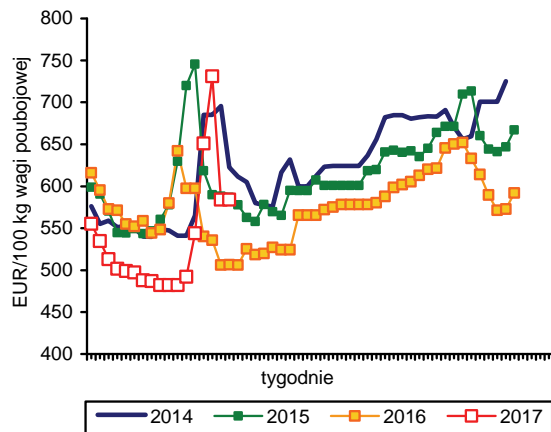
Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2015/2016 AUD/100 kg cwe	541	575	586	586	484	549	495	511	516	526	538	515
2016/2017 AUD/100 kg cwe	538	555	613	626	614	608	693	537	510	599	634	622
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,4	96,5	104,6	106,8	126,9	110,7	140,0	105,1	98,8	113,9	117,8	120,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

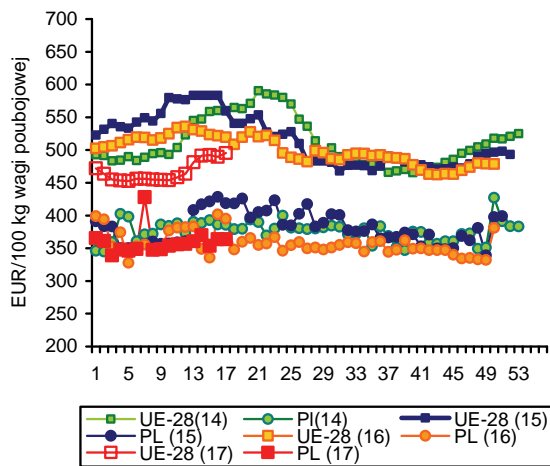
Rys. 1. Ceny skupu żywa baraniego w Polsce w zł/kg

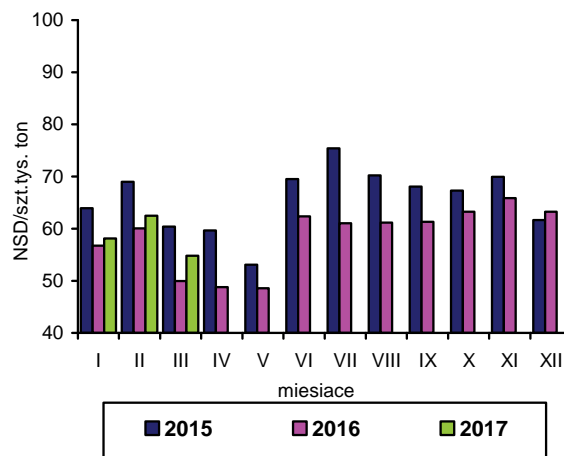
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

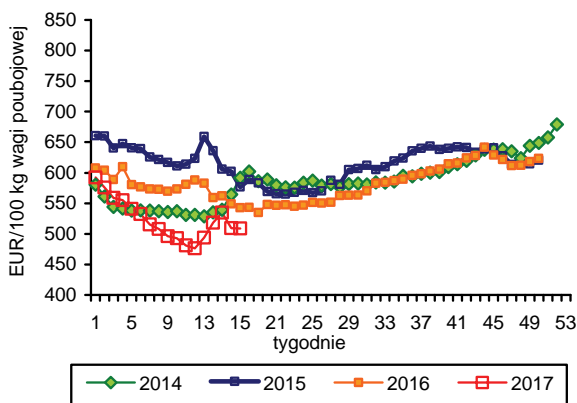
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

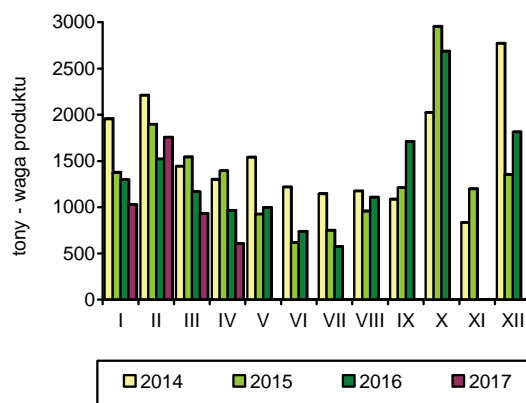
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28.

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W I kwartale 2017 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 58,8 tys. ton i były o 16,0% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost połowów dotyczył przede wszystkim szprotów, których wyładowano w portach o 41,9% więcej (40,9 tys. ton). Tym samym wykorzystanie kwoty połowowej szprotów wyniosło na koniec marca br. 53,3% wobec 37,6% rok wcześniej. Znaczny wzrost połowów szprotów w 2017 r. umożliwiającą zdecydowanie większe niż przed rokiem kwoty połowowe (o 25%), ale dynamika wzrostu wyładunków wskazuje, że może konieczne będzie wcześniejsze zakończenie połowów w roku bieżącym.

Na poziomie roku poprzedniego utrzymały się połowy śledzi i wyniosły 9,4 tys. ton, przy 18,2% wykorzystaniu kwoty połowowej (51,3 tys. ton). Bardzo niekorzystnie kształtuje się sytuacja w rybołówstwie dorszowym. Mimo obniżenia w 2017 r. dostępnej Polsce kwoty połowowej o 38% do najniższego w historii poziomu wynoszącego 8,1 tys. ton, w okresie styczeń-marzec br. odłowiono zaledwie 1,8 tys. ton ryb, tj. o 42,4% mniej niż przed rokiem. Po rekordowych połowach stroni w 2016 r., w roku bieżącym notowany jest wyraźny spadek wyładunków (o 31,1% do 6,3 tys. ton), ale ich wielkość nadal pozostaje zdecydowanie większa niż w latach wcześniejszych. Odnotowano natomiast wzrost połowów ryb liczonych w sztukach – troci (o 15,9% do 19,9 tys. szt. oraz łososi (o 51,5% do 1,3 tys. szt.)

W okresie styczeń-luty 2017 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w średnich i dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 69,6 tys. ton i była o 3,3% mniejsza niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Wyraźny wzrost przetwórstwa wystąpił w asortymencie mrożonych filetów z ryb morskich (o 24,7% do 6,2 tys. ton) oraz konserw rybnych (o 12,9% do 11,2 tys. ton), przy ograniczeniu produkcji pozostałych najważniejszych grup produktów. Produkcja ryb wędzonych została obniżona aż o 24,9% do 10,9 tys. ton, w tym wędzonych łososi o 9,4% do 7,7 tys. ton. Zdecydowanie mniejsza niż przed rokiem była także produkcja marynat (o 8,9% do 13,3 tys. ton). Na bardzo wysokim ubiegłorocznym poziomie utrzymała się natomiast produkcja świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (8,5 tys. ton).

W okresie styczeń-luty 2017 r. na ogół mniejszy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego był eksport podstawowych grup produktów, przy jednoczesnym wzroście cen transakcyjnych (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia analizę eksportu ogółem). Eksport ryb wędzonych, solonych i suszonych zmniejszył się o 8,9% do 7,5 tys. ton (w wadze produktu), ale jego wartość wzrosła o 8,9% do 447,4 mln zł. Wpływ na to miały przede wszystkim wysokie ceny łososi. Wywóz prze-

tworów i konserw był mniejszy o 5,2% (do 22,8 tys. ton), przy 0,9% wzroście jego wartości (do 336,4 mln zł). Wzrost eksportu odnotowano tylko w grupie filetów i mięsa z ryb (o 2,8% do 12,9 tys. ton), w przypadku której również notowano wyższe ceny transakcyjne niż przed rokiem (wzrost wartości wywozu o 4,0% do 349,0 mln zł). Spośród głównych gatunków ryb eskortowanych z Polski, wyraźnie mniejszy niż przed rokiem był wywóz produktów ze śledzi (o 16,5% do 10,2 tys. ton) oraz dorszy 9o (o 4,7% do 3,4 tys. ton), natomiast nieznacznie zwiększyła się sprzedaż łososi (o 1,7% do 13,1 tys. ton). Import ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniósł w okresie styczeń-luty 2017 r. 91,4 tys. ton o wartości 1,42 mld zł i był odpowiednio o 3,9% mniejszy i o 10,5% większy niż przed rokiem. Podobnie jak przed rokiem wysokie było tempo przyrostu wolumenu przywozu ryb mrożonych (wzrost o 23,5% do 21,2 tys. ton), przy ograniczonym wolumenie przywozu ryb świeżych i chłodzonych (o 17,5% do 23,7 tys. ton), filetów i mięsa z ryb (o 10,6% do 32,7 tys. ton) oraz przetworów i konserw (o 8,1% do 6,9 tys. ton). Spośród podstawowych gatunków ryb największy wzrost importu w analizowanym okresie odnotowano w przypadku łupaczy (o 42,7%), tuńczyków (o 40,6%), miruny (o 36,7%), makreli (o 27,1%), morszczuków (o 12,3%) i łososi (o 6,1%), przy wyraźnym ograniczeniu przywozu śledzi (o 29,5%) i dorszy (o 16,5%).

W pierwszych miesiącach 2017 r. utrzymywała się wysoka dynamika wzrostu cen detalicznych produktów rybnych. W I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, ceny były wyższe o 5,2%, natomiast w marcu 2017 r. w relacji do grudnia 2016 r. zwiększyły się o 1,4%. Niestety w dalszym ciągu pogarszała się relacja cenowa między rybami a mięsem, które w okresie I kwartału podrożało średnio o 3,7%. Wzrost cen notowano przede wszystkim w asortymencie ryb i owoców morza wędzonych, suszonych i solonych oraz ryb świeżych i chłodzonych, które w I kwartale br. podniosły się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odpowiednio o 8,6 i 8,5%. Pozostałe produkty rybne podrożały w przedziale 2,2-3,6.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2016 III	13 842	4 688	999	3 711	189	23 429	7 383	438
IV	14 196	4 905	1 147	748	787	21 783	12 270	648
V	7 306	3 840	1 053	744	1 207	14 150	5 574	340
VI	2 400	5 061	885	753	1 582	10 681	135	2
VII	562	2 562	236	511	1 534	5 405	1 944	4
VIII	563	2 427	143	377	1 870	5 380	1 801	23
IX	1 785	5 193	780	649	1 003	9 410	476	37
X	1 230	3 133	865	645	486	6 359	232	14
XI	1 617	4 351	1 103	780	219	8 070	1 002	103
XII	1 584	3 192	1 095	727	161	6 759	1 827	1 573
2017 ^{a,b} I	7 199	2 601	637	2 001	201	12 639	4 506	389
II	10 763	1 770	368	2 104	105	15 110	6 037	404
III	22 912	4 975	753	2 192	240	31 072	9 320	539
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	165,5	106,1	75,4	59,1	127,0	132,6	126,2	123,1
<u>I-III 2017</u> <u>I-III 2016</u>	141,9	99,6	57,6	68,9	174,4	116,0	115,9	151,5

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 02.05.2017 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2016 II	4 475	5 206	8 876	19 718	9 589	1 199	1 209	38 275
III	5 262	6 326	10 527	20 509	9 858	1 277	1 389	42 624
IV	4 784	5 590	8 004	16 961	7 501	1 221	1 187	35 339
V	4 094	4 857	7 470	16 080	7 294	1 228	912	32 501
VI	4 613	4 867	7 523	17 309	7 332	1 189	1 075	34 312
VII	4 353	4 315	6 395	14 397	6 975	1 020	944	29 460
VIII	4 762	4 874	7 479	17 469	8 323	863	1 124	34 584
IX	5 337	6 052	7 424	19 134	9 207	1 162	1 332	37 947
X	5 890	5 580	8 287	20 699	10 173	1 214	1 314	40 456
XI	6 022	6 312	9 563	21 457	10 820	1 195	1 259	43 354
XII	5 371	6 333	11 437	22 222	12 293	1 280	1 563	45 363
2017 I	4 424	5 237	6 175	17 903	7 774	1 247	1 432	33 739
II	4 119	5 099	6 405	20 235	10 051	1 305	1 470	35 858
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	92,0	97,9	72,2	102,6	104,8	108,8	121,6	93,7
<u>I-II 2017</u> <u>I-II 2016</u>	96,8	113,5	77,6	100,9	94,5	115,4	128,2	96,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 ^b I-XII	476,9	140,5	78,6	56,4	85,3	564,1	199,6	102,3	45,3	174,5
2016 ^b II	41,1	13,1	6,4	4,4	8,7	46,8	17,3	9,0	3,3	14,8
III	45,2	12,1	6,9	5,8	5,6	51,4	17,4	10,8	3,8	16,1
IV	43,1	10,9	6,3	4,4	5,2	44,2	14,7	8,4	2,8	14,5
V	46,6	12,1	6,9	4,6	8,8	39,8	12,0	7,7	3,1	13,8
VI	41,7	13,3	6,7	4,4	10,2	35,7	12,8	8,2	3,4	8,3
VII	32,8	9,3	5,4	4,0	8,5	34,2	10,8	5,8	3,2	11,8
VIII	28,9	10,5	5,5	4,5	3,0	43,3	13,9	7,0	3,5	15,6
IX	36,7	11,4	7,6	4,4	5,2	52,5	19,2	8,5	4,1	16,5
X	35,8	11,8	6,9	4,5	5,1	57,0	20,9	11,4	4,0	16,5
XI	43,1	12,3	7,2	5,0	9,4	60,2	22,2	9,5	4,9	19,0
XII	49,5	12,7	6,7	6,6	11,3	50,6	19,1	7,9	4,9	13,6
2017 ^{b,c} I	28,2	10,7	6,2	3,8	1,7	44,0	15,4	9,6	3,3	12,3
II	33,0	12,1	6,6	3,7	2,4	47,4	17,3	11,6	3,6	11,4
Wskaźnik zmian (%)^d										
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	80,3	92,6	104,7	84,6	27,2	101,2	99,8	128,7	110,2	77,3
<u>I-II 2017</u> <u>I-II 2016</u>	83,5	94,8	102,8	91,1	31,5	96,1	89,4	123,5	91,9	82,5

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego, ^d wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,66	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	12,06
2016 ^a I-XII	7,98	7,62	4,81	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	12,46
2016 ^a II	8,07	6,82	4,74	5,36	5,14	9,02	6,78	15,11	24,36	12,52
III	7,84	7,10	4,69	5,13	4,99	8,34	7,13	14,31	27,04	12,02
IV	7,81	6,72	4,75	5,00	4,72	8,13	6,83	13,68	26,33	11,65
V	7,79	7,21	4,50	5,20	4,92	8,73	6,48	13,47	28,86	11,81
VI	7,99	6,68	4,75	5,44	4,84	8,61	6,22	13,84	29,02	11,82
VII	7,73	8,12	4,69	5,90	5,12	7,60	6,84	13,92	29,42	11,98
VIII	7,92	7,76	4,54	5,68	4,93	8,15	5,77	14,24	25,69	12,17
IX	7,85	8,25	4,50	5,46	-	7,62	5,27	13,31	25,26	12,97
X	7,84	8,33	4,85	5,69	4,22	6,99	5,58	13,79	28,29	13,09
XI	8,51	8,31	5,18	5,75	5,34	6,28	5,39	13,58	29,16	13,91
XII	8,29	8,31	5,45	5,84	5,77	7,43	6,15	14,22	32,12	14,01
2017 ^a I	8,31	8,22	5,44	5,02	5,57	7,99	6,45	14,74	33,25	14,06
II	8,48	7,83	5,26	5,62	5,39	8,27	5,83	14,30	29,90	14,50
Wskaźnik zmian (%)										
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	105,1	114,8	111,0	104,9	104,9	91,7	86,0	94,6	122,7	115,8
<u>I-II 2017</u> <u>I-II 2016</u>	105,3	121,5	112,2	98,0	109,9	95,2	88,8	101,1	128,9	113,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 ^a I-XII	11,10	27,52	24,47	25,75	57,55	55,52	96,73	2,58	1,19
2016 ^a II	11,22	30,90	22,66	24,58	54,35	52,40	100,14	2,52	1,09
III	9,85	26,69	22,84	25,10	52,80	49,80	117,88	2,54	1,21
IV	9,63	31,30	23,07	24,26	53,25	55,76	119,03	2,49	1,24
V	11,32	24,72	25,69	25,57	54,43	56,75	164,23	2,48	1,01
VI	11,33	27,85	26,04	24,94	56,43	57,55	134,69	2,58	1,19
VII	11,57	27,52	27,97	26,27	58,07	56,06	97,76	2,52	-
VIII	11,47	26,94	24,01	26,18	56,41	57,61	95,65	2,75	-
IX	11,20	31,30	27,89	26,65	57,61	56,57	76,89	2,60	1,05
X	11,56	27,14	27,98	26,44	61,49	59,89	82,78	2,86	1,85
XI	11,75	26,88	26,74	25,46	63,02	58,23	77,68	2,96	1,68
XII	11,97	29,26	23,86	27,91	65,63	59,22	86,57	-	1,84
2017 ^a I	11,70	24,03	18,03	23,19	62,45	55,83	109,05	-	b.d.
II	11,49	24,69	18,75	24,06	65,81	52,44	112,26	3,47	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
II 2017 II 2016	102,4	79,9	82,7	97,9	121,1	100,1	112,1	137,7	x
I-II 2017 I-II 2016	108,8	86,5	80,0	96,4	117,9	106,0	116,0	137,7	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2016 III	11,46	-	13,92	61%	15,06	63%	14,48	-	10,44	84%	10,81	72%
IV	11,64	-	13,79	61%	14,88	62%	14,42	-	10,49	84%	10,99	73%
V	11,80	-	13,70	60%	15,13	63%	14,76	-	10,55	85%	11,22	74%
VI	11,80	-	13,70	61%	15,36	63%	14,85	-	10,60	85%	11,27	74%
VII	11,77	-	13,41	59%	15,25	63%	14,66	-	10,61	85%	11,42	74%
VIII	11,81	-	13,45	59%	15,68	65%	14,70	-	10,64	85%	11,53	74%
IX	11,70	-	13,50	59%	15,56	65%	14,89	-	10,65	84%	11,86	76%
X	11,76	-	13,78	59%	15,71	65%	15,15	-	10,67	83%	12,08	76%
XI	11,08	-	13,59	58%	15,72	64%	15,13	-	10,82	84%	12,25	75%
XII	11,10	-	13,91	60%	15,73	64%	15,25	-	10,85	84%	12,35	76%
2017 I	11,49	-	13,98	60%	15,67	64%	15,66	-	10,89	84%	12,45	76%
II	11,69	-	14,08	60%	15,76	64%	15,88	-	10,88	83%	12,57	76%
III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
Wskaźnik zmian (%)												
III 2017 III 2016	102,9	x	100,6	x	104,7	x	110,2	x	107,8	x	116,7	x
I-III 2017 I-III 2016	104,7	x	102,1	x	104,7	x	109,5	x	106,4	x	115,5	x

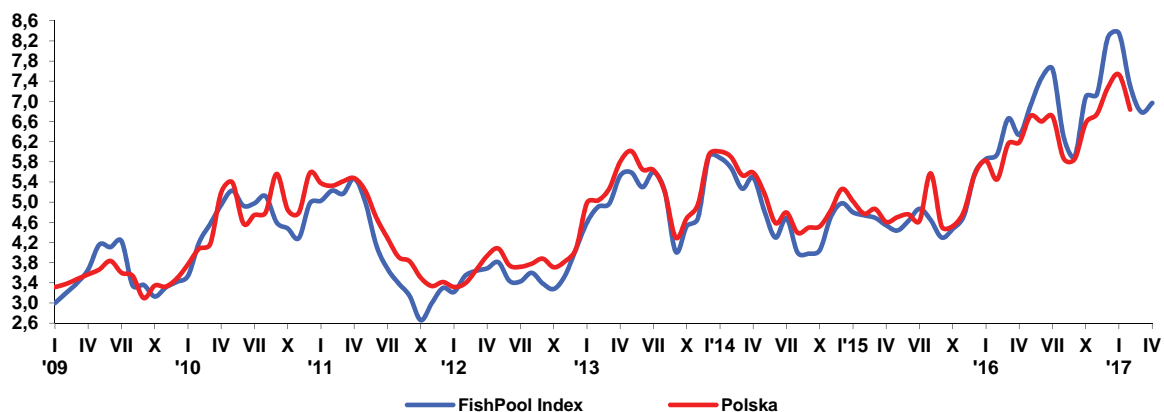
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

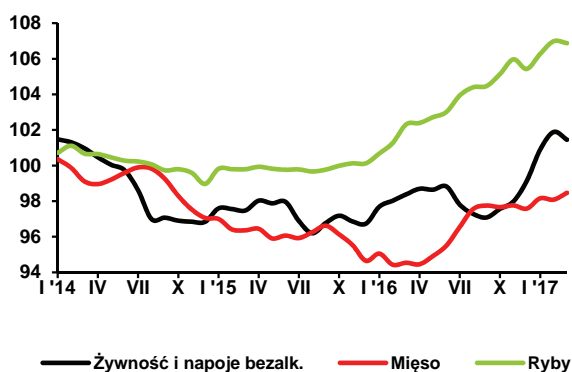
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2016 III	23,92	32,19	78,10	32,79	15,51	25,13	27,87	33,47	15,01	14,80	22,68
IV	24,13	32,31	78,90	32,77	15,57	25,26	27,81	33,65	15,15	-	22,78
V	24,09	32,35	80,90	32,81	15,53	25,26	27,75	33,24	15,19	-	22,98
VI	24,19	32,41	82,00	32,74	15,58	25,16	27,75	32,94	15,28	-	22,49
VII	24,09	32,42	85,00	33,09	15,57	25,19	28,00	33,18	15,40	-	22,78
VIII	24,15	32,48	87,40	33,24	15,54	25,06	28,19	33,29	15,47	-	22,89
IX	24,09	32,54	88,80	33,14	15,59	25,32	28,31	33,00	15,55	-	23,04
X	24,15	32,58	90,60	33,24	15,60	25,23	28,56	33,18	15,90	-	23,16
XI	24,36	32,74	94,50	33,84	15,73	25,39	28,81	33,00	16,21	14,80	23,25
XII	24,40	32,87	95,30	33,68	15,64	25,35	28,81	32,71	16,32	13,53	23,31
2017 I	24,58	33,13	97,50	33,59	15,96	25,32	28,63	32,65	16,46	14,91	23,43
II	24,54	32,92	100,00	33,67	16,18	25,39	28,63	32,76	16,49	15,18	23,47
III	24,65	32,80	100,10	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
Wskaźnik zmian (%)											
<u>III 2017</u> <u>III 2016</u>	103,1	101,9	128,2	101,9	104,1	100,9	103,2	97,7	110,4	x	102,4
<u>I-III 2017</u> <u>I-III 2016</u>	103,2	102,9	129,1	102,8	103,6	101,1	103,7	98,5	110,1	102,9	104,1

Źródło: Dane GUS.

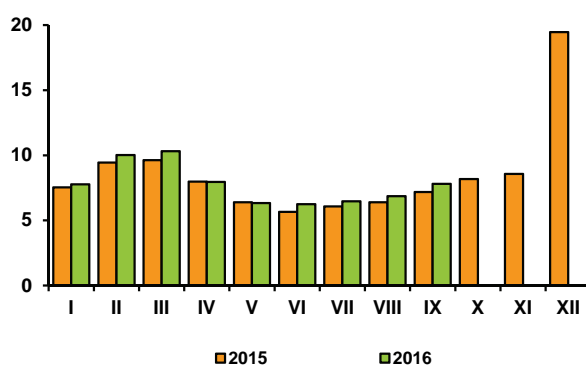
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

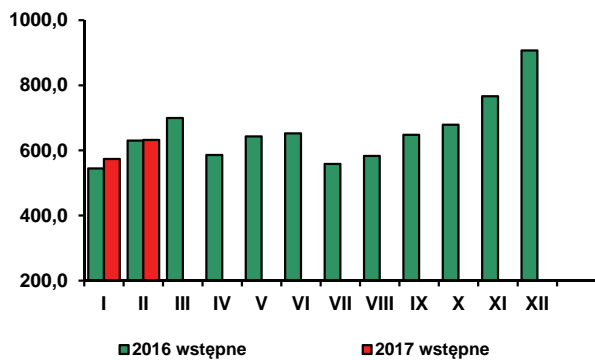
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013=100)

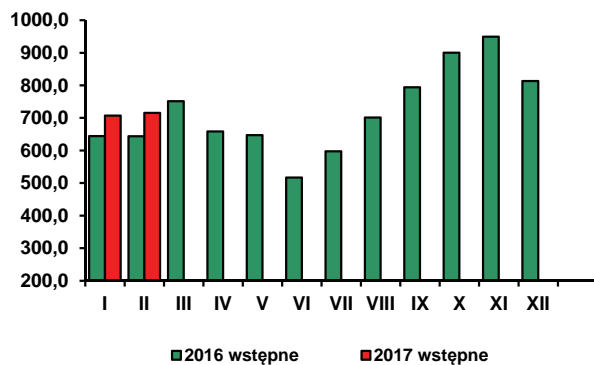
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2017 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W marcu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,4%, po wzroście w styczniu i lutym odpowiednio o 1,8 i 1,0%. Ceny żywności zmalały o 0,5%, przy wzroście cen napojów bezalkoholowych o 0,3%. Najbardziej, bo o 5,4% spadły ceny warzyw, w tym warzyw świeżych o 9,1%, przy wzroście cen ziemniaków o 4,5%. Obniżyły się ceny ryżu (o 1,0%), mięsa wieprzowego (o 0,8%), dżemów, marmolad i miodu (o 0,6%), mleka spożywczego pitnego (o 0,4%), masła (o 0,2%) oraz ryb i owoców morza, serów dojrzewających, jaj i margaryn (po 0,1%). Na takim samym, jak miesiąc wcześniej, poziomie utrzymały się ceny makaronów, wędlin i cukru. Wzrosły natomiast ceny mięsa drobiowego (o 3,0%) i wołowego (o 0,3%), tłuszczów wieprzowych (o 1,1%), mąki (o 0,6%) oraz pieczywa i twarogów (po 0,2%).

W marcu 2017 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 3,1% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2016 r., przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 2,0%. Wzrost cen żywności wyniósł 3,4%, a napojów bezalkoholowych 0,7%. Najbardziej, bo o 16,6% podrożał cukier. O wzroście cen tłuszczów (o 11,4%) zdecydował wzrost cen masła (o 21,3%). Istotny wzrost cen ryb i owoców morza (o 4,5%) był efektem wzrostu cen ryb wędzonych o 8,4% i świeżych o 5,9%. W marcu br. za artykuły mięsne konsumenci płacili średnio o 4,1% więcej niż przed rokiem. Ceny mięsa wieprzowego podniosły się o 8,9%, wołowego o 2,1%, a drobiowego o 0,7%. Łączne ceny owoców i przetworów owocowych zwiększyły się o 3,7%. Wzrostowi cen owoców cytrusowych o 4,3% towarzyszył spadek cen bananów o 7,7% i jabłek o 6,3%. W marcu br. artykuły mleczarskie były średnio o 3,6% droższe niż przed rokiem, głównie za sprawą znaczącej wyższości cen serów dojrzewających (o 5,9%), jogurtów (o 5,3%) i śmietany (o 4,5%). Ceny mleka w proszku wzrosły o 2,9%, napojów mlecznych, serków twarogowych smakowych i deserów mlecznych o 2,4%, twarogów o 1,7%, a mleka świeżego o 1,3%. Wzrost cen pieczywa i produktów zbożowych wyniósł 1,6%, w tym pieczywa 2,0%, mąki 1,9%, kasz 1,8%, ryżu 1,4%, a makaronów 0,8%. Ceny dżemów, marmolad i miodu zwiększyły się o 2,2%, a czekolady i wyrobów cukierniczych o 0,9%. Spośród produktów zaliczanych do napojów bezalkoholowych najbardziej, bo o 3,6% podrożało kakao i czekolada w proszku. Ceny herbaty wzrosły o 2,7%, kawy o 1,6%, soków owocowych o 1,9%, a wód mineralnych o 0,3%.

W marcu br., w ujęciu rocznym, bardziej niż żywność (3,4%) podrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,4%), w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 18,1%. Wzrosły opłaty związanych z transportem i wyższe ceny żywności miały największy wpływ na ukształtowanie się wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych podnosząc go odpowiednio o 0,79 i 0,75 pkt. proc.

W porównaniu z marcem 2016 r. pogorszyły się uwarunkowania rynkowe dla nabywców żywności. Poprawiła się wprawdzie sytuacja na rynku pracy, lecz wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, w tym zwłaszcza realne podrożenie towarów żywnościowych, mających największy udział w koszyku zakupów, wpłynęła na spowolnienie dynamiki dochodów realnych ludności. W marcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ było o 4,5% wyższe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w skali roku o 17,3%. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,1% i była o 1,8 pkt. proc. niższa niż przed rokiem. W marcu br. płaca realna brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła w skali roku o 3,1%, wobec 4,3% odpowiednio rok wcześniej. Siła nabywcza emerytur i rent brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się w skali roku zaledwie o 0,2%, wobec wzrostu o 2,3% przed rokiem. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych obniżyła się o 0,3%, podczas gdy przed rokiem wzrosła o 0,5%.

Z powodu obniżenia się siły nabywczej emerytur i rent w odniesieniu do większości podstawowych artykułów żywnościowych, jak również wysokiej bazy odniesienia, w związku ze świętami wielkanocnymi w marcu 2016 r., sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, była w marcu br. o 0,4% mniejsza niż przed rokiem, wobec wzrostu o 6,4% odpowiednio rok wcześniej. Można przypuszczać, że w wyniku przeprowadzonej

w marcu br. waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, wprowadzenia minimalnej emerytury, renty oraz renty rodzinnej w wysokości 1000 zł brutto, jak również w wyniku spodziewanego spowolnienia dynamiki cen żywności i ustąpienia efektu bazy, w II kwartale br. nastąpi ożywienie popytu i zwiększenie sprzedaży detalicznej żywności w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. Wskazują na to wyniki badań koniunktury konsumenckiej i gospodarczej prowadzonych przez GUS i NBP. W kwietniu br. poprawiły się wyraźnie bieżące i przyszłe nastroje wśród konsumentów. Odnotowano wyższe wartości dla wskaźników syntetycznych (tj. bieżącego i wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej), jak i wszystkich ich składowych. Poprawiły się zwłaszcza oceny konsumentów dotyczące przyszłej sytuacji ekonomicznej kraju, obecnego dokonywania ważnych zakupów oraz obecnej i przyszłej sytuacji finansowej gospodarstw domowych. Pozytywne i najlepsze od stycznia 2000 r. są także kwietniowe oceny koniunktury zgłaszane przez jednostki handlu detalicznego z branży żywnościowej.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w marcu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 i w strefie euro łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły odpowiednio o 0,6 i 0,8%. Najwyższy wzrost cen konsumpcyjnych odnotowano w Portugalii (o 2,0%), we Włoszech (o 1,9%) i Grecji (o 1,4%). W Polsce stopę inflacji oszacowano na poziomie 0,0%.

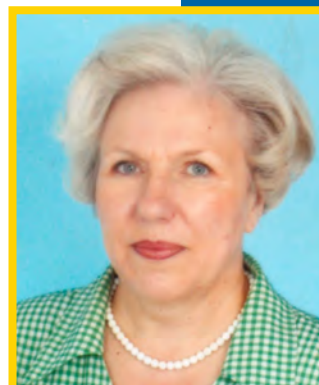
W marcu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 podniósł się o 1,6%, a w strefie euro o 1,5%. We wszystkich krajach ceny konsumpcyjne wykazywały tendencję wzrostową, przy znacznie zróżnicowanej skali ich zmian. W 13 krajach tempo inflacji było wyższe od średniego, m.in. na Łotwie (3,3%), na Litwie (3,2%), w Estonii (3,0%), na Węgrzech (o 2,7%) i w Luksemburgu (o 2,5%). Według tej metodologii w Polsce ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku o 1,8%.

Ceny żywności w marcu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, spadły w UE-28 przeciętnie o 0,5%, a w strefie euro – o 0,7%. Żywność potaniała w 20 krajach, w tym najbardziej w Niemczech (o 1,5%) i we Włoszech (o 1,3%). W Szwecji ceny żywności nie zmieniły się, a w pozostałych 7 krajach wzrosły od 0,1% (w Holandii i Portugalii) do 1,0% w Estonii. W Polsce obniżyły się one o 0,5%.

W marcu br. w UE-28 ceny żywności były o 1,9% wyższe, a w strefie euro o 1,7% wyższe niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. W 26 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w dwóch pozostałych były niższe niż rok wcześniej. Najwyższy ich wzrost odnotowano na Łotwie (o 5,4%), w Czechach (o 4,4%) i w Estonii (o 4,1%), a spadek – w Irlandii (o 2,6%) i Finlandii (o 1,7%). W Polsce wzrost cen żywności wyniósł 2,9%.

Według FAO, w marcu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 2,7%. Potaniały wszystkie monitorowane grupy artykułów rolno-spożywczych, z wyjątkiem produktów mięsnych. Ceny cukru spadły o 10,9%, olejów roślinnych o 6,2%, zbóż o 1,8%, a produktów mlecznych o 0,3%. Ceny mięsa wzrosły o 0,7%. Zwyżka ta nastąpiła głównie ze względu na rosnące światowe ceny mięsa wołowego w wyniku ograniczonej dostępności wołowiny w Australii (przebudowa stada) i mięsa owczego w Nowej Zelandii (koniec sezonowego szczytu ubojów). W marcu br. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 13,4% wyższy niż rok wcześniej. Wyższe były ceny wszystkich grup artykułów żywnościowych. Najbardziej, bo o 45,7% wzrosły ceny produktów mlecznych. Ceny cukru zwiększyły się o 17,1%, mięsa o 11,9%, a olejów roślinnych o 4,9%. Minimalnie, bo o 0,1% podrożały artykuły zbożowe. Średnia wartość indeksu światowych cen żywności za I kwartał 2017 r. była o 15,9% wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r.

1 W podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

**Krystyna
Świetlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2017 r.

Wyszczególnienie	III 2017			I – III 2017
	II 2017=100	III 2016=100	XII 2016 = 100	I – III 2016 = 100
O G Ó Ł E M	99,9	102,0	100,7	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,6	103,1	102,3	103,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	101,3	100,7	101,1
Odzież i obuwie	101,8	94,5	95,6	94,5
Mieszkanie	99,9	101,2	100,7	101,1
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	99,9	101,3	100,8	101,3
w tym nośniki energii	99,7	100,6	100,5	100,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	100,9	100,4	100,7
Zdrowie	100,3	101,2	101,0	100,9
Transport	99,1	109,4	99,0	109,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	98,7	118,1	99,5	118,6
Łączność	100,0	98,8	99,6	98,8
Rekreacja i kultura	99,9	101,1	101,2	99,7
Edukacja	100,0	100,8	100,1	100,8
Restauracje i hotele	100,2	101,9	100,6	101,9
Inne towary i usługi	99,9	103,2	100,8	103,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2017 r.

Wyszczególnienie	III 2017			I-III 2017
	II 2017 = 100	III 2016=100	XII 2016=100	I-III 2016=100
Żywność (bez napojów)	99,5	103,4	102,5	103,7
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	101,6	100,8	101,4
Pieczywo	100,2	102,0	100,9	101,8
Ryż	99,0	101,4	101,2	101,5
Makarony	100,0	100,8	101,0	101,2
Mięso i przetwory	100,4	104,1	100,9	103,7
Mięso wieprzowe	99,2	108,9	98,7	109,2
Mięso wołowe	100,7	102,1	101,4	101,7
Drób	103,0	100,7	106,0	99,0
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	103,4	100,2	103,2
Ryby i owoce morza	99,9	104,5	101,4	105,2
Mleko, sery i jaja	100,2	103,8	101,8	103,2
Artykuły mleczarskie	100,3	103,6	101,4	103,1
Mleko	99,6	101,3	100,2	101,1
Sery twarogowe	100,2	101,7	101,1	101,4
Sery dojrzewające i topione	99,9	105,9	100,7	105,8
Jaja	99,9	105,3	104,6	103,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,1	111,4	102,4	110,5
Masło	99,8	121,3	102,6	120,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,1	104,7	100,7	103,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,9	103,4	102,9	103,0
Oleje roślinne	100,6	102,8	101,7	101,7
Owoce	100,3	103,7	110,7	105,5
Jabłka	102,9	93,7	103,4	91,4
Owoce cytrusowe	102,4	104,3	109,2	103,4
Banany	107,2	92,3	113,6	92,9
Warzywa	94,6	101,3	107,5	104,7
Ziemniaki	104,5	89,7	114,3	85,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,6	103,2	100,3	104,2
Cukier	100,0	116,6	100,6	121,5
Napoje bezalkoholowe	100,3	100,7	101,0	100,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6									
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2									
Mięso	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4									
Ryby i owoce morza	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9									
Mleko, sery, jaja	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2									
Tłuszcze	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1									
Owoce	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3									
Warzywa	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6									
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6									
Cukier	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	97,8
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0									100,2
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9									
III. Średnia płaca ^a	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

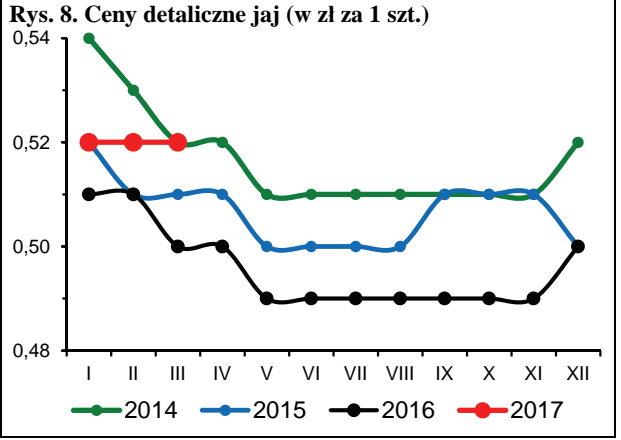
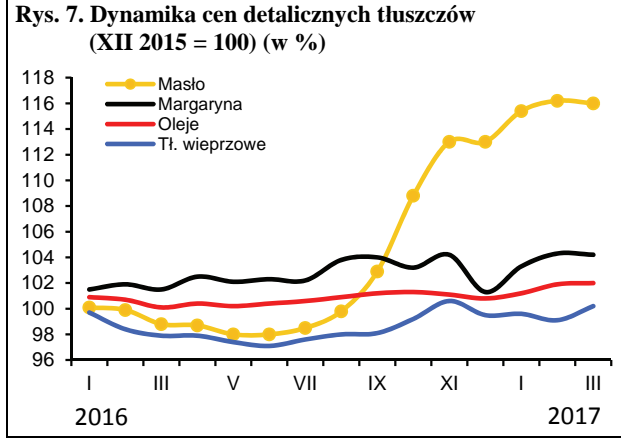
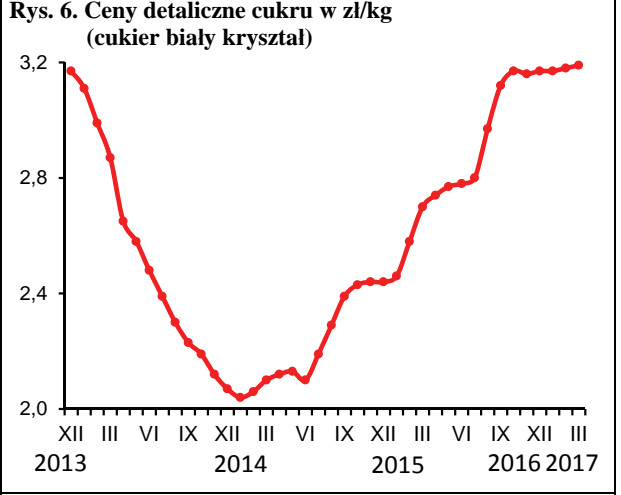
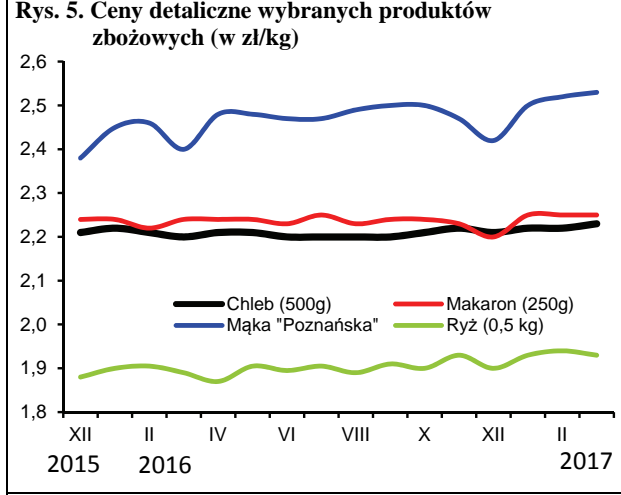
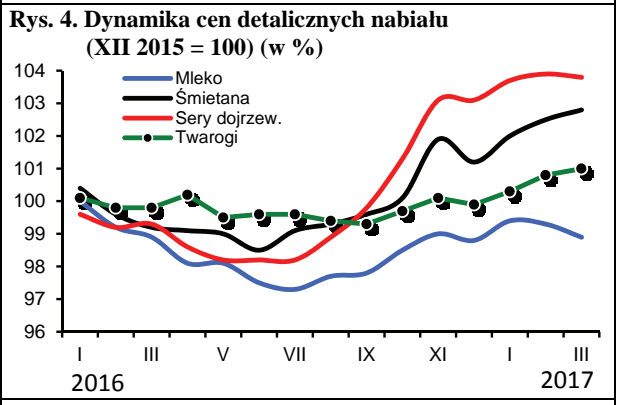
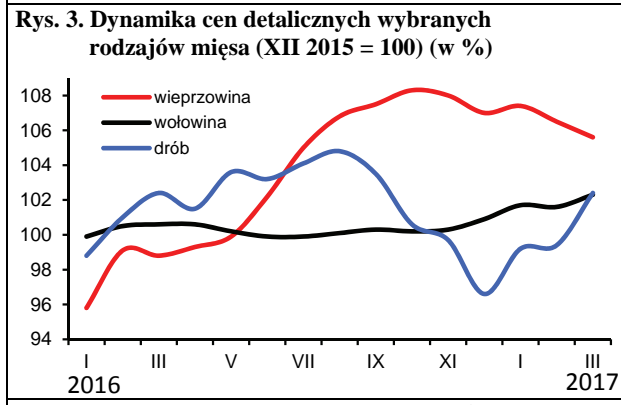
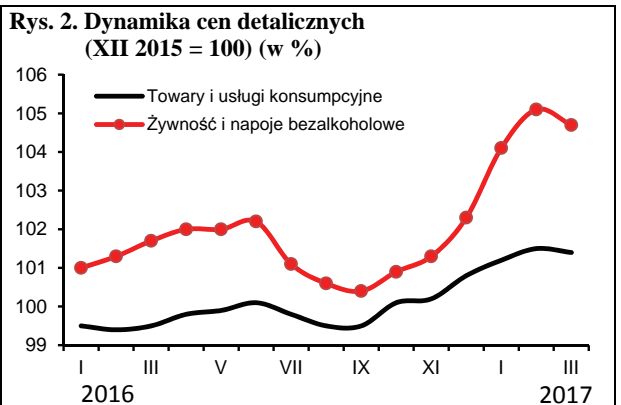
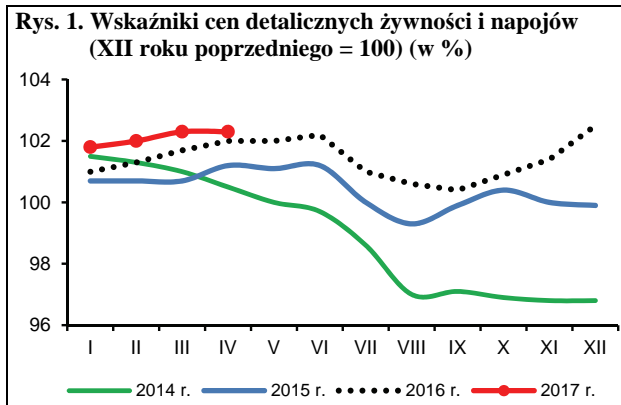
Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1									
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6									
Mięso	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1									
Ryby i owoce morza	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5									
Mleko, sery, jaja	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8									
Tłuszcze	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4									
Owoce	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7									
Warzywa	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3									
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2									
Cukier	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0									
III. Średnia płaca ^a	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,81	3,78	3,74	3,81	3,79	3,81	3,78	3,82	3,80	3,86	3,80
	b	3,86	3,88	3,86									
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,21	2,22	2,21
	b	2,22	2,22	2,23									
Makaron – 250 g	a	2,24	2,22	2,24	2,24	2,24	2,23	2,25	2,23	2,24	2,24	2,23	2,20
	b	2,25	2,25	2,25									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,46	2,40	2,48	2,48	2,47	2,47	2,49	2,50	2,50	2,47	2,42
	b	2,50	2,52	2,53									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,03	26,06	26,21	26,03	25,93	25,94	26,12	26,18	26,24	26,32	26,33	26,20
	b	26,81	27,00	26,95									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,68	32,57	32,61	32,59	32,59	32,47	32,44	32,55	32,56	32,38	32,17	32,53
	b	32,88	32,56	32,91									
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg ^a	a	13,69	13,65	13,49	13,55	13,62	13,89	14,25	14,46	14,50	14,57	14,41	14,61
	b	17,39	16,80	16,55									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,83	6,64	6,84	6,67	7,05	6,96	7,12	7,23	7,06	6,74	6,67	6,50
	b	6,60	6,66	6,94									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	23,92	24,08	24,09	24,12	24,04	24,43	24,65	24,92	24,86	25,04	25,08	24,96
	b	25,01	25,16	24,97									
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg ^b	a	15,37	15,27	15,26	15,20	15,09	15,31	15,10	15,53	15,59	15,64	15,93	15,83
	b	17,34	17,37	17,18									
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	23,71	23,86	23,92	24,13	24,09	24,19	24,09	24,15	24,09	24,15	24,36	24,40
	b	24,58	24,54	24,65									
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,76	2,75	2,71	2,72	2,69	2,69	2,70	2,70	2,70	2,74	2,78
	b	2,79	2,78	2,73									
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05
	b	1,06	1,06	1,06									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,16	13,14	13,21	13,23	13,16	13,32	13,20	13,24	13,21	13,24	13,32	13,31
	b	13,41	13,37	13,30									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,85	17,80	17,53	17,33	17,11	17,02	17,32	17,75	18,45	19,17	20,08	20,55
	b	20,99	20,89	20,61									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,78	5,77	5,75	5,73	5,68	5,68	5,72	5,76	5,80	5,85	5,99	6,02
	b	6,07	6,13	6,10									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,51	0,51	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,50
	b	0,52	0,52	0,52									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,96	3,96	3,90	3,84	3,82	3,83	3,89	4,03	4,19	4,51	4,70	4,90
	b	5,02	5,03	4,99									
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,87	3,86	3,92	3,96	3,98	3,90	3,88	3,95	3,85	3,76	3,95	3,88
	b	3,87	3,86	3,87									
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,90	5,82	5,76	5,81	5,79	5,81	5,82	5,83	5,90	5,91	5,88	5,88
	b	5,95	6,10	6,18									
Ślonina – 1 kg	a	5,47	5,39	5,38	5,36	5,30	5,31	5,39	5,45	5,48	5,53	5,61	5,68
	b	5,68	5,67	5,72									
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,68	1,66	1,66	1,65	1,66	1,63	1,62	1,62	1,62	1,64	1,65	1,66
	b	1,66	1,63	1,65									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,46	2,58	2,70	2,74	2,77	2,78	2,80	2,97	3,12	3,17	3,16	3,17
	b	3,17	3,18	3,19									
Jablka – 1 kg	a	2,64	2,65	2,62	2,60	2,58	2,62	2,76	2,78	2,52	2,32	2,35	2,36
	b	2,37	2,36	2,43									

^a od 2017 r. - bez kości, ^b od 2017 r. - „Podwawelska”. Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W marcu 2017 r. wzrósł popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało podwyżkami cen. Podrożały maszyny rolnicze, materiały budowlane oraz środki ochrony roślin. Wyższe niż przed miesiącem były również ceny nawozów azotowych, na które popyt w pierwszych miesiącach roku jest zdecydowanie większy niż na inne nawozy mineralne. Taniejąca ropa naftowa w handlu światowym sprzyjała natomiast obniżkom cen na rynku bezpośrednich nośników energii. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż były w styczniu nieco bardziej korzystne niż w poprzednim miesiącu. Środki produkcji potaniały również względem żywca wieprzowego.

Sezonowy wzrost popytu na nawozy azotowe sprzyjał podwyżkom ich cen. W przypadku pozostałych grup nawozów mineralnych odnotowano natomiast spadki cen, co było prawdopodobnie spowodowane mniejszym od oczekiwań popytem przy stosunkowo wysokiej podaży tańszych nawozów importowanych. W konsekwencji średnie ceny nawozów mineralnych w marcu nie zmieniły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Najbardziej podrożał mocznik (o 2,4%), potaniał natomiast superfosfat prosty (o 1,5%). Od początku roku do marca nawozy mineralne podrożały przeciętnie o 0,8%, w tym ceny nawozów azotowych, na które popyt w pierwszym kwartale jest zdecydowanie największy, wzrosły średnio o 4%. Wzrost cen w tym okresie na rynku krajowym częściowo wynikał również z rosnących cen nawozów wytwarzanych na bazie amoniaku. W relacji do marca 2016 r. ceny nawozów mineralnych były jednak średnio o 6,7% niższe. Obniżki cen dotyczyły głównie nawozów wieloskładnikowych (średnio o 9,9%). Sól potasowa potaniała o 8,6%, nawozy azotowe średnio o 5,8%, a superfosfaty o 4,0%.

Do końca pierwszego półrocza 2017 r. ceny nawozów mineralnych powinny pozostać stabilne, natomiast w drugiej połowie roku można oczekiwać posezonowych obniżek cen, co będzie spowodowane malejącym popytem, a także spadkiem cen w handlu światowym w związku pogarszającą się koniunkturą na rynku zbóż i roślin oleistych.

W marcu 2017 r. relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 5,1 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg mniej niż w lutym 2017 r. oraz o 0,9 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,8 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,5 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były w marcu nieco lepsze niż w lutym i nadal wyraźnie lepsze niż rok wcześniej. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 70 kg żywca wieprzowego, tj. o 3 kg mniej niż w poprzednim miesiącu i o 20 kg mniej niż rok wcześniej.

W marcu 2017 r. odnotowano spadek cen nawozów mineralnych w handlu światowym. W rezultacie trwający od września 2016 r. wyraźny trend wzrostowy został zahamowany. Zdecydował o tym mniejszy popyt spowodowany malejącymi cenami zbóż i roślin oleistych, a także niższe koszty produkcji i transportu nawozów w związku ze spadkiem cen ropy naftowej i gazu ziemnego. W marcu 2017 r. spadki cen wyniosły średnio 1,8%¹, przy czym mocznik² potaniał o 5,3%, a ceny soli potasowej³ nie zmieniły się. Ceny fosforanu amonu⁴ i superfosfatu potrójnego⁵ wzrosły natomiast o odpowiednio 4,2 i 3,0%. Ceny nawozów na światowym rynku w marcu 2017 r. były przeciętnie o 2,0% niższe niż rok wcześniej. Sól potasowa potaniała o 22,7%, mocznik zdrożał o 15,3%, a zmiany cen superfosfatu potrójnego i fosforanu amonu były

symboliczne. Można przypuszczać że w kolejnych miesiącach ceny nawozów w handlu światowym pod wpływem słabnącego popytu będą maleć.

W marcu 2017 r. pod wpływem taniejącej ropy naftowej odnotowano spadek krajowych cen paliw ropopochodnych i gazu ziemnego. Bezpośrednie nośniki energii były w marcu przeciętnie o 0,6% tańsze niż miesiąc wcześniej. Olej opałowy potaniał o 2,6%, olej napędowy o 1,7%, benzyna o 1,5%, a gaz ziemny propan-butan o 0,9%. Średnie krajowe ceny bezpośrednich nośników energii były w marcu 2017 r. o 10,1% wyższe niż rok wcześniej. Droższe niż rok wcześniej były przede wszystkim paliwa ropopochodne (średnio o około 20%) oraz gaz ziemny LPG (o 32,1%), co wynikało głównie z rosnących cen surowców energetycznych w handlu światowym w 2016 r.

Ceny bezpośrednich nośników energii zmalały na światowym rynku średnio o 5,9%⁶. O spadku cen zadecydowały obniżki cen ropy naftowej, w tym ropy Brent o 6,3%, a także gazu ziemnego o 5,4%. Marcowy spadek cen ropy wynikał z dalszego wzrostu zapasów surowca w USA, które są na poziomie najwyższym od 30 lat. Pomimo spadków cen ropa jest wciąż o 33,0% droższa niż rok wcześniej. Wyższe ceny są konsekwencją porozumienia krajów zrzeszonych w OPEC oraz producentów spoza kartelu w sprawie ograniczenia jej wydobycia.

Na rynku maszyn rolniczych wciąż odczuwalny jest brak środków na działania modernizacyjne w ramach PROW 2014-2020, co skutkuje niskim popytem. W okresie styczeń-marzec 2017 r. liczba rejestracji nowych ciągników zmalała o 2,4% w porównaniu z analogicznym okresem bardzo słabego pod tym względem 2016 r.⁷ Brak jest oficjalnych danych o sprzedaży innych środków mechanizacji rolnictwa, ale można przypuszczać że tendencje były podobne. Niewielkiej sprzedaży maszyn towarzyszył jednak wzrost cen. Maszyny rolnicze podrożały w marcu średnio o 0,4%, a w ciągu 12 miesięcy o 2,6%.

Średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o 0,5%, a środków ochrony roślin o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy materiały budowlane podrożały o 1,1%, a pestycydy o 1,0%.

**Arkadiusz
Zalewski**

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob Vancouver
- 4 Notowania fob Gulf
- 5 Notowania fob US Tunis
- 6 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
- 7 Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego na podstawie danych CEPIK

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		III 2016	III 2017	III 2017 II 2017	III 2017 III 2016	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	118,56	109,84	100,9	92,6	5,70	0,79
Saletra amonowa 34%N	„	136,92	125,68	99,7	91,8	5,38	0,74
Mocznik 46%N	„	153,72	150,84	102,4	98,1	4,77	0,66
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	91,80	89,00	98,5	96,9	6,47	0,89
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	163,84	155,84	99,8	95,1	5,67	0,78
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	224,20	200,76	99,6	89,5	4,56	0,63
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	170,48	155,76	99,3	91,4	3,77	0,52
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	193,76	175,72	99,4	90,7	4,56	0,63

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		III 2016	III 2017	III 2017 II 2017	III 2017 III 2016	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Mospilan 20 SP	80 g	44,30	44,93	99,8	101,4	65,33	9,00
Dursban 480 EC	1 l	52,80	50,25	98,5	95,2	73,07	10,07
Decis Mega 50 EW	250 ml	36,04	36,30	99,7	100,7	52,78	7,27
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	40,10	40,96	100,9	102,1	59,56	8,21
Gwarant 500 SC	1 l	53,23	53,66	99,8	100,8	78,03	10,75
Miedzian 50 WP	1,5 kg	65,61	66,36	99,8	101,1	96,50	13,30
Roundup	1 l	36,12	36,64	100,8	101,4	53,28	7,34
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	78,11	80,74	101,0	103,4	117,41	16,18
Fusilade Forte	1 l	132,92	134,85	100,9	101,5	196,09	27,02
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,62	19,35	100,8	103,9	28,14	3,88
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,66	34,31	100,1	99,0	49,89	6,88

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		III 2016	III 2017	III 2017 II 2017	III 2017 III 2016	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	1 t	761,08	779,02	99,9	102,4	1132,79	156,12
Ekogroszek	1 t	783,66	793,50	100,0	101,3	1153,85	159,02
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,04	4,71	98,5	116,6	6,85	0,94
Olej napędowy	1 l	3,89	4,61	98,3	118,5	6,70	0,92
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,41	3,00	97,4	124,5	4,36	0,60
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,68	2,22	99,1	132,1	3,23	0,44
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,09	32,35	99,8	100,8	47,04	6,48
Olej silnikowy syntetyczny „Mobil 1 0W-40”	1 l	41,59	41,71	100,7	100,3	60,65	8,36
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,51	12,91	100,6	103,2	18,77	2,59
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,64	0,65	100,0	101,6	0,95	0,13

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		III 2016	III 2017	III 2017 II 2017	III 2017 III 2016	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,18	20,92	100,3	98,8	30,42	4,19
Wapno	1 t	580,38	588,66	100,8	101,4	855,98	117,97
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	154,56	160,98	103,6	104,2	234,08	32,26
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3239,47	3417,34	100,2	105,5	4969,23	684,84
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,94	13,28	100,2	102,6	19,31	2,66
Dwuteownik gruby	1 t	3310,47	3460,41	100,5	104,5	5031,86	693,47
Blacha dachowa	1 m ²	28,37	29,33	101,8	103,4	42,65	5,88
Tynk „Atlas”	25 kg	51,62	50,38	99,1	97,6	73,26	10,10
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,14	1,12	100,0	98,2	1,63	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	690,47	707,90	100,3	102,5	1029,37	141,86
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	731,72	745,45	100,9	101,9	1083,98	149,39
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	69,84	64,78	99,2	92,8	94,20	12,98
Okno drewniane szklone	1 szt.	1784,95	1865,71	101,2	104,5	2712,97	373,89
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1667,58	1631,42	99,3	97,8	2372,28	326,94

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

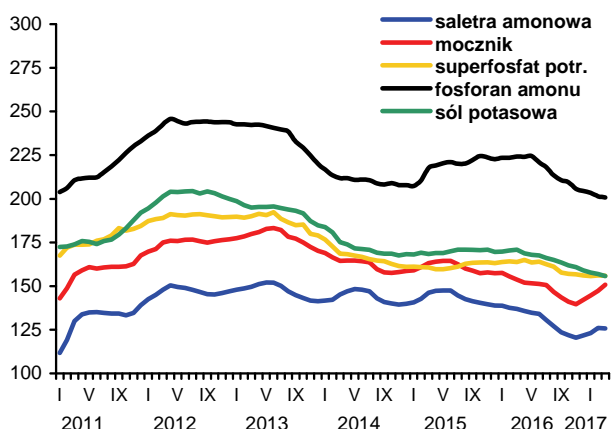
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	III 2016	III 2017	III 2017 II 2017	III 2017 III 2016	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	565066,76	567965,9	100,1	100,5	8258,92	1138,21
Kombajn do ziemniaków	83874,64	86288,0	100,5	102,9	1254,73	172,92
Samochód dostawczy	102576,67	110263,5	101,7	107,5	1603,37	220,97
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	52025,86	53098,5	99,7	102,1	772,12	106,41
Siewnik poplonów	3422,10	3425,9	100,2	100,1	49,82	6,87
Ciągnik Ursus 11054	175126,28	178942,6	100,7	102,2	2602,04	358,60
Ciągnik 90 kW	209633,47	220982,7	99,8	105,4	3213,36	442,85
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	38088,67	39481,5	100,6	103,7	574,11	79,12
Kopaczka elewatorowa	15598,84	16147,2	100,3	103,5	234,80	32,36
Zestaw uprawowo-siewny	53030,22	54393,3	100,7	102,6	790,95	109,00
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7534,63	8030,4	100,3	106,6	116,77	16,09
Prasa zwijająca, stałokomorowa	64877,91	66021,0	100,5	101,8	960,03	132,31
Opryskiwacz 400 l	5283,86	6019,0	101,2	113,9	87,52	12,06
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8577,38	8383,6	100,6	97,7	121,91	16,80
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14807,50	14891,1	100,1	100,6	216,53	29,84
Pług 4-skibowy	12410,48	12179,7	100,4	98,1	177,11	24,41
Kultywator 2,1-2,8 m	4362,80	4642,9	101,8	106,4	67,51	9,30
Gleboğrafzarka	5975,22	6040,6	100,3	101,1	87,84	12,11
Rozsiewacz nawozów zawieszany	5642,59	6074,0	100,8	107,6	88,32	12,17
Dojarka 2 konwie ^a	7754,66	7090,4	100,0	91,4	103,10	53,92
Dojarka z rurociągami ^a	40751,80	41411,6	100,0	101,6	602,18	314,94
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18436,12	18529,3	99,0	100,5	269,44	140,92

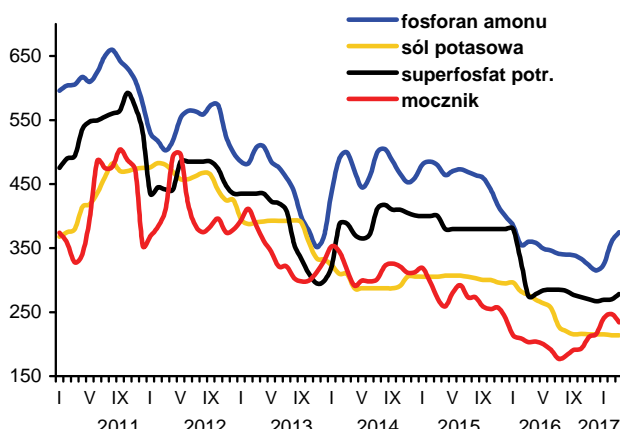
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

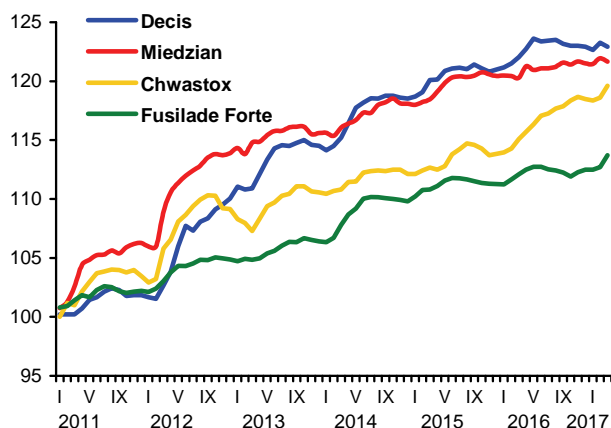
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

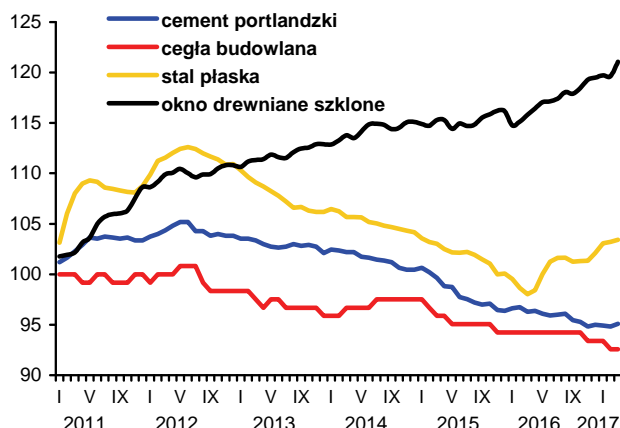
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

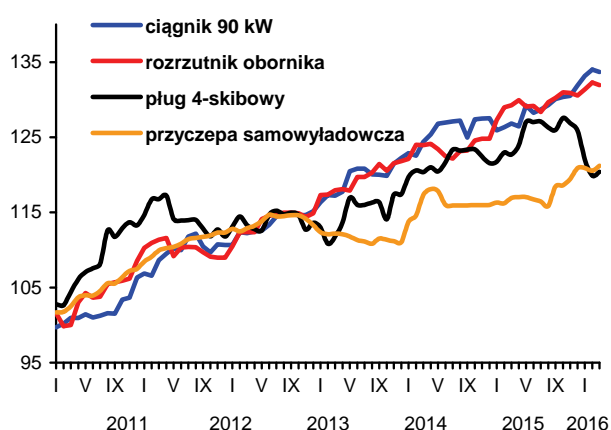
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

